

๘ เด็กวัยรุ่นของเรา

คณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ
๕ กรกฎาคม 2503 ผู้จัดพิมพ์

ନା. 12753-12754.

ନା. 306. 874

ନା. 123 ନା.

๗๓๐๑
ผธ.๓
๒๕๐๕

เด็กวัยรุ่นของเรา

คณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ

ประจำพุทธศักราช ๒๕๐๓

จัดพิมพ์เผยแพร่

ราคา ๒ บาท

สารบัญ

หน้า

๑. รู้จักกัน

หม่อมเจ้าพูนพิพัฒน์ ดิศกุล

๑

๒. ต้องเข้าใจกันจึงจะอยู่ร่วมกันได้เป็นสุข

แพทย์หญิงอรวรรณ คุณวิศาล

๕

๓. ทำอย่างไรจึงจะเข้าใจเด็กของท่าน

นายไชยเจริญ สันติศิริ

๑ ๖

๔. อย่าเพ่งใจเสีย

แพทย์หญิงสุภา มาลากุล ณ อยุธยา

๓ ๑

๕. ลูกรักลูกซัง

แพทย์หญิงเพียร เวชบุล

๔ ๔

๖. บ้านคือความของเด็ก

นายพันตำรวจเอก สุตสงวน ตันสถิตย์

๕ ๓

๗. คุณพ่อคุณแม่

พันเอก บัณ มุทุกันต์

๕ ๕

๘. ความทุกข์ในครัวเรือน

นางแม่นมมาส ขวลิต

๗ ๕

๙. ข้อควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ
เรื่อง “ปัญหาเยาวชน”

นายแพทย์ประสพ รัตนกร

๑๐๑

๑๐. เด็กวัยรุ่นเขาคิดกันอย่างไร

นางเสนาะจิตร์ สุวรรณโพธิ์ศรี

๑๑๒

คำนำ

เนื่องในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๒ คณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติประจำ
ปี ได้จัดทำหนังสือ “เด็กของเรา” ขึ้นเผยแพร่
เพื่อให้ผู้ใหญ่ได้ทราบแนวทางในการอบรมเด็ก ปรากฏ
ว่าได้รับความสนใจจากประชาชนโดยทั่วไปเป็นอย่างดี
และกรรมการคณะนั้น ได้เสนอแนะไว้ว่า ในการ
จัดงานวันเด็กแห่งชาติประจำปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ ใน
สมควรจะจัดทำหนังสือทำนองเดียวกันขึ้นเผยแพร่
คณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช
๒๕๐๓ จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำ
หนังสืองานวันเด็ก พุทธศักราช ๒๕๐๓ ขึ้น ประกอบ
ด้วย:—

๑. นายเกรียง เอี่ยมสกุล ประธานอนุกรรมการ
๒. นางอัมพร มีสุข รองประธานอนุกรรมการ
๓. นางเสนาะจิตร สุวรรณโพธิ์ศรี อนุกรรมการ
๔. นางแม่นมาศ ขวลิขิต อนุกรรมการ

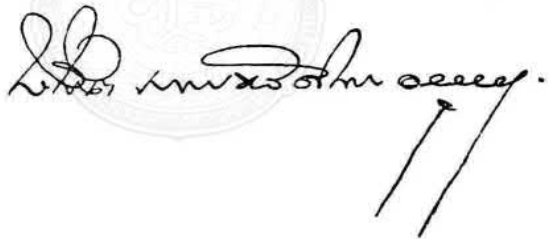
๕. แพทย์หญิงสุภา มาลากุล ณ อยุธยา อนุกรรมการ
 ๖. นายสง่า ศีวะศรี อนุกรรมการ
 ๗. นางสาวจงกลณี เอมะสิทธิ์ อนุกรรมการ

และเลขานุการ

คณะอนุกรรมการ ฯ ได้พิจารณาเห็นว่า หนังสืองานวันเด็กควรเป็นหนังสือประเภทสารคดีที่ไม่หนักในหลักวิชาเกินไป เรื่องที่จะนำลงพิมพ์ในหนังสืองานวันเด็กทั้งในฉบับและต่อไป ควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาเยาวชนที่ประชาชนกำลังสนใจอยู่ ขณะนี้ปัญหาที่ประชาชนสนใจมากก็คือ จะทำอย่างไรผู้ใหญ่จึงจะอยู่กับเด็กวัยรุ่นได้อย่างเป็นสุข จึงให้ปัญหานี้เป็นแนวในการเขียนเรื่องสำหรับหนังสืองานวันเด็กกับ ๒๕๐๓ ให้ชื่อว่า “เด็กวัยรุ่นของเรา” และเพื่อให้ได้ทัศนะต่าง ๆ กัน คณะอนุกรรมการ ฯ จึงได้ขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ และก็ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเหล่านั้นด้วยดี โดยปราศจากสิ่งตอบแทนแม้แต่น้อย ดังปรากฏพระนามและนามในสารบาณหนังสือเล่มนี้แล้ว

ก

คณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๓ มีความเชื่อมั่นว่า หนังสือจะเป็นประโยชน์ แก่ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง และครูบาอาจารย์ ในการอบรม เด็ก หากจะมีความบกพร่องบางประการอยู่บ้างก็หวัง ว่า ท่านผู้อ่านคงจะกรุณาให้อภัย และขอแสดงความ ขอบพระคุณและขอบคุณเป็นอย่างสูงมาก ต่อบรรดาท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดทำและ เผยแพร่หนังสือเล่มนี้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

(นายนาถ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ
พุทธศักราช ๒๕๐๓

รู้จักกัน

หม่อมเจ้าพูนพิศมัย ดิศกุล

จะเป็นผู้ใดกับใครก็ตาม ถ้าจะอยู่ด้วยกันให้เป็นสุข
แล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้จักกันให้ดี จึงจะอยู่ด้วยกัน
ให้เป็นสุขได้ ในทันทันเราจะพบผู้ใหญ่กับเด็กด้วยกันเป็น
ประเด็นดังต่อไปนี้

การที่จะรู้จักกันดีก็มีทางเดียว คือต้องเอาใจใส่
สอดส่องต่อกันและกัน โดยได้ถามพูดคุยกันตามที่มีเวลา
และโอกาส และต้องรู้จักธรรมชาติของกันและกันด้วย
เช่นเด็กต้องรู้จักว่าผู้ใหญ่นั้นมีบุญคุณที่ใดเลี้ยงดูเรามาแต่
เล็กน้อย ในเวลาที่เราช่วยตัวเองยังไม่ได้ มีแต่แต่อาบนำ
กินข้าว หลับนอนให้สบาย แม้ผู้ใหญ่จะไม่มีโอกาสเล่าเรียน
มาเท่าเด็กสมัยใหม่ แต่ผู้ใหญ่ก็ยังสามารถหาเงินมาให้เด็ก
เล่าเรียนได้ อย่างน้อยผู้ใหญ่ก็เคยเห็นทุกข์สุขในโลกมา

ก่อนเรา เราจะต้องฟังพาอาศัยความรู้ความชำนาญของ
 ผู้ใหญ่ไม่มากนักอ้อ เราจึงควรจะรักษาเขาไว้เป็นผู้ชี้ทาง
 และคอยตักเตือนในเวลาเมื่อเราอาจจะทำอะไรผิดพลาดไป
 โดยไม่รู้ตัว อีกประการหนึ่ง ผู้ใหญ่นั้นเขาเคยประจักษ์
 ประจักษ์มานานมากับขยายของโลกทั้งในทางสุขและทุกข์มาก่อน
 แล้ว จนเขาเบื่อหน่ายเซ่ตหลาย ทำให้จิตใจเขาชอบแต่
 ความสงบเงียบ ไม่มีความตื้นเต้น และมักจะเห็นผลก่อน
 เหตุเพราะเคยพบมาแล้ว ถ้ามีลูกหลานก็ไม่อยากให้ได้รับ
 ทกขโทษตามที่เคยเห็นมา บางคนจึงเอ็ดว่า จ้จ ตักเตือน
 ไม่รู้จักจบสิ้น ถ้าเป็นเด็กจกความจริงเสียอย่างทกล่าวมา
 แล้วน ก็จะทำให้ใจโตว่าผู้ใหญ่เขาเอ็ดว่าสั่งสอน ซึ่งเราเห็น
 ว่าจ้จนั้น ทแท้เป็นด้วยเขารักเราและอยากให้เราเป็นสุข
 เท่านั้นเอง

ส่วนผู้ใหญ่เองก็ควรระวังใจเดกว่า ธรรมชาติของเดก
 นั้นกำลังเคยโต เจริญขึ้นด้วยความอยากรู้อยากเห็น อยาก
 ทำอะไรให้เป็นที่ยอในสายตาผู้อื่น ด้วยนึกว่าจะมีแต่คน

ชมชอบ ไม่มีสติพอจะรู้ว่าถ้ามีคนชอบก็จะต้องมีคนไม่ชอบ
 อยู่ด้วย แล้วก็มีแต่เรื่องร้อนใจ ผู้ใหญ่ควรจะหาอะไร
 ให้เด็กทำเสียให้สัมพันธ์กับความทะเยอทะยานของเด็ก อย่าให้
 อยู่เปล่าจนจิตใจตกต่ำ เช่นให้ทำอะไรขายให้รู้สึกภาคภูมิใจ
 ว่ามีความสามารถหารายได้มาใช้ได้เอง มีการปลูกดอกไม้
 ทำสวน ทำของขาย จะเขียนรูป เขียนหนังสือ หรือทำ
 การผสมอะไรก็ตาม ถ้าทำออกมาเป็นเงินได้ก็ควรให้
 รางวัลเสมอ อีกประการหนึ่งผู้ใหญ่ควรจะทำตัวเป็นเพื่อน
 กับเด็ก ต้องนึกเสียใจที่กว่าคนใดชอบกินยาชนิดใด ยาร้อน
 หรือยาเย็น จะต้องใช้เวลานานให้เหมาะกับการกินเสียเด็กต้อง
 นึกว่าเราก่อนเคยเป็นเด็กมาแล้ว เด็กต้องการอะไรเราก็จะ
 เข้าใจได้ ถ้าทำตัวเป็นเพื่อนคุยกับเด็กได้ เล่นกับเด็กได้
 เราก็คงไตร่ตรองได้มากมายทันที และถ้าเด็กทำอะไรไม่ถูก
 เราก็คงคอยเตือนด้วยเหตุผลให้ฟัง จนเด็กเข้าใจถูก
 ต้อง ยกตัวอย่างเช่นเรื่องแต่งงาน ผู้ใหญ่ควรจะให้เด็ก
 เข้าใจว่า ความรักกับความใคร่ผิดกันอย่างไร การเป็นมนุษย์

และสัตว์สามัญญะทั้งนั้น และการเที่ยวเตร่ตามลำพัง
 เป็นการเสื่อมเสียอย่างไร เสรีภาพต้องมีขอบเขตจำกัด
 จึงจะมีความเป็นมนุษย์ได้ อนึ่งผู้ใหญ่ว่าจะต้องทำตัวเป็น
 ตัวอย่างให้ใคร่ด้วย อย่าให้เด็กอื่นคิดว่าทำตามผู้ใหญ่

เมื่อทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่มีการเข้าใจ ใจกันได้ดีและทำ
 ตามหน้าที่ของตนโดยถูกต้องแล้ว ก็ย่อมจะอยู่ด้วยกันได้ด้วย
 สุขสมบูรณ์.

ต้องเข้าใจกันจึงจะอยู่ร่วมกันได้เป็นสุข

แพทย์หญิงอรรณ คุณวิศาล

คุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญยิ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใหญ่
อยู่รวมกันได้อย่างเป็นสุขก็คือความเข้าใจในเด็ก
ความเข้าใจในท้นหมายถึงเข้าใจในธรรมชาติต่าง ๆ ของ
เด็กวัยรุ่นโดยทั่วไป และเข้าใจลึกซึ้งในเด็กแต่ละคน
เป็นรายบุคคลด้วย เพราะเด็กแต่ละคนก็มีความแตกต่าง
กัน ด้วยความเข้าใจดังกล่าว และด้วยการปฏิบัติต่อเด็ก
ให้ถูกหลักผู้ใหญ่ก็จะอยู่รวมกันได้อย่างเป็นสุข ผู้ใหญ่
ที่ไม่พยายามเข้าใจเด็ก ไม่ยอมปรับตัวให้เข้ากับเด็ก เข้า
กับความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ก็ยากที่จะอยู่รวม
กันได้อย่างเป็นสุขด้วยกันทั้งสองฝ่าย

กิจกรรมชาติของเด็กวัยรุ่นนั้นอะไรบางอย่างที่เป็นลักษณะ
เด่นซึ่งผู้ใหญ่ควรรับทราบไว้? ผู้ที่มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับ
เด็กในวัยนี้เสมอๆ จะสังเกตได้ว่าลักษณะเด่นอย่างหนึ่ง
ของเด็กวัยรุ่นก็คือ จิตใจที่อยากเป็นตัวของตัวเอง ทั้ง

การความอิสระ ต้องการแสดงตนว่าโตแล้ว ไม่ใช่เด็ก
เล็ก ๆ อย่างแต่ก่อน แต่ในขณะที่บางคนบางครั้งก็มีใจงอแง
ไม่แน่ใจในตนเอง เด็กในวัยนี้จึงต้องการผู้ใหญ่ที่จะทำหน้าที่
ที่ปรึกษาปรึกษาของเขา เข้าใจในเหตุผลและความคิดความ
อ่านของเขา แต่ไม่ต้องการผู้ใหญ่ที่จะคอยออกคำสั่งให้
ปฏิบัติตามอย่างเดียวโดยไม่ให้อิสระเขาออกความคิดเห็น
ไม่ชอบการบังคับขยี้กดขี่ของผู้ใหญ่ และมีคำถามต่อการ
การปรณนิตเอาใจใส่จากของผู้ใหญ่ เด็กในวัยนี้ต้องการ
ช่วยตัวเอง ต้องการรับผิดชอบเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยตัวเอง
เมื่อใดที่เขารู้สึกไม่แน่ใจและต้องการความช่วยเหลือ เขา
จะปรึกษาหารือกับผู้ใหญ่ถ้าเขาเห็นว่าผู้ใหญ่จะสามารถเข้าใจ
เรื่องราวของเขาได้ ผู้ใหญ่ที่คอยออกคำสั่งเป็นจรรยา
ตลอดเวลา ให้เด็กทำตามซ้ำซากอยู่ทุกโมงยาม เหมือนกับ
ว่าเด็กนั้นเป็นเครื่องจักร จะคอยไขลานให้เดินอยู่เรื่อย
ไม่ปล่อยให้เด็กมีสิทธิใช้สมองตัดสินใจเรื่องราวของเขาเอง
บ้าง ภาวะการเช่นนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของเด็กวัยรุ่น ที่

จริงนนแม่ แต่กบฏเล็ก ๆ การออกคำสั่งจำเจอยู่เรื่อย
 ตลอดเวลาก็ดูไม่ค่อยดีอะไร แต่ยกยอเทกยวรนซึ่งมีความ
 ปรารถนาก็คือเป็นตัวของตัวเองอย่างรุนแรง ก็ยังมีปฏิกริยาต่อ
 การปฏิบัติเช่นนั้นรุนแรงขึ้น และถึงแม้จะมีเทกยวรนคนที่ไม่
 เกิดวุ่นวายต่อการปฏิบัติเช่นนั้นของฝูใหญ่ การเลียงคอบรม
 เทกยวรนก็ไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง เทกยวรนก็ทำตามคำสั่งของ
 ฝูใหญ่ จะเก็บโตเป็นฝูใหญ่ที่มีความรับผิดชอบทุกในวินาที
 หนึ่งไม่ได้ เขาจะเป็นเทกยวรนที่ไร้จกโต ต้องคอยฟังพาดาคัย
 คนอื่นอยู่ตลอดเวลา ในการเลียงเทก เราย่อมต้องการให้
 เทกเก็บโตเป็นฝูใหญ่ที่ปกครองตัวเองได้ สามารถวินิจฉัย
 เหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ถูกต้อง และการที่เทกจะ
 เก็บโตเป็นฝูใหญ่ที่มีความลักษณะดังกล่าวดังนี้ เทกนั้นจะต้อง
 ได้รับความเลียงคอบรมโดยที่ฝูปกครองยอมให้เทกมีโอกาสเป็นตัว
 ของตัวเอง ได้ฝึกทำการวินิจฉัย ทดสอบปัญหาต่าง ๆ ด้วย
 ตนเองบ้าง ฝูใหญ่คอยควบคุมดูแลและคอยแนะหรือช่วยเหลือ
 เมื่อจำเป็น ไม่ใช่เป็นผู้ออกคำสั่งหรือเป็นผู้วินิจฉัย

ตัดสินอะไรให้เสียทุกอย่าง จึ่งอยู่แต่ก็อาจตัดสินอะไรผิด
 พลาดไปบ้าง แต่นั่นก็เขินอายหนึ่งของการเรียนรู้ การเรียน
 รู้ด้วยประสบการณ์ของตนเองย่อมเข้าใจและจดจำได้แม่นย่ำ
 กว่า การเรียนรู้จากคำบอกเล่า ฉะนั้นการปล่อยให้เด็กวัยรุ่น
 มีโอกาสแสดงความเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระที่จะวนเวียน
 เหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในขอบเขตที่เหมาะสม ถึงแม้จะมี
 ช่องทางทำให้ทำผิดพลาดไปบ้าง ถ้าเป็นสิ่งที่ไม่ร้ายแรงนัก
 ก็ควรปล่อยให้ใหญ่จะสั่งเสริม

ลักษณะอีกข้อหนึ่งของเด็กวัยรุ่นที่ผู้ใหญ่ควรระวังคือ
 ความจริงที่ว่าเด็กในวัยนี้มีความรู้และความคิดเห็นกว้าง
 ขวางยิ่งนัก คำบอกเล่าของพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในเรื่องราว
 ต่าง ๆ ที่เคยยอมรับเชื่อถืออย่างง่าย ๆ นั้น มาในขณะนี้จะไม่
 ยอมรับและเชื่อถือตามอย่างง่าย ๆ เช่นเดิม เขาจะรู้จักใช้
 เหตุผลประกอบ แม่แต่สิ่งที่เคยเชื่อเคยนับถือมาแต่ก่อน
 อาจมีการเปลี่ยนแปลงไป ผู้ใหญ่ที่เขาเคยยกย่องนับถือเป็น
 วิทยุบุรุษก็อาจกลายเป็นคนธรรมดาสามัญ หรือถึงกับเป็นคน

ไม่ดี ไม่น่าเชื่อถือไปได้ การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เป็นสิ่งที่ไม่
 ใหญ่ควรระวังทราบ และปฏิบัติต่อกันให้ถูกต้องด้วยเหตุผล
 ถ้าเด็กจะต้องการเหตุผลในคำบอกเล่าของผู้ใหญ่ หรือโต้
 แย้งคำบอกเล่านั้นด้วยเหตุผลของเขาผู้ใหญ่ควรระวังด้วย
 ความเป็นธรรม ด้วยอารมณ์อันมั่นคง ไม่ว่ามโกรธหรือ
 น้อยใจในการเปลี่ยนแปลงของเด็ก ถ้าคำโต้แย้งของเด็ก
 ไม่สมเหตุผล ผู้ใหญ่ไม่เห็นพ้องด้วย ก็ควรชี้แจงด้วย
 อารมณ์เย็น ด้วยเหตุด้วยผล ไม่โกรธ ไม่ด่าว่าเด็กเสีย ๆ
 หาย ๆ ถ้าคำโต้แย้งนั้นถูกต้อง มีเหตุผล ก็ควรผ่อนตาม
 ไม่ควรถือเป็นสิ่งเสียหายที่จะเปลี่ยนความคิดเห็นคล้อยตาม
 เด็กในเมื่อมีเหตุผลพอสมควร ไม่มุ่งแต่ที่จะเอาชนะเด็กด้วย
 อำนาจ ถือว่าเด็กจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ใหญ่เสมอไป
 ไม่มีการอหิวาธโต้แย้ง และการโอนใจผ่อนตามเด็กเมื่อมี
 เหตุผลพอสมควรนั้นจะไม่ทำให้เกิดความเสียหาย ทำให้
 เสียหลักการปกครองทดหรือทำให้เด็กไม่นับถือผู้ใหญ่ ตรง
 กันข้ามการปฏิบัติเช่นนั้นกลับจะทำให้เด็กเพิ่มความนับถือใน

ความมีเหตุผลของผีใหญ่ การที่ผีใหญ่จะอบรมให้เด็ก
เป็นผีมีเหตุผล แต่ให้ยกเว้นการใช้เหตุผลนั้นยกตัวของ
ผีใหญ่เองยอมยากที่เด็กจะเข้าใจได้ เมื่อผีใหญ่ต้องการให้
เด็กเป็นผีมีเหตุผล การมีเหตุผลนั้นก็ McCormick ยกเว้นแม่
แต่กับตัวเราเอง ผีใหญ่ที่สอนเด็กโดยมีความหมายให้เด็ก
นำหลักนั้นไปใช้กับคนอื่นเท่านั้น ย่อมไม่ใช่รับความนับถือ
จากเด็ก การจะไ้รับความนับถือ เชื้อถือจากเด็กวัยรุ่นนั้น
ผีใหญ่จะต้องทำตัวให้เด็ก ให้ควร มีหลักเกณฑ์และมีเหตุ
ผล เด็กจะไม่เชื่อเพราะเห็นว่าเป็นผีใหญ่ หรือเชื่อเพราะว่า
เคยเชื่อถือมาแต่ก่อน

ธรรมชาติอีกข้อหนึ่งของเด็กในวัยรุ่น คือการขาด
ความยับยั้ง ขาดการเห็นยวรงค์ เมื่อเขามองความรู้สึกนึกคิด
อย่างใดก็จะแสดงออกทันที โดยไม่มีการยับยั้ง และความ
นึกเห็นของเด็กรุ่นนี้เป็นความรู้สึกที่รุนแรง ไม่ค่อยมี
การเก็บสายกลาง ด้วยธรรมชาติของจิตใจทำให้เด็กรุ่น
กลายเป็นเครื่องมีอย่างดีในการประกอบกิจบางอย่างของ

บุคคลบางพวก เขาว่าถ้าทำให้เทกวัยรุ่นมีความศรัทธาใน
 สิ่งใดแล้ว เขาก็จะต่อสู้เพื่อให้ได้สิ่งนั้นทุกวิถีทาง เขาจะ
 ไม่กลัวแม้แต่ความตาย ไม่มีการคิดหน้าคิดหลัง ไม่มีการ
 คิดถึงทางใดทางเสียอย่างรอบคอบเช่นผู้ใหญ่ ตัวอย่าง
 พฤติการณ์ที่แสดงถึงการขาดความยั้งคิดในเทกวัยรุ่นมีอยู่
 ทั่วไป ตั้งแต่ภายในบ้านจนถึงเหตุการณ์ของประเทศ
 การเข้าใจถึงธรรมชาติของของเด็ก จะช่วยให้ผู้ใหญ่
 ปฏิบัติต่อเด็กได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ถ้าเด็กจะได้ทำอะไรผิด
 พลาด เนื่องจากการขาดความยั้งคิด ผู้ใหญ่ก็ไม่ควร
 ว่าความโกรธเด็ก ทำเรื่องให้ร้ายยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการเอา
 นามันไปรอกไฟ การปฏิบัติต่อเด็กโดยมีความยั้งคิดด้วย
 ความรอบคอบ และอารมณ์มั่นคงจะเป็นตัวอย่างที่ดี ทำให้
 เด็กได้คิดถึงความผิดพลาดของตน ผู้ใหญ่ที่ทำตัวสนิทสนม
 กับเด็ก เข้าใจเด็กจนเด็กให้ความไว้วางใจ เป็นกันเอง
 ด้วย จะช่วยขจัดอันตรายจากการขาดความยั้งคิดของเด็ก
 ได้มาก เช่นคนว่าเมื่อเด็กมีความเดือยร้อน มีปัญหาของ

หรือไม่พอใจอะไรก็จะปรึกษาหารือหรือเล่าเรื่องให้ฟัง เป็น
 โอกาสให้ผู้ใหญ่ได้รู้ถึงความเป็นไปของเด็กอย่างใกล้ชิด
 และมีโอกาสที่จะช่วยเหลือ ปรึกษาความเข้าใจ หรือห้ามปราม
 มิให้กระทำการที่เป็นภัยร้ายแรง แต่ตามที่กล่าวมาแล้วว่า
 เด็กวัยรุ่นต้องการความอิสระ ความเป็นตัวของตัวเอง
 ฉะนั้นในการปฏิบัติต่อเด็กในกรณีเช่นนี้ จึงต้องคำนึงถึง
 ธรรมชาติของของเด็กด้วย ผู้ใหญ่จะต้องปฏิบัติต่อเด็กด้วย
 อารมณ์เย็น ให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็น ความนึกเห็น
 ของเขาโดยตลอด และแล้วจึงอธิบายเหตุผลที่ควรแก้ไข
 ข้อข้องใจของเขา ให้โอกาสเด็กโต้แย้ง ไม่ใช่ตั้งต้นกั
 ว่าหรือห้ามด้วยการบังคับ โดยไม่ชี้แจงให้เหตุผลประกอบ
 การว่าเด็กจนเกินไป จะกลายเป็นเครื่องกักกันไม่ให้เด็ก
 หันหน้าเข้าหาเพื่อปรึกษาหารือในเมื่อมีข้อสงสัย การ
 ห้ามเด็กเพราะเพร้อหยุมหยิมจนเกินไปจะทำให้คำห้ามของ
 ผู้ใหญ่ไม่มีความศักดิ์สิทธิ์

เด็กวัยรุ่นมีธรรมชาติออกซอหน่ง ซึ่งผู้ใหญ่ควรรับ
ทราบ คือ การชอบเข้าหมู่เข้าสมาคม ต้องการแสงและ
อวดตัว ต้องการความสนใจจากต่างประเทศ เด็กในวัยนี้จึง
มีการกระทำที่ผิดแปลกๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ
จากผู้อื่น โดยเฉพาะจากต่างประเทศ การรับวัฒนธรรมต่างชาติขึ้น
และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสแสดงออกซึ่งลักษณะนั้นภายใน
ขอบเขต จะช่วยป้องกันความเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิด
ขึ้นได้ ถ้าเด็กจะไปหาทางแสดงออกเอาเอง เด็กวัย
รุ่นตามหน้าโรงภาพยนตร์ที่แต่งตัวอย่างที่เราเรียกกันว่า ออ-
เลชั่น ก็เป็นการแสดงออกซึ่งธรรมชาติของเขาก็คือในทาง
ที่ไม่ถูก ผู้ใหญ่จะสามารถช่วยให้เด็กได้แสดงออกซึ่งธรรม
ชาติดังกล่าวด้วยการอนุญาตให้เด็กนัดเพื่อนฝูงมาเที่ยวท
บ้าน หรืออนุญาตให้เด็กไปเที่ยวตามสถานพักผ่อนหย่อน
ใจที่เหมาะสม เด็ก หรือในบางครั้งบางครั้งผู้ใหญ่ก็เป็นผู้
พาเด็กออกไปเที่ยวเตร่พักผ่อนหย่อนใจบ้าง การปฏิบัติเช่น
นี้จะช่วยให้เด็กไม่ต้องแอบซ่อนเร้นการกระทำใด ๆ หรือหนี

ไปเที่ยวตามลำพังในสถานที่ที่ไม่สมควร ซึ่งมีโอกาสจะ
 เสียหายไ้มากกว่า การจ้กให้มัสโมสรเยาวชนจะเป็นสิ่ง
 แก้ไขหาความเสียหายที่อาจเกิดจากธรรมชาติ ชอบเข้า
 หมู่ เข้าสมาคม และชอบแสดงตัวของเด็กวัยรุ่นในไ้ และ
 สโมสรเยาวชนนั้นก็ควรจะมีให้เป็นสถานที่ซึ่งเด็กไ้มี
 โอกาสใช้เวลาตามความสนใจของเขา มีการเล่นกีฬา ทั้ง
 ในร่มและกลางแจ้ง การเล่นดนตรีและอื่น ๆ เด็กวัยรุ่นจะ
 สามารถสนทนากันไ้โดยไม่จำเป็นต้องมีเครื่องมือมา
 มาช่วย หรือต้องเต็นรำรอกแอนด์รอล สถานที่พักผ่อน
 หย่อนใจ เช่น ไปสวนสาธารณะ ก็เป็นสิ่งที่ควรสนบ
 สนุนให้มัส สำหรับเป็นที่พักผ่อนของเด็กและผู้ใหญ่ และ
 สวนสาธารณะก็ควรเป็นของสาธารณะจริง ๆ ไม่มีอย่างอื่น
 ที่ไ้ไ้เป็นประโยชน์แก่สาธารณชนเข้าไปแทรกแซงอยู่ และ
 ไม่เอาสถานที่ดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นสำหรับ
 ชนเฉพาะหมู่เฉพาะเหล่า.

ทกล่าวมาแล้วจนสิ้นแต่เป็นการกระเกณฑ์เอาจากผู้
 ใหญ่ทงนั้น แต่ทจริงนั้น การจะอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข
 จะต้องอาศัยองค์ประกอบจากอีกฝ่ายหนึ่ง คือจากตัวเด็กวัย
 รุนควย ฉะนั้นเด็กกมหนาที่ทต้องปฏิบัติเพื่อให้การอยู่ร่วม
 กันเป็นสุข ไม่ใช่จะต้งขอเรียกร้องเอาจากผู้ใหญ่นฝ่ายเดียว
 เด็กทบ่นว่า ผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเด็ก ลูกทบ่นว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจ
 ตัวเขา พทกันไม่รูเรื่องนั้น ปัญหาว่า ตัวเด็กนั้นได้
 ปฏิบัติทนถูกต้อง ไ้พยายามเข้าใจผู้ใหญ่นข้างหรือเปล่า?
 ถ้าเด็กจะให้ผู้ใหญ่นเข้าใจทนฝ่ายเดียว โดยไม่สนใจที่จะ
 เข้าใจผู้ใหญ่นข้าง เรียกร้องเอาในสิ่งทเหลือความสามารถ
 ของผู้ใหญ่นจะให้ได้ ก็ไม่มีทางทจะอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข
 ฉะนั้นการจะอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข จะต้องต่างฝ่ายต่าง
 พยายามเข้าใจในกันและกัน และเด็กวัยรุนนั้นก็โตพอทจะ
 เข้าใจผู้ใหญ่นได้แล้ว

ทำอย่างไรจึงจะเข้าใจเด็กของท่าน

นายไชยเจริญ สันติศิริ

ท่านผู้อ่านหนังสือทั่ว ๆ ไปของนักเขียนในปัจจุบันนี้ คง
จะพอสังเกตเห็นได้ว่า ปัญหาเด็กวัยรุ่นได้มีผลนำมาเป็นข้อเขียน
อยู่เสมอๆ อาทิ นวนิยายประเภทสะท้อนภาพความเหลว
แหลกของเด็กวัยรุ่นสมัยใหม่ ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้อ่าน
อยู่มากไม่น้อย การเขียนนวนิยายประเภทนี้ย่อมเป็นเครื่องชี้
ความตึงเครียดของตลาดหนังสืออย่างหนึ่ง จึงแสดงว่าม
ความต้องการอ่านเรื่อง เกือบทุกปัญหาเด็กวัยรุ่น กันมากในปัจุบัน
แต่การเขียนนวนิยายท่านองนักคิด การทำเป็นภาพยนตร์ก็
แม้จะเป็นการเตือนเด็กและฝึกครองอยู่ข้าง แตกออกจะมี
ส่วนที่เกินความจริงประปรายมาก เพราะมุ่งที่จะก่อให้เกิด
ความสะเทือนใจเป็นสำคัญ และเรื่องของเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหา
เช่นนั้นมักมีอยู่เป็นจำนวนน้อยเท่านั้น หนังสือประเภทที่จะ

ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองโดยทั่วไป ในเรื่องการเลี้ยงดูอบรม
เด็กให้ดีกว่าใช้เพียง สัญชาติญาณเลี้ยงลูกดึกเหมือนจะหาได้
ยากในท้องตลาด ฉะนั้นการที่คณะกรรมการจัดทำ
หนังสือ เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในงานฉลองวันเด็กชนบทนี้ แสดง
ความสนใจต่อปัญหาเด็กวัยรุ่น และพยายามผลิตหนังสือ
ประเภทแนะนำผู้ปกครองเพื่อให้เข้าใจว่า ทำอย่างไรผู้ใหญ่
จึงจะอยู่ร่วมกับเด็กวัยรุ่นได้อย่างเป็นสุข โดยรวบรวมบท
ความจากบุคคลที่มีประสบการณ์ต่าง ๆ กันให้แสดงทัศนะใน
เรื่องนี้ จึงน่าอ่านไม่ใช่น้อยอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าในฐานะที่เคย
ประสบ ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับ เด็กใน ศาลคดีเด็ก และ เขาวชน
กลางมา มีความยินดีเสนอทัศนะเรื่องการทำความเข้าใจเด็ก
เพื่อร่วมด้วยในโอกาสนี้ ตามที่คณะกรรมการดังกล่าว
ขอรับรอง แต่ทั้งนี้ขอได้โปรดถือว่าเป็นเพียงข้อคิดของผู้ที่
ประสบการพิเศษคนคนหนึ่งเท่านั้น มิใช่ในฐานะผู้เชี่ยวชาญ
ในทางนี้แต่อย่างใด

ความหมายของ “วัยรุ่น” เมื่อพูดถึงเด็กวัยรุ่นนั้น
ข้าพเจ้าหมายถึงเด็กที่เข้าวัยหนุ่มสาว ซึ่งโดยทั่วไป

แล้วโตแก่เด็กชายอายุย่างเข้าปีที่ ๑๕ และเด็กหญิงอายุ
 ย่างเข้าปีที่ ๑๓ ในระยะนั้นอวัยวะของเด็กชายจะเริ่มสร้าง
 นากาม และเด็กหญิงจะเริ่มมีระดู รูปร่างของเด็กทั้งสองจะ
 เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่วนจิตใจยังมัววาทะเรียกว่าครึ่ง
 เด็กครึ่งผู้ใหญ่อยู่ การเปลี่ยนแปลงในทางร่างกายและจิตใจ
 นี้ แพทย์จะให้ความรู้โรคดีกว่าเขาพบ

เด็กวัยรุ่นนั้นเข้าใจผ่านชีวิตมาไกลพอสมควร ถ้า
 คำนึงถึงเวลาทีละใหญ่จะต้องเลี้ยงดูลูกต่อไป เขาได้ผ่านวาระ
 ที่สำคัญมาแล้ว ๒ ชน คือ ชนต้นของชีวิตเด็กภายในอายุ
 ๖ ขวบ ซึ่งเรียนรู้อะไรต่าง ๆ จากบ้านเป็นส่วนใหญ่ และ
 ชนกลางของชีวิตเด็กภายในอายุ ๑๒ ปี ซึ่งเรียนรู้อะไรต่าง ๆ
 จากโรงเรียนมากขึ้น มาถึงชนเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่เมื่ออย่าง
 เข้าวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยอันตรายหรือวัยคะนอง เด็กจะเรียนรู้อะไร
 ต่าง ๆ จากนอกบ้านและโรงเรียนมากขึ้น มีความคิดอ่าน
 ของตนเองมากขึ้น มีความต้องการมากขึ้น แต่จะต้องฝึก-
 ฝึกควบคุมอารมณ์ที่ยังไม่แน่นอนให้ดี จึงจะดำรงตนในทาง

ตกลงได้ตลอดไป

มคคเทศกททของลก

และในวัยนี้เองที่พ่อแม่จะต้องทำตัวเป็น

ความใกล้ชิดของพ่อแม่ ครอบครัวย่อมพ่อแม่อยู่
ใกล้ชิดคล้อยตามทำให้เกิดความสนใจ เพราะได้รับความ
รักใคร่เอาใจใส่ เกิดแรงจูงใจศึกษาหาความรู้ไปได้อย่าง
ปกติในเมื่อพ่อแม่สนใจต่อความรับผิดชอบของตน และใน
ด้านความประพฤติของเด็กแล้ว พ่อแม่ที่ใกล้ชิดย่อมคอย
แนะนำช่วยเหลือเด็กได้เป็นอย่างดี ถ้าเด็กมีความประพฤติ
ผิดปกติดังไร พ่อแม่ก็ย่อมทราบได้ทันทีทั้งที่ก่อนจะสาย
เกินไป ครอบครัวย่อมรักแล้วไม่เลียงเอง ไปฝากผู้อื่นเลียง
แทน มักทำให้เด็กมีโอกาสเสียได้ง่าย เพราะความเห็น
ทางปล่อยปละละเลยขาดการควบคุมหรือขาดการส่งเสริมให้
เด็กทำแต่สิ่งที่ดีควร แม่ในครอบครัวที่ฐานะทาง
เศรษฐกิจไม่ดี ซึ่งพ่อแม่จำเป็นต้องออกไปทำมาหากินอย่างทั่ว
เป็นเกลียว เวลาที่ขอย่านักควรต้องหาเวลาพักมาเป็นกันเอง
กับเด็กบ้าง อย่าให้เด็กมีความรู้สึกว่ามีใครสนใจต่อตัว
เขาเลย

มตัวอย่างเด็กที่กระทำผิดเพราะความปล่อยปละละเลย
ของพ่อแม่ที่จะขอยกมากล่าวในหนังสือ ๒-๓ เรื่อง คือ

รายที่ ๑ เด็กวัยรุ่นจากครอบครัวที่ยากจน แม่ตาย
พ่อมีอาชีพแจวเรือจ้าง ไม่เอาใจใส่บุตร เด็กหนีโรงเรียน
ตลอดมา พ่อก็ไม่สนใจ เด็กจึงนอนตามร้านเบียร์และ
คอกเพื่อนเที่ยวเตร่ และชักชวนกันหัดฉวยกระบี่ กระทำ
ความผิดฐานลักทรัพย์

รายที่ ๒ เด็กวัยรุ่นจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง
แต่มีลูกหลายคน เป็นเด็กคนที่ ๕ พ่อแม่มีรายได้เพียง
จกให้อยกยพสาวทรรณคคณ เด็กหนีโรงเรียนเพราะเกย
คร้าน พี่สาวก็ไม่สนใจ เด็กจึงคบเพื่อนเที่ยวเตร่จนเพลิน
ไม่ยอมเรียนอก ในที่สุดถูกเพื่อนชักชวนกระทำความผิด
ฐานลักทรัพย์

รายที่ ๓ เด็กวัยรุ่นจากครอบครัวที่มีฐานะดี พ่อมี
อำนาจ แม่ตั้งรกรากเสื่อสตร พ่อแม่มีรายได้เพียง
เด็กไปอยู่กับลุง เด็กเรียนหนังสืออ่อนมาก ใช้เงินพ่อแม่

หนีโรงเรียนไปเที่ยวเตร่กับเพื่อนบ่อย ๆ โดยผู้ปกครองไม่
ทราบ จนกระทั่งชักเหิมลงกับชวนกันไปโจ่งแท็กซี่ แต่บังเอิญ
เกิดการต่อสู้กับผู้ขับแท็กซี่ เพื่อนคนหนึ่งในจำนวนที่ไปด้วย
กันตัดสินใจกระทำการรุนแรงเกินกว่าเหตุ ใช้อาวุธทำร้ายผู้ขับ
แท็กซี่จนตาย เมื่อถูกจับแล้วผู้ปกครองจึงทราบเรื่องเขาเมื่อ
สายเกินไปเสียแล้ว

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นดังกล่าวยังท่าน คง
พอจะให้เห็นว่า พ่อแม่ที่เห็นห่างกับเด็กให้โทษอย่างใด
สิ่งแวดล้อมเด็กในปัจจุบัน มีอิทธิพลทางวัตถุที่จะเร้าใจเด็ก
ไปในทางที่เสียอย่างยากที่จะหักห้ามใจได้โดยลำพัง พ่อ
แม่ผู้ปกครอง จึงต้องคอยช่วยเหลือแนะนำให้ปรับตัวให้ถูก
ฝึกหัดให้เป็นเด็กมีวินัย เพื่อที่จะควบคุมตัวเองได้ในกาลข้างหน้า
หน้า มิฉะนั้นอาจเกิดเหตุที่น่าเสียใจดังที่กล่าวมาแล้วนั้น
ขึ้นได้

การทำความเข้าใจตัวเด็ก ภาวะทางร่างกายและ
จิตใจของเด็กที่โตสะสมไว้ในตัวเด็กนั้น คนภายนอกมอง

ไม่เห็นโทษดีกว่าหรือชั่ว หากจะเปรียบให้เข้าใจง่าย ๆ ชีวิตก็เหมือนนกบินต้นไม้ ซึ่งเราอาจเห็นได้เพียงแต่ลักษณะภายนอกว่ามีรูปร่างเป็นต้นไม้ ส่วนในระยะต่อไปจะผลิติดอกออกผลงามหรือไม่ จะมีผลขนาดไหน มีรสอย่างไร เรายังไม่สามารถบอกได้ นอกจากจะต้องทิ้งหนัาที่ร่นำรังคว่ำยขยู่กินอย่างที่สุดเท่าที่จะทำได้ หมั่นระแวงระวังดวงแมลงซึ่งเป็นศัตรูของต้นไม้มิให้มาทำลายได้ โดยใช้ความพยายามอย่างที่สุดเท่าที่จะทำได้ พ่อแม่ก็เช่นเดียวกัน ในการที่จะเป็นมคคเทศกทคของลูก จะต้องทำความเข้าใจทั่วถึง ให้ทราบลักษณะทางอารมณ์ของเด็ก ซึ่งอาจแบ่งเด็กออกได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑. เด็กว่าเริง (Sanguine or Nerve Type) พวกนี้มสคขญญาเฉลียวฉลาดเรียนได้เร็วไม่ว่าการเรียน หรือการเล่น แต่มักชอบเปลี่ยนแปลงใจอย่างรวดเร็ว ชอบหาของใหม่ๆ ชอบรบกวนคนอื่น ตนเองง่าย ลืมง่าย เด็กประเภทนี้พ่อแม่หรือครูควรทำตัวเป็นนรบุรุษของเขา

๒. เด็กใจร้อน (Choleric or Will Type) พวกนี้
 เกินลงสั้น เกินหนัก ทำอะไรเขาแต่ใจไม่ชอบขัดใจ ชอบ
 เป็นหัวโจก คล่องแคล่วว่องไว เมื่อมีอะไรไม่ถูกใจจะแสดง
 อากา^๑รณ^๑เฉย^๑ว^๑ร^๑น^๑แ^๑ร^๑ง จะเอาอะไรต้องเอาให้ไ^๒ด้^๒ด^๒ัง^๒ใจ จะ
 ล้อ^๑หล^๑ก^๑ให้^๑ล^๑ม^๑ไ^๑ย^๑าก สำหรับเด็กประเภทนี้พ่อแม่หรือคร^๒
 ุ^๒ไม่^๑คว^๑ร^๑ค^๑ด^๑ัน ไม่^๑คว^๑ร^๑จะ^๑ห^๑ว^๑เส^๑ย^๑ง^๑่าย ๆ ต้องใจเย็นอย่างท^๑ร^๑เ^๑ย^๑ก
 ว่า เขา^๑น^๑า^๑เ^๑ย^๑น^๑เ^๑า^๑ล^๑ย^๑

๓. เด็กช้า (Phlegmatic Type) พวกนี้^๒ว^๒ง^๒เ^๒ง^๒า
 ห^๑า^๑ว^๑น^๑อ^๑น^๑อยู่^๑เ^๑ล^๑ม^๑อ เคล^๑ล^๑อ^๑น^๑ไ^๑ห^๑ว^๑เซ^๑ิง^๑ช้า เป็น^๑ค^๑น^๑ถ^๑อ^๑ว^๑ ไม่^๑
 ช^๑อ^๑ย^๑ส^๑ง^๑ส^๑ร^๑ร^๑ค^๑ก^๑ย^๑ไ^๑ค^๑ร^๑ม^๑าก^๑น^๑ก^๑ ช^๑อ^๑ย^๑ค^๑น^๑ท^๑ม^๑ช^๑า^๑ร^๑ม^๑ณ^๑อ^๑ย^๑า^๑ง^๑เด^๑ย^๑ว^๑
 ก^๑ัน เป็น^๑ค^๑น^๑ส^๑ะ^๑อ^๑า^๑ด^๑เร^๑ย^๑บ^๑ร^๑อ^๑ย รั^๑ม^๑ั^๑ร^๑ะ^๑ว^๑ง^๑แ^๑ล^๑ะ^๑ร^๑ก^๑ษ^๑า^๑ช^๑า^๑ว^๑ช^๑ง^๑
 ช^๑อง^๑ต^๑น^๑เป็น^๑อ^๑ย^๑า^๑ง^๑ค^๑ี่ ไม่^๑ช^๑อ^๑ย^๑ให้^๑ไ^๑ค^๑ร^๑ม^๑า^๑ร^๑ก^๑ร^๑เ^๑ง^๑ให้^๑ทำ^๑อะไร^๑โดย^๑
 รั^๑บ^๑ร^๑อ^๑น เด็ก^๑ป^๑ระ^๑เภท^๑นี้^๑ไ^๑ว^๑ว^๑าง^๑ใจ^๑ไ^๑ด^๑เป็น^๑เด^๑ก^๑ช^๑อ^๑ส^๑ด^๑ย^๑ พ่อ^๑แม่^๑
 หรือ^๑คร^๑คว^๑ร^๑พ^๑ย^๑า^๑ย^๑า^๑ม^๑อ^๑ย^๑า^๑ให้^๑อยู่^๑ค^๑น^๑เด^๑ย^๑ว^๑ม^๑าก^๑น^๑ก^๑ คว^๑ร^๑ส^๑่ง^๑เส^๑ร^๑ิม^๑
 ไ^๑ห^๑ม^๑เ^๑พ^๑อ^๑น

๔. เด็กเก็บตัว (Melancholic Type) พวกนี้^๒ช^๒อ^๒ย^๒

เก็บตัวอยู่เฉยๆ มีอาการเศร้าอยู่เสมอ เพราะเป็นคนช่าง
 คิดมาก และแสดงอาการว่าไม่มีใครมีความสุข เห็นว่าโลก
 นี้ไม่มีความสุข น่าเบื่อหน่าย หวาดเกรงการต้องพบปะคน
 อื่น เป็นพวกหลยम्म ชอบนั่งคิดปล่อยอารมณ์ หรือนั่ง
 อ่านหนังสืออยู่คนเดียวอย่างเฉยๆ หากพบปะเพื่อนฝูง
 ความเห็นอกเห็นใจหรือแสดงความกรุณาเขา ก็จะทำให้
 รู้สึกว่าตัวเองมีคุณสมบัติพร้อมในตัว แต่กระปรี้กระเปร่า
 การความเห็นอกเห็นใจเป็นอย่างมาก

พ่อแม่ที่เรียนรลัษณะของเด็กไว้บ้าง ย่อมจะเทียบ
 เคยงทำความเข้าใจเด็กของตนได้ และเมื่อใกล้ชิดเด็กอยู่
 แล้ว ก็ระปฏิบัติต่อเด็กได้โดยเหมาะสม ในฐานะเป็นผู้ที่
 เด็กไว้วางใจ และคอยผ่อนหนักผ่อนเบาให้ถูกอารมณ์ของ
 เด็ก

วิธีปฏิบัติต่อเด็กวัยรุ่น เด็กวัยรุ่นนั้นมีอารมณ์มาก
 พ่อแม่ผู้ปกครองควรปฏิบัติให้ถูกจึงหวังสอดคล้องกับลักษณะ
 ของเด็กดังกล่าวมาแล้ว และก่อนอื่นในการพิจารณาการ

การทำของเต็กนั้น ท่านที่เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองของเต็กวัยรุ่น
 อยู่ในขณะนั้น ก็คงเคยเป็นเต็กสมัยใหม่มาก่อนแล้วในรุ่น
 ของท่าน จึงย่อมจะไม่ลืมน่าในสมัยของท่านนั้น ท่าน
 ประสงค์จะให้ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อท่านอย่างไร ข้อที่น่าจะตรง
 กันสำหรับเต็กทั่วไปก็คือ ไม่ชอบพ่อแม่ผู้ปกครองทักท้วง
 ห่วงใยเกินไป ก็จะเห็นได้ว่า เมื่อเต็กทำอะไรผิด
 ความนิยมของผู้ใหญ่ ถ้าสอบถาม เต็กก็มักจะให้คำตอบ
 ทำนองว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเรื่องของเต็ก ฉะนั้นพ่อแม่ผู้
 ปกครองที่พึงระลึกว่า เราจะหวังให้เต็กทุกวันนี้เหมือน
 เต็กแต่ก่อนย่อมไม่ได้เป็นธรรมดา เพราะเต็กเติบโตขึ้นมา
 จากสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปกว่าเดิม ความรู้สึกนึกคิดก็
 ย่อมจะต้องเปลี่ยนตาม ผู้ใหญ่จึงควรจะเปลี่ยนตามให้ทัน
 แต่มิใช่ให้ผู้ใหญ่เปลี่ยนเป็นเต็กไป คงเพียงแต่ให้เต็ก
 ประจักษ์ว่า ผู้ใหญ่ได้พิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ จากมุมมอง
 ของเต็กเหมือนกัน ในทำนองที่ว่าถ้าตนเป็นเต็กในอายุนั้น
 เวลานี้จะควรทำอย่างไร หาได้เอาแต่ใจตนเองเป็นใหญ่ไม่

ว่าที่จริงแล้ว พ่อแม่ผู้ปกครองควรทำความเข้าใจเด็ก
 และระมัดระวังความประพฤติของเด็กเสียตั้งแต่ก่อนจะมาถึง
 วัยรุ่น จึงจะรักษารมณและวิชาการที่จะปฏิบัติต่อเด็กนั้นได้
 เหมาะสม กล่าวโดยทั่วๆ ไปแล้ว ชอบเขตแห่งความ
 ประพฤติของเด็กย่อมอยู่ในเส้นทางที่ผู้ใหญ่กำหนด ผู้ใหญ่
 จะควรปล่อยเด็กเพียงใด ย่อมแล้วแต่การที่เด็กจะรู้จักควบคุม
 ตัวเองได้แล้วเพียงใดเป็นสำคัญ ฉะนั้นผู้ใหญ่ที่ปล่อย
 เด็กเกินไปเพราะความหลงรักจนไม่ลืมหูลืมตา โดยขาดเหตุ
 ผล หรือยกเด็กเกินไป จึงไม่เหมาะสมและอาจจะอยู่ร่วม
 กับเด็กวัยรุ่นอย่างสุขสบายไม่ได้ แต่เมื่อเด็กกระทำผิดชอบ
 เขต ผู้ใหญ่ก็จำต้องใช้วิธีปฏิบัติที่รอบคอบแก่เด็กวัยรุ่น
 พ่อแม่ที่ดีควรจะเป็นผู้ให้เวลาไว้ ไม่ตึงเครียดหวงโอราณ
 จนเกินไป เพราะอาจเกิดการแตกหักกันได้ และควรจะผ่อน
 สั้นผ่อนยาวบ้าง ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ทำนองเดียวกับ
 วิชาการชีววิทยาของเรา คือผ่อนบ้างตึงบ้าง

เด็กวัยรุ่นสมัยนี้มีบุคลิกตามทฤษฎีของเจาซองเกดอยู่ ๓

ประการ คือ เกิดสมณเณรจนจนถึงอายุสังฆิกกว่าแต่ก่อน
 ปัญหาของรักในวัยเรียนจึงมีมาก และอีกประการหนึ่งวิชา
 ธรรมาและศีลธรรมมิได้บรรจุอยู่ในหลักสูตรทำให้การสอย
 ไล่ในชั้นมัธยมปลายถึงแต่ก่อน ซึ่งวิชาเคยมีการสอนเป็น
 ประจำอย่างซาบซึ้งในสมัยก่อน ทั้งในห้องเรียนและภาค
 ปฏิบัติด้วยการไปฟังเทศน์ ฉะนั้นเด็กวัยรุ่นสมัยใหม่ต้อง
 การพ่อแม่ที่พากันเป็นเพื่อนสนิทกับลูก โดยพร้อมที่จะช่วย
 แก้ปัญหาชีวิตมากกว่าแต่ก่อน และสามารถจัดให้เด็กมี
 วินัยได้อย่างฉลาดและมั่นคง

มีตัวอย่างเด็กวัยรุ่นที่กระทำผิด เพราะพ่อแม่ใช้วิธี
 ปฏิบัติต่อกันโดยไม่เหมาะสม เช่น

รายที่ ๑ เด็กวัยรุ่นจากครอบครัวที่ยากจน พ่อตาย
 แม่ขายผลไม้ เด็กช่วยแม่ค้าขายมีความประพฤติเกเร คบ
 เพื่อนเที่ยวเตร่ วาโยก แม่ไล่ออกจากบ้าน เด็กจึงไปอยู่
 กับเพื่อน และชักชวนกันกระทำความผิดฐานลักทรัพย์จน

๒๘
 รายที่ ๒ ได้ก๊วยร่นจากครอบครัวทมิฬฐานะปานกลาง
 พ่อตาย แม่ขายข้าวแกง แม่มีภรรยาชโหมก้วยฮารมณ
 ครึ่งหนึ่งเด็กไม่ออกไปช่วยขายของ แม่ก็ด้วยไม้คานจน
 ไม้หักและยังตำว่าอย่างเกรี้ยวกราดอีกมากมาย ทำให้เด็ก
 ชังหย่อนสติเขาต้องปกครองตัวเอง และจุดไฟเผาบ้าน
 โดยเจตนา เพื่อจะเผาตัวเองด้วย แต่มีผองเพื่อนเข้าไปดับไฟ
 เสียทันที เด็กถูกจับมาในข้อหาวางเพลิง

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า พ่อแม่ไม่
 ควรลงโทษเด็กก๊วยร่นด้วยฮารมณ การที่ใช้วิธีตะเพิดไล่
 ออกจากบ้านเป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะเด็กจะไป
 อยู่ที่ไหน เมื่อพ่อแม่ซึ่งมีหน้าที่ให้ความอบอุ่นและความ
 มั่นคงต่อเขาบอกปฏิเสธในทันทีทันใด เด็กก็จำต้องเพริศไป
 พ่อแม่จำต้องอาศัยความอดทน อย่าเพิ่งทอดแค้นหวัง ควรใช้
 ความเยือกเย็นและอดทนสอนต่อไป อย่าเกรี้ยวกราด ต้อง
 พยายามอธิบายชี้แจงด้วยเหตุผลจนซาบซึ้งให้เด็กเห็นผลของ

การกระทำที่จะดีหรือจะร้ายในภายหลังอย่างไร หากจำเป็น
 จะต้องเขยย่น ก็ควรทำความกรุณาเพื่อเป็นการสั่งสอน
 นอกจากนั้นเวลาที่เด็กทำผิด พ่อแม่จะว่ากล่าวทำโทษ ไม่
 ควรลงมือทั้งสองคน ควรให้ข้างใดข้างหนึ่งกระทำ ไม่เป็น
 การรวมกันลงโทษเด็ก ซึ่งเด็กจะโต้แย้งหน้ามาหาอีกข้างหนึ่ง
 ได้ ในเมื่ออารมณ์อ่อนคลายลงแล้ว พ่อหรือแม่อีกข้างหนึ่ง
 จะได้อธิบายให้เข้าใจเจตนาดีของพ่อหรือแม่ ว่าทำไมต้องลง
 โทษเพราะความรักและห่วงใยในอนาคตของโลก เพราะ
 ต้องการให้ลูกเป็นคนดี เด็กจะโต้แย้งหนักในผลของการ
 กระทำของตน และอย่าลืมนึกว่า เด็กสมัยนั้นฉลาดและพร้อมท
 จะเข้าใจในเหตุและผล ในเมื่อเขาหมกมุ่นหรือมานะและมี
 อารมณ์ร้ายอ่อนคลายลงแล้ว กล่าวโดยทั่ว ๆ ไปแล้วเด็ก
 ใจอ่อน แต่บางรายพ่อแม่กลับใจอ่อนกว่าเด็ก ๆ เลยทำให้
 เด็กได้ใจ จึงเป็นการยากแก่การสั่งสอนอบรมในภายหลัง
 เท่าที่ใดกล่าวมาแล้วนี้ เป็นแต่เพียงข้อสังเกตบาง
 ประการ เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองทราบว่า ทำอย่างไรจึงจะ

เข้าใจเที๒กของท๑นท๑น ๑ ค๑กถ๑วท๑นค๑มจ๑ริงอ๑ย๑ง
 หนึ่งว๑ “บ๑คค๑ท๑ส๑ญ๑เส๑ยด๑เพ๑ยท๑รพ๑ย๑ส๑ม๑ต๑น๑น เท๑ก๑บ
 ๑ได๑เส๑ยอ๑ไร บ๑คค๑ท๑ส๑ญ๑เส๑ยส๑ข๑ภ๑ไป ก๑ย๑งเท๑ก๑บเส๑ย
 ๑บ๑ง ด๑บ๑คค๑ท๑ส๑ญ๑เส๑ยท๑งจ๑ด๑ใจแล๑ว เท๑ก๑บเส๑ยจ๑น๑ม๑ด
 ๑ว” ฉ๑น๑นพ๑อ๑ม๑ท๑งห๑ล๑ยจ๑งค๑วร๑ก๑ษ๑จ๑ด๑ใจของ๑เท๑กว๑ย๑ร๑น
 ของท๑นไ๑ว ๑ว๑ย๑การพ๑ย๑ย๑ม๑ท๑น๑น๑น๑ม๑ค๑ุ๑เท๑ค๑ก๑ท๑ค๑ง
 ล๑ก๑ล๑ด๑ไป.

อย่าเพิ่งใจเสีย

แพทย์หญิงสุภา มาลากุล ณ อยุธยา

มารดา

คุณหมอคะ คิดนมีเรื่องมาปรึกษาคุณหมอคะ
เรื่องลูกชายคนโต อายุ ๑๖ ปี ของคิดน บ่น
เรียน ม. ๗ แล้วคะ คิดนปวดศีรษะกับเขา
เหลือทน จนคิดนนอยากให้ออก ๆ กลับเป็น
เด็กเล็ก ๆ กันใหม่จะดีกว่า เวลาเขาเล็ก ๆ
คิดนแสนจะสบายใจว่านอนสอนง่ายอยู่ในโอวาท
เป็นระเบียบเรียบร้อย มา ๒ ปีเขาโต ๆ กันจน
คิดนชักจะโรคประสาทกันเสียแล้วละคะ โดย
เฉพาะพ่อคนโต ปี ๒ ปีมานแสนจะกวนประสาท
หนักใจเหลือทน คุณที่จะเอาดีไม่ได้เสียกรรมัง.

แพทย์

หนักใจอะไรหรือคะ

มารดา

ทุกอิริยาบถเขาแหละคะ มันไม่ถูกไม่ต้อง
สักอย่าง ตัวก็โตขึ้นทุกวัน สูงใหญ่ ลำบด

โตกว่าพ่อกว่าแม่เสียอีก แต่ไม่เป็นผู้ใหญ่สมตัว
เลย ไม่ต้องอะไรมาก เพียงความสะอาด
เรียบร้อยของห้องเขาเองก็ทนไม่ได้เสียแล้ว
ช่างไม่ไ้เชื่อไ้แกวไปข้างเลย คุณพ่อแสนจะเจ้า
ระเบียบ ของอะไรวางที่ไหนแทบหลับตาหยิบไ้
เทียวคะ หนังสือทุกเล่มวางเรียงสันเสมอกัน
พอลูกชายนั่งตรงกันข้ามเขยวคะ สมุดชั้น
หนังสือกินสอเห็นสมุดอะไรไ้ย่งไป พอเข้าหา
อะไรไ้ไม่เจอรกยงเบง ร่องไ้กลมคะ ทง ๆ ทดวก
ไ้ไ้โต คิดนว่า เขาทำอะไรประสาทไม่สั้กกระมัง
แล้วกกล้วว่า นิสัยไ้ม่ระเบียบจะติดทวักวอย.

แพทย์

คุณคิดว้า ทรวงไ้ให้แก่ง โมโหแก่ง คุณไ้ม่สม
กับร่างกายทโตใหญ่่นเป็นอาการของโรคประสาท
หรือคะ.

มารดา

ใช่ไ้ใหม่คะ คุณหมอ คุณเขาไ้ม่ค่อยสบายใจ
ม้เรื่อง โมโหโทโสเสมอในระยะบัสองบัทแตก
เนอหน่นมนแทะคะ.

แพทย์

ระยะแรกเนื้อหนึ่มนั้ เต็ก ๆ ส่วนมากมี
 อารมณ์หวงง่าย เจานาตาอยู่สักสองปีเต็ม
 เพราะฮอร์โมนในร่างกายยังไม่เข้าสมดุลนัก
 และ ตัวเขาเองกว่าจะรับการเปลี่ยนแปลงทาง
 ร่างกายตามวัยค่อย ๆ

มารดา

ถ้ามันเบนชั่วคราวอย่างนั้น เป็นกันเป็น
 ธรรมดาที่เด็กโล่งใจไปชั่วละครู่ ทันทีก็ไม่ใช่
 ระเบียบหุลละหลวม เล่นเลื้อยละครู่จะทำอย่างไรก็
 แก่ไม่สนใจกับคำเตือน คำบอกของดิฉันเอาเสีย
 เลย ดิฉันพราสออนแกกลับซัดซัดเข้าใส่ดิฉัน
 แล้วกพอกกับคุณพอลละครู่เขาข้างลุกเสียน บอก
 กับดิฉันว่า เวลาคุณพ่อทำพ่อแม่ก็เป็นอย่างนี้
 แหละ ดุซึ่กระ มันน่าโมโหไหม คุณพ่อว่าโตขึ้น
 ก็ไปเอง มันยังไ้กันละ ดิฉันนะขอให้เขาเป็น
 ระเบียบสักครึ่งของคุณพอลก็เอาละครู่ แม่จะไม่
 ดึงเท่าพอลก็พอละ.

แพทย์ คุณคิดว่า แก่เป็นผู้ใหญ่เต็มตัวแล้วเวลานี้
 แม้อายุจะเท่าครึ่งคุณพ่อ น่าจะทำให้สักครึ่ง
 คุณพ่อก็

มารดา ก็จริง ๆ นะ สิ่งใหญ่กว่าพ่อเสียด้วยซ้ำไป
 อายุก็ ๑๗ เข้าไปแล้วคุณไม่สนใจเป็นพยาย เพียง
 แตนสยเป็นระเบียบแบบแผนทำไม่ได้ แล้วโตขึ้นจะ
 เอาตัวรอดหรือคะ.

แพทย์ คุณท้อแท้ใจเพราะเห็นตาแย้ โทจนเท่า
 ผู้ใหญ่แล้วยังทำอะไรก็ทำไม่ได้.

มารดา ค่ะ

แพทย์ คุณคิดว่า เด็กพอแตกเนื้อหนุ่มแล้วก็เป็น
 ผู้ใหญ่ได้ทันทีกระมัง

มารดา คุณหมอบอกหมายความว่า ดิฉันใจเร็วไปกับแก
 งนหรือคะ หรือที่จริงอย่างว่า

แพทย์ แม้ร่างกายจะโตเต็มที่แล้วผู้ใหญ่ แต่จิตใจ
 ความรู้สึกนึกคิด การกระทำของคนเรายังการ

เวลาฝึกฝน กว่าเราจะรู้จักจุดพอดิ เราต้องรู้จัก
จุดเกินพอดิ หรือจุดต่ำกว่าพอดิก่อนใช่ไหมคะ
เดี๋ยวयरุ่นยังหาจุดพอดิยังไม่ได้ในขี้เถียวหรอก
คะ เติกต้องการเวลาสำหรับจะหาจุดพอดิและ
รอเวลาให้อารมณ์ทแวก่งไกวจากซ้ายสุดมา
ขวาสุดของเขาสงบลง เติกयरุ่นมีอารมณ์ทแวก่ง
จากซ้ายสุดไปขวาสุดในทุกเรื่องอยู่เสมอน
ผู้ใหญ่ตามไม่ทัน และปวดเคียรเวณกลางกบ
ลักษณะอารมณ์นไม่นอย ถ้าใจเย็น ๆ เวลาจะ
ช่วยให้ผู้ใหญ่โล่งใจขึ้น.

มารดา

อ้อ เห็นจะจริง เวลาเขาอยากกเขาทำ
ไต่คะ บางวันเขาขยนชนมาลงมือเก็บกวาดห้อง
หีบ ก็ทำไต่อย่างคตที่สุดอย่างไม่น่าเชื่อว่า ผู้ชาย
จะทำไต่ขนาดนี้ ถึงขนาดแคะร่องกระดาน
กวาดหยากไย่ เช็ดฝุ่นตามลายฉลุไม้เทียวคะ
เสื่อผ้าในตรอกใหม่จัดพยเสยเรียบมเทียว แต่

บางวันนะคะสักปรกษนาทไ้สูงเท่าข้า ๓ วัน
ก็ยิ่งโต.

แพทย์

คุณคงจะเห็นแล้วว่า พ่อแยะยังไม่เกิดนิสัย
รกระเขยิบสระอากาศเท่าคุณพ่อท่านเอง ทจริงแ
กว่า ทำคเป็นอย่างไรอยู่แล้ว แกต้องการเวลา
สำหรับหาจุดพอดและความสม่ำเสมอของนิสัย
ท่านเอง ไม่ช้าคุณก็จะไ้เห็นพ่อแยะเป็นคนท
สระอากาศระเบียบพอดเหมาะพอดเป็นนิสัย แทนท
จะเ็นพ่อแยะแสนโสมมวนน และมรวนนเป็น
พ่อแยะแสนสระอากาศ.

มารดา

ถ้ายงนพ่อแยะแกกถูกระคะ คิดนย่นว่า
แกมาก ๆ แกกรองให้ข้าง ย่นย่นว่าแม่ไม่รัก
แยะ แม่ไ้เห็นแยะคเลยสักอย่าง แยะจะออก
จากบ้านไปอยู่ทอนให้พนแม่เสียกม.

แพทย์

บางทเกิดว้ยร่นต้องการเวลาสำหรับเรียนร
ทว้ยตนเองหรือเรียนจากความผิดพลาดมากกว่า

เรียนร่ำจากคำพร่ำสอน บังพร่ำสอนก็ยิ่งอยากทำ
ทรงขามกยทสอนมากจนควยซาไป และรู้สึกว่
ตัวเองไม่มีค่าทำให้เหนื่อยเอนคำใจและหาทางออก
ผิด ๆ เช่น หนีออกจากบ้าน เป็นต้น.

มารดา-

จริงละค่ะ ที่ฉันเคยบ่นว่า เรืองกลีบขานเป็น
ผิดเวลาแกเลยกลีบให้มันเป็นหนักเข้า แต่บุญ
เขามีจะไม่ต้องเสียคนนะค่ะ ไปเจอครูก็เข้าท่าน
เห็นแถวอยู่ที่โรงเรียนหลังโรงเรียนเล็ก ท่าน
ก็เลยซักถาม เขาเล่าให้ครูฟังว่า รำคาญแม่ขาน
ไม่อยากจะกลีบขาน ครท่านเลยชวนไปช่วยท่าน
เลียงนกพรายทขานท่านเสียพักหนึ่ง เขาก็หลง
ไปไหนก็พรายขอมาเลียงทขานคุณหนึ่ง ที่ฉัน
กำลังลมคึกก็เลยยอมให้แทนนมากเลยกลีบขาน
ตรงเวลานพราะจะต้องมาเลียงนก เคยวนนกเต็ม
กรงเลยค่ะ.

แพทย์

เคราะห์ที่ตกคุณไม่ชดชวางเวรียงเลยงนก
หาไม่พอแป๊ะคงจะกลายเป็นเด็กหนีออกจากบ้าน
ไปจริง เด็กวัยรุ่นชอบมีอะไรทำของเขาตาม
ลำพังที่เขาจะบังคับได้ คอยคุมได้ และมีผลผลิต
เห็นทันที งานอย่างนี้ช่วยให้จิตใจสงบ ช่วย
ฆ่าเวลาว่างและขงกันความฟุ้งซ่าน ความช่าง
ฝันในเด็กวัยรุ่นได้.

มารดา

จริงค่ะ ดังแต่มีนกเลี้ยง ที่ฉันสบายห
ชนมาก ไม่มันเย็นลง ถ้าอยู่บ้านก็พรรคพวก
รุ่นเขาจะคะแหย่กันมาขงกันไม่เกยผลไม่กันเกรียว
กราว ทันหมากรากไม้แทบจะโค่นจะล้ม ไม่ก
ขงไปขงบ้านร้องเพลงเข้าปาก เต้นระบำสมัยใหม่
กัน ที่ฉันจะลมใส่ตาย คุณพ่อก็จวนกลีบขง
ลก ๆ กรอไว้เลอะเทอะ เอะอะโครมคราม
ที่ฉันก็ต้องปรายกันก่อนคุณพ่อมา แป๊ะกว่า
ที่ฉันขงคนแก จงเกลียดขงขงแก ขวางหูขวางตา

การกระทำของแกเสมอ แกว่า คุณพ่อไม่เห็น
 จระอะไร ทำไมคุณแม่ถึงข้างบนนั้ คุณหม
 ค่ะ คิดนั้ว่า แม่นานนั้บคทของหล้งพระนระ
 คุณพ่อเขามา ลก ๆ กัส่งบแล้วเพระกัฉน
 ปรายไว้ก่อน แม่นหยคคุณพ่อจะไคเห็นไคฉน
 บ้างกานนทบหน กัฉนฟงทกวนเห็นทกวน จะ
 ไม่ให้ว่าให้บ่นยังงั้ คุณพ่อแทนทจะช่วช่วยห้าม
 ลกกลบเคอนกัฉนให้เฉย ๆ เสียข้าง แถมส่ง
 เสริมคั้ ปลุกเรอนหล้งเล็ก ๆ ทำยสวณให้
 เสียอก คุณหมอคะ ส่นกสคเหวียงละคั้ ทะ
 เบ้งเสียงไป เตนกัฉนโครมคราม เควระหคั้ไมม่
 สมบคั้อะไรจะแตกไคกัฉนเฉยไมม่แตก แม่นแต่พ่อ
 เขาอาศัยไคคัฉนไมม่มเรอนพกผอนข้างแกกัฉนไมม่
 เกรงใจคั้ พ่อเขากัฉนลั้บไค.

แพทย์

คคุณพ่อจะมีความสุขกัฉนเสียงเฮฮาของเค็ก
 วยรณค.

มารดา

ก็ยังง้อยู่ คุณพ่อเขาบอกว่าคุณไม่ได้ไป
นอนหลับไ้ไหนไม่หอรอก เขาไปสังเกตการเห็นว่า
เด็ก ๆ เขาจะสนุกกันแค่ไหนต่างหาก เขาทน
เสียงไม่ว่าใครไ้เหมือนกัน เขาถึงกับลงโทษปลก
เรือนท้ายสวนให้ เขาว่า ยิ่งดีกว่าปล่อยให้
เด็ก ๆ พวกนี้ไปสนุกบ้านคนอื่นที่เราไม่รู้จักหัว
นอนปลายเท้าหรือไปสนุกกับคณะทัศนาวรนอก
บ้าน เรืองน พอลกเขาทำเรื่องปลอ้งชนกันเป็น
ปเป็นขลุ่ยละคะ ตกเย็นเขาก็คุยพงคะ เรือง
เพอน ๆ ของพ่อแะนี่ พ่อแะนี่ก็จรรณไป
นายนั้นเป็นอย่างนั้น นายนั้นเป็นอย่างนั้น เขา
เถียงกันเรื่องอะไรเขาทำอะไรกันบ้างที่ไหน แะ
มาเล่าให้พ่อเขาฟังหมดเลย พ่อก็นั่งฟังไ้ฟังด
อย่างกับสนุกเต็มประดา ก็ฉันอย่างทราคาญเห็น
ไร้ล้าระ ภาษากไ้ไม่น่าฟังก็ห้ามบ้าง พ่อก็ว่าแม่
ซัดคอ ก็ฉันหมั่นไ้คตองลูกหนีไปก็มี ก็ฉันไม่

เกือบไม่ทำให้ละครเวทีเรอจนหลงเลกนน พื่อเขา
 ปลุกให้ให้เขาจัดการเอง พื่อแป๊ะเขาก็จิตแจ่ง
 ลงแซกช่วยกันทำความสะอาดเอง เทียวกมา
 ขอสตางค์พอไปซื้อไม้ซื้อไล่มาต่อระเบียงละ ต่อ
 กรงนกละ ต่อเรือนต้นไม้ เขาใช้พรรคพวก
 เขานั่นละคร ไม่เสียค่าแรง พื่อแป๊ะแกช่างรู้
 มาก แกว่าเพื่อนมันมากินมาสนุกบ้านเราให้
 มันช่วยสร้างบ้านให้บ้าง คิดนั้นระเกรงว่าลูกเขา
 ถูกคนอื่นถูกตะปบเป็นแผลเป็นเลือด พื่อแม่เขา
 จะว่าเราใช้ลูกเขา แท้ๆแท้ๆ ทุกคนเขาก็ทำกัน
 อย่างสนุก ไม่เห็นมีอุปสรรคอะไร คิดนั้นก็หาย
 ห่วงไป เทียวเขาตอนชกชานมาอีกเท่าตัวแล้ว
 นึกไม่ถึงคะว่า เท็ก ๑๗-๑๘ ทศเหี้ยบขี้ไก่
 ไม่เผื่อจะทำไถ่ขนาดนั้น พนักไล่เรยบขี้คมัน
 ปลาทบเทียวคะ เป็นช่างไม้ฝีมือหนึ่งเทียวคะ

แพทย์

เวลาคุณปล่อยให้เขาได้แสดง เขาก็แสดง

ความสามารถเขาได้เต็มที ผลักเกิดชนทนทาน
 นะคะ เขาเรียนรู้จักระวังตัวจากการกระทำจริง ๆ
 ได้ดีกว่าที่คิดจะคอยบอกให้ระวังเสียอีก

มารดา คิดฉันเห็นจะต้องยอมแพ้คุณพ่อเขาค่ะ ชอน
 เขาใจป้ำคึกการฉ้อโกง ออกเปรี้ยวไวเกินหวาน
 คิดฉันที่จะใจร้อนทนรออดผลระยะยาวไม่ได้.

แพทย์ หมออีกเห็นใจค่ะ ลูกทวดเราเลี้ยงมา ฝ่าศึก
 ความเจริญเติบโตของเขาอยู่ทุกขณะจิต เรา
 ย่อมหวังจะให้เขาเป็นคนดีสมักช่วยด้วยกันทุกคน
 เต็ม ๆ มีอัตราการเจริญเติบโตไม่เท่ากัน บาง
 คนร่างกายโตก่อน จิตใจมาทีหลัง เราเร่งไม่ได้
 จะผลักดันให้เขาโตเร็วเท่าความคิดของเราไม่
 ได้ ได้ก็ช่วยเร่งต่อการเวลาสัก ๑-๒ ปี กว่าจะ
 เข้ามารับเข้ารรอยสมัครร่างกายที่เป็นผู้ใหญ่ เราจะ
 ช่วยได้เพียงให้เขาเติบโตไปเต็มอัตราความเร็ว
 ของเขาเท่านั้น ยิ่งเร่งจะยิ่งทำให้เกิดปัญหา
 วนวายมากจน.

มารดา แม่ทุกคนเห็นจะต้องอดกลั้นต่อความกวน
ประสาท ใจหิวใจแฉวนให้ลักออกไปเสียต่อ
อันตรายเป็นวงจรอย่างนกนทงนณะคะ

แพทย์ เป็นความจริงที่สุด และยังจะต้องคอยเช็ค
น้ำตาลให้เมื่อเขาไปล้มเหลวกลับมา คอยให้กำลังใจ
ใจให้ออกไปสู่ใหม่อีกด้วยนะคะ เพราะถ้าเรา
เปิดโอกาสให้เขาได้ประลองชีวิตด้วยตนเองมาก
เท่าไร เขาก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถเพียงนั้น.

มารดา วิถีนี้เป็นระยะเวลาที่เด็กของมารดาซึมซับ
เท่านั้นนะคะ ที่ฉันสบายใจมากคะ ถ้าได้ทราบ
เสียอย่างนี้ ครึ่งแรกมันร้อนใจกลัวจะเป็นโรค
จิตโรคประสาทไปบ้าง กลัวเขาจะเอาตัวไม่รอด
บ้าง จึงต้องมารบกวนคุณหมอนั่น — ลาทีนะคะ
ถ้ามีปัญหามาก ที่ฉันจะมารบกวนใหม่.

แพทย์ ยินดีเทียวคะ สวัสดี.

ลูกรักลูกชัง

แพทยหญิงเพียร เวชบุล

เรื่องอย่างนั้นบ่อย ๆ ในครอบครัวหนึ่ง ๆ คือ พ่อแม่
เลือกรักลูกเป็นพิเศษคนละคน เช่นคนหนึ่งรักลูกห่วย อีก
คนหนึ่งรักลูกคนรองเป็นต้น พ่อแม่จะไปรักปรานลูกหญิง
ฝ่ายแม่ก็จะพระนอลูกชาย ลูกคนต่อไปก็จะไม่มีใครสนใจ
เป็นพิเศษ ลูกคนนั้นเลยอยู่นอกวง กลายเป็นคนที่ใคร ๆ เขา
เรียกว่า “หมาหัวเน่า”

ลูกหญิงอาจกลายเป็นหัวรักหัวใครของพ่อแม่ ถ้า
หากว่าแกเกิดมา เขาเมื่อพ่อแม่ มีลูกผู้ชาย เป็นตัวแฉะ แล้ว
เหลือที่จะเบื่อและอยากจะมีผู้หญิงอยู่ตลอดเวลา ลูกที่เกิด
หลังจากลูกคนอื่น ๆ หลายขงก็มองทางว่าจะถูกปรานจนเสีย
เด็กเพราะพ่อแม่ได้เหมือนกัน

บางทีลูกชายที่เป็นตัวโปรดปรานนั้น ก็มักฉลาด
เฉลียวประเปรียวกว่าพวกพี่ ๆ น้อง ๆ ถ้าลูกหญิงกลายเป็น

หัวแก้ว หัวขวัญ ไปอาเจียนเพราะ แทะหน้าตา สะสวดย กว่าลูก
 หญิงคนอื่น ๆ หรือมันเสียใจคนน่ารักเป็นพิเศษ ลูกทเกิด
 ก่อนกำหนดคลอดแล้วต้องมาเลี้ยงดูด้วยความลำบากมาก
 พวกหนึ่ง ลูกทเคยช่วยหนักจนขาดทเรียกว่า “ผวยาง”
 จนท้องเลียงผกยลูกคนอื่น ๆ ไปเสียทุกอย่าง พวกหนึ่งลูกทตก
 เป็น “หลานทวโปรท” ของขี้ยาตายายอกพวกหนึ่ง มีหวัง
 วาจะท้องเสียเด็ก เพราะขี้ยาตายายนั่นลองไปเลือกทรก
 มกทชงแล้วกตุเหมือนจะเข็นมากกว่าพ่อแม่เสียอก

การแสดงความรักลาเอียงทอเดกมทว ๆ กัน และ
 ล้วนแต่นำรวารานใจทงสน ลูกทจะถูกคถูกลงโทษน้อย
 กว่าพ ๆ นึง ๆ ทำอะไรส่วนมากกรอดทวเสียทงนั้น ในเมื่อ
 ไม่เคยมีใครจะไ้รขอยอย่างนั้น ตรงข้ามลูกชง หรือลูก
 ทพ่อแม่ไม่ขยาคไ้ด้นนทำผิดนทเดยวักกลายเป็นใหญ่โตไป
 ถ้าลูกคนอื่นทำกคงไม่มีใครสั่งเกด

ถ้าลูกทชงพ่อแม่หรือแม่ทำอะไรชทใจพ่อแม่แม่เมื่อไร
 พ่อหรือแม่ผวยาทถฮทางลูกทคนนนั้น กจะขอกรขรขยงกัน

ทันที ส่วนลูกอื่น ๆ นั้นไม่มีใครชอบรับ ถ้าพี่ ๆ น้อง ๆ พ้อง
 แก่เล็ก ๆ ถูก ๆ อย่างไร ลูกซึ่งพวกนี้จะถูกลงโทษทันที ถ้า
 แก่พ้องใครเข้าข้างโดยเฉพาะไปพ้องเอาลูกรักเข้า แก่ก็จะ
 ถูกลงโทษซ้ำอีกในฐานะเป็นคนข้างพ้อง

เด็กที่เป็นคนโปรดของพ่อแม่ นั้น ได้เปรียบกว่าคนอื่น
 ทุกทาง แม้แต่เรื่องอาหารการกินพ่อแม่ก็จะให้ของดีกว่า
 คนอื่น ๆ เช่น ให้ขนมมากกว่าหรือสนใจมากกว่า กินแล้ว
 กินอีกเมื่อคนอื่นไม่ได้กิน เวลาพูดจาไม่ดีพ่อแม่ก็จะเห็น
 ขบขัน เขียนหนังสือไม่เป็นตัว พ่อแม่ก็จะชมเชยเสมอ
 ภาพของคนที่ไม่มีใครสนใจและจะถูก

เมื่อเด็กคนโปรดมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นถามพ่อ พ่อ
 มักจะตอบทันที และจะทำหว่านล้อมกับลูกอื่น ๆ เด็กคนอื่น
 ได้เสื้อผ้าใหม่ แต่เด็กคนหนึ่งต้องใส่เสื้อผ้าชุดเก่าที่พ่นอง
 ไม่ใช่แล้ว เด็กคนนั้นไปโรงเรียนเข้าไปเย็นกลับธรรมดา
 แต่เด็กคนอื่นอยู่โรงเรียนกินนอน

ความลำเอียงนั้นอาจเห็นได้ชัด เด็กคนโปรดมักได้รับ
ของขวัญต่าง ๆ มากผิดปกติกว่าคนอื่น แต่อย่างไรก็ตาม
บางทีก็ไม่ปรากฏชัดเจนนัก เมื่อพ่อแม่มักท้าวว่าลำเอียงก็
มักจะปฏิเสธทันที พร้อมยกยอคนอื่น ๆ ที่ปฏิบัติต่อลูก
เหมือน ๆ กันขึ้นมาพด ความลำเอียงนั้นไม่มีสิ้นสุดลงได้
เลย แม่เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ตามความลำเอียง
ก็ยังยกยอไปตลอดชีวิตของพ่อแม่

ผลของความลำเอียงนั้นมีมากเกินกว่าจะรู้ได้ เด็กที่
ว่าตัวไม่ใช่คนโปรดของพ่อแม่มักจะรู้สึกน้อยใจ และขเคือง
คนอื่น ๆ มาก ถ้าเด็กนั้นเป็นลูกคนที่ ๓ หรือ ๔ และไม่ใช่
คนโปรดของพ่อแม่ด้วย ก็ยังเป็นผลร้ายหนักขึ้น แก่ความรู้สึก
น้อยใจ กับทั้งพ่อและแม่ ? และรู้สึกว่าไม่มีใครรักตัว

ความน้อยอกน้อยใจและขเคืองของเด็กพวกนี้ ก็จะ
ทำให้เกิดปฏิกิริยาที่เรียกว่า กังเวยนกำเวยน เมื่อเด็ก
รู้สึกว่าพ่อแม่ไม่ค่อยรัก เขาก็จะแสดงความรักต่อพ่อแม่
น้อยลง พ่อแม่ก็เลยเพิกเฉยยิ่งขึ้น เด็ก ๆ เหล่านี้มักเกิด

ความ^๒รู้สึก^๑หว่น^๑ไหวจนปรากฏอาการต่าง ๆ คือ โมโห^๑ร้าย^๑
 กต^๑เลิ^๑บ^๑ กะ^๑พร^๑ย^๑ตา^๑ถ^๑ว^๑เร^๑ว^๑ หรือ^๑ย^๑ก^๑ไ^๑หล^๑ ข^๑อ^๑า^๑ย^๑จ^๑น^๑เก^๑ิน^๑ไป^๑ แม^๑
 แ^๑ท^๑น^๑ส^๑ย^๑ช^๑อ^๑บ^๑ห^๑ย^๑บ^๑ค^๑ว^๑ย^๑ของ^๑ค^๑น^๑อ^๑น^๑ก^๑ะ^๑เก^๑ด^๑ข^๑น^๑ค^๑ว^๑ย^๑และ^๑ม^๑ัก^๑ค^๑ุ^๑ค^๑ัน^๑
 ร^๑ู^๑ก^๑ร^๑า^๑น^๑ข^๑ม^๑เ^๑ห^๑ง^๑เ^๑ก^๑อ^๑น^๑ ๆ

แต่^๑อ^๑ย^๑า^๑ค^๑ิ^๑ว^๑า^๑ข^๑ณ^๑เ^๑ห^๑า^๑น^๑เก^๑ด^๑ข^๑น^๑เพ^๑ระ^๑ค^๑ว^๑า^๑ม^๑ล^๑า^๑เ^๑อ^๑ย^๑
 ของ^๑พ^๑อ^๑แม่^๑อย่าง^๑ค^๑็^๑ย^๑ว^๑ ข^๑ณ^๑เ^๑ห^๑า^๑น^๑มี^๑ส^๑า^๑ห^๑เหตุ^๑ห^๑ล^๑า^๑ย^๑อ^๑ย^๑
 ค^๑ว^๑ย^๑ก^๑ัน^๑ แต่^๑ท^๑ส^๑า^๑ค^๑ณ^๑ุ^๑ก^๑ค^๑อ^๑ค^๑ว^๑า^๑ม^๑ร^๑ู้^๑ส^๑ัก^๑ว^๑า^๑ต^๑น^๑เ^๑อง^๑ม^๑ั^๑ไ^๑่^๑ร^๑ับ^๑ค^๑ว^๑า^๑
 ค^๑ุ^๑ม^๑ค^๑ร^๑อง^๑ข^๑อง^๑ก^๑ัน^๑เพ^๑ย^๑ง^๑พ^๑อ^๑ และ^๑ค^๑ว^๑า^๑ม^๑ร^๑ู้^๑ส^๑ัก^๑ท^๑ว^๑า^๑ ต^๑น^๑เ^๑อง^๑ม^๑ั^๑ไ^๑่^๑ค^๑ั^๑
 ร^๑ับ^๑ค^๑ว^๑า^๑ม^๑ค^๑ุ^๑ม^๑ค^๑ร^๑อง^๑น^๑ ม^๑ัก^๑จะ^๑เก^๑ด^๑ข^๑น^๑จ^๑า^๑ค^๑ว^๑า^๑ม^๑ล^๑า^๑เ^๑อ^๑ย^๑ง^๑ของ^๑พ^๑อ^๑
 แม^๑น^๑น^๑เ^๑อง

ผล^๑ของ^๑ค^๑ว^๑า^๑ม^๑ล^๑า^๑เ^๑อ^๑ย^๑ง^๑ท^๑ห^๑น^๑ม^๑ิ^๑พ^๑น^๑ก^๑ค^๑ข^๑ เ^๑ก^๑ท^๑ร^๑ว^๑า^๑ท^๑
 ม^๑ิ^๑ไ^๑่^๑ซ^๑่^๑ค^๑น^๑ป^๑ร^๑ค^๑ป^๑ร^๑า^๑น^๑ของ^๑พ^๑อ^๑แม่^๑ ม^๑ัก^๑จะ^๑ห^๑ิ^๑ม^๑ิ^๑น^๑ส^๑ย^๑ม^๑ิ^๑เ^๑ค^๑เ^๑ย^๑
 เพ^๑ระ^๑ค^๑ิ^๑ว^๑า^๑พ^๑อ^๑แม่^๑ม^๑ิ^๑ร^๑ัก^๑ ก^๑็^๑เล^๑ย^๑ม^๑ิ^๑ย^๑อม^๑เ^๑็น^๑ก^๑ัน^๑เ^๑อง^๑ก^๑ย^๑พ^๑อ^๑แม่^๑
 ส^๑ย^๑เ^๑ล^๑ย^๑ เ^๑ก^๑เ^๑ล^๑า^๑น^๑ม^๑ัก^๑ม^๑ิ^๑ค^๑อ^๑ย^๑ช^๑อ^๑บ^๑อ^๑ย^๑ู^๑ย^๑าน^๑ ม^๑ัก^๑เ^๑ท^๑ย^๑ว^๑เ^๑ร^๑
 ก^๑ย^๑เพ^๑อ^๑น^๑ฝ^๑ง^๑อ^๑ย^๑ู^๑เ^๑ส^๑ม^๑อ^๑ เม^๑อ^๑เ^๑ย^๑เ^๑ค^๑ย^๑เ^๑ค^๑ข^๑น^๑ ค^๑ว^๑า^๑ม^๑ร^๑ู้^๑ส^๑ัก^๑ท^๑ร^๑มา^๑น^๑เ^๑จ^๑เ^๑ท^๑

ไทรยในสมัยเด็กก็คงจำรึกแน่นอยู่ และอาจเป็นทางนำไปสู่
การไม่ชอบคบกับใครก็ได้

ผลร้ายที่เห็นชัดเจนนั่นคือ ความอิจฉาริษยา ความ
อิจฉาคือความกลัวในจิตใจของเด็กว่าพ่อแม่ไม่รัก หรือ
กำลังถูกทอดทิ้งคนเดียว เด็กที่ไม่ใช่คนโปรดของพ่อแม่มัก
จะอิจฉาเด็กคนโปรด และกลายเป็นเกลียดชังอีกด้วยได้
การแตกร้าวกันระหว่างพี่น้องมักจะเกิดจากความลำเอียง

อย่าเพ่งคิดว่าเด็กที่พ่อแม่ไม่รักเท่านั้นที่ใคร่ผลร้าย
แม่เด็กที่พ่อแม่รักก็มีส่วนด้วย คือมักถูกตามใจจนเหลือ
เสียคน เด็กเหล่านั้นต่อไปมักจะลำบากสาหัสเพราะขาดการ
ฝึกฝนอบรมอันถูกต้อง เด็กแบบนี้อาจจะออกทำอวดคึกขบพว
พี่น้อง จนกลายเป็นตัวขวางในสายตาคนอื่น ๆ ไป อนึ่ง
เพราะเด็กที่ร่าเริงเป็นลูกรักจึงรักประจบประแจะกับพ่อแม่มาก
กว่าคนอื่น พ่อแม่ก็ยิ่งรักมากจนเป็นธรรมดา

ไม่มีใครปฏิเสธได้ว่า เรืองลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง
นี้เป็นเรื่องแก้ไขยาก ชัยยากที่สืดยุทธว่าพ่อแม่ไม่รักว่า

ลาเขียนหนังสือ ออกทำนองนี้เกิดจากจิตใจสำนึกหรือเกิด
ขึ้นโดยไม่รู้ตัวเลยสักรายเดียว

เรื่องช่วยเหลือนักคนเล็กที่ยังเยาว์อยู่มาก ก็เป็นเรื่อง
ที่เลื่องไม่พบนอกเรื่องหนึ่งเหมือนกัน พ่อแม่มักพระเนนาพระนอ
ลูกที่มีอายุในระยะสามขวบ เพราะแกยังไม่ประสีประสา
อะไรนัก ต้องช่วยเหลือนและปล่อยเป็นพิเศษหลายเรื่อง
ฉะนั้นเด็กในวัยนี้จึงมักจะทำอะไรทำได้โดยไม่มีใครกวดขัน
ถือสา แต่เด็กเป็นสาเหตุให้แกไข่มพ้ ๆ ให้ต้องตามใจแก
จนเกินไปอีกประการหนึ่ง

ในทำนองเดียวกันลูกโต ๆ ก็อาจทำอะไร ๆ ที่ลูกเล็ก ๆ
ทำไม่ได้ เพราะแม่เห็นโตแล้ว เรื่องนี้ก็แก้ไขยากอีก เป็น
อันว่าทำให้ลูก ๆ ในครัวเรือนเสมอหน้ากันไปทุกคนยอม
เป็นไปไม่ได้แม่จะเป็นสิ่งที่ไม่ประสงค์เพียงใดก็ตาม

แต่ข้อสำคัญอยู่ที่ตรงนี้ ลูกทุก ๆ คนควรมั่นใจได้ว่า
พ่อแม่มีความรักเขาแต่ละคนแน่นอน เมื่อแน่ใจดังนี้แล้ว
เด็กก็ไม่รู้สึกอะไรเมื่อเห็นพ่ ๆ น้อง ๆ ได้รบอะไรเป็นพิเศษ

ถ้าเด็กมันใจไว้ว่าคนจะต้องมีโอกาสดูอะไรเป็นพิเศษ
เหมือนกันแกก็จะไม่เกิดความรู้สึกยุ่งเหยิงอย่างใดเลย

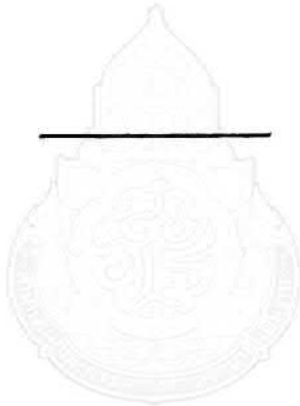
เด็กที่ไม่มีความมั่นใจว่าพ่อแม่วัดคนเพียงพอ ย่อม
จะเกิดความรู้สึกในคันไม้คันมือ เมื่อเห็นพ่อกับแม่ทำอะไร
อะไรพิเศษ เช่นในกรณีวันเกิดเป็นต้น พ่อคุณแม่คนนั้น
ใช้ว่าจะวิเศษวิโสไปเสียทุกอย่างเมื่อไร ใคร ๆ ก็ต้องมี
ขบพรองควยกันทั้งนั้น เรื่องเล่าเอียงเป็นบางครั้งบางคราว
ไม่ก่อให้เกิดผลร้ายอะไร แต่เล่าเอียงกันจนเป็นนิสัยนั้นแหละ
ทำให้เสียหายมาก เด็กกับผอมจะมองเห็นใครสักคนว่าอะไร
เป็นอะไร นอกจากตัวบิดา มารดา ผู้มีความลำเอียง โดยไม่
เจตนา

ฉะนั้น ถ้าต้องการ หลีกเลี่ยง ความลำเอียง โดยไม่มี
เหตุผลจนพยายามตั้งขัญหากับตัวเองเนือง ๆ ว่า

กวตชนลูกคนหนึ่งมากกว่าอีกคนหนึ่งหรือไม่ ?

ทำอะไรให้ลูกคนหนึ่งซึ่งเป็นชนวนให้ลูกอีกคนหนึ่ง
เห็นไปว่าพ่อแม่ไม่เที่ยงธรรมหรือไม่ ?

แสดงความรักแก่ลูก และให้ความรักแก่ลูกเท่าเทียม
กันทุกคนหรือไม่ แน่ใจจริงแล้วหรือว่า ทำให้เค็กรู้สึกว่า
พ่อแม่รักเขาทุกคนเท่ากันหมดไม่ว่าจะแสดงด้วยกิริยาวาจา
หรือสัณหาทางทส้านกหรือไม่ส้านกก็ตาม.

บ้านคือมานของเด็ก

นายพันตำรวจเอก สุตสงวน ตันสถิตย์

ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ทุกคนในขณะนี้ เคยผ่านการเป็นทารก
การเป็นเด็กเล็ก ๆ การเป็นเด็กโต การเป็นเด็กรุ่นหนุ่ม
รุ่นสาว มาแล้วทั้งนั้น ความต้องการของทารก การกระทำ
ของเด็ก และความประพฤติของเยาวชนที่เห็นอยู่ทว่านั้นเคย
เป็นความต้องการของตนเองและเคยกระทำมาแล้ว เมื่อ
ครั้งตัวเองอยู่ในวัยนั้นเช่นเดียวกัน

ฉะนั้น การปกครองเด็กและความเข้าใจในเด็ก ผู้ใหญ่
จึงควรระมัดระวังกลับไปนึกถึงสมัยที่ตนยังเป็นเด็กอายุขนาด
นั้น และใช้ความเห็นใจต่อเด็กพร้อมทั้งความเมตตาปรานี
อย่างที่ตนเองต้องการในขณะเขาวัยด้วย เด็กเกือบทุกคน
จะขบถและมีความเข้าใจตัวเองดีขึ้น การกระทำอย่างใด ๆ
ของเด็กที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่ผู้ใหญ่ นั้น ผู้ปกครอง
เด็กควรหาวิธีให้เด็กนั้นสำนึกในความผิดด้วย เข้าใจใน

เจตนา^๑ของ^๒ผู้ใหญ่^๓ การใช้^๔แต่อำนาจ^๕และฐานะการเป็น^๖
 ผู้ใหญ่^๗ปกครอง^๘เด็ก^๙โดยไม่^{๑๐}ให้^{๑๑}เด็ก^{๑๒}ได้^{๑๓}สำน^{๑๔}ก^{๑๕}น^{๑๖} จะ^{๑๗}เป็น^{๑๘}การ^{๑๙}
 ยั่วยุ^{๒๐}ให้^{๒๑}เด็ก^{๒๒}ม^{๒๓}มานะ^{๒๔}ที่จะ^{๒๕}เอาชนะ^{๒๖}ผู้ใหญ่^{๒๗}โดย^{๒๘}ธรรมชาติ^{๒๙}การ^{๓๐}
 ขยาย^{๓๑}ตัว^{๓๒}ใน^{๓๓}ความ^{๓๔}ต้องการ^{๓๕}ของ^{๓๖}เด็ก^{๓๗}จน^{๓๘}ได้^{๓๙} และ^{๔๐}เมื่อ^{๔๑}เป็น^{๔๒}เช่น^{๔๓}นี้^{๔๔}
 ผู้ปกครอง^{๔๕}เด็ก^{๔๖}ที่^{๔๗}ไม่^{๔๘}ทัน^{๔๙}คิด^{๕๐}ถึง^{๕๑}เหตุ^{๕๒}และ^{๕๓}ผล^{๕๔}ที่จะ^{๕๕}เอา^{๕๖}แต่^{๕๗}ไม่^{๕๘}ให้^{๕๙}คำว่า^{๖๐}
 ลง^{๖๑}โทษ^{๖๒}แก่^{๖๓}เด็ก^{๖๔}นั้น^{๖๕}หนัก^{๖๖}จน^{๖๗} เพื่อ^{๖๘}จะ^{๖๙}เอาชนะ^{๗๐}เด็ก^{๗๑}นั้น^{๗๒}เช่น^{๗๓}เคย^{๗๔}ว^{๗๕}กัน^{๗๖}
 และ^{๗๗}เมื่อ^{๗๘}เป็น^{๗๙}เช่น^{๘๐}นี้^{๘๑}เด็ก^{๘๒}ทุก^{๘๓}คน^{๘๔}สำน^{๘๕}ก^{๘๖}ว่า^{๘๗}ตัว^{๘๘}เอง^{๘๙}เป็น^{๙๐}คน^{๙๑}ๆ^{๙๒}หนึ่ง^{๙๓}
 ซึ่ง^{๙๔}ควร^{๙๕}จะ^{๙๖}ทำ^{๙๗}อะไร^{๙๘}ต่อ^{๙๙}อะไร^{๑๐๐}ใด^{๑๐๑}เหมือน^{๑๐๒}คน^{๑๐๓}อื่น^{๑๐๔} ด้วย^{๑๐๕}เหตุ^{๑๐๖}ไร^{๑๐๗}จึง^{๑๐๘}จะ^{๑๐๙}
 ยอม^{๑๑๐}ให้^{๑๑๑}ถูก^{๑๑๒}ขัง^{๑๑๓}ค^{๑๑๔}บ^{๑๑๕}ไม่^{๑๑๖}ให้^{๑๑๗}ทำ^{๑๑๘}ตัว^{๑๑๙}ย^{๑๒๐}อำนาจ^{๑๒๑} ก็^{๑๒๒}จะ^{๑๒๓}ขัด^{๑๒๔}แย้ง^{๑๒๕}หนัก^{๑๒๖}ยิ่ง^{๑๒๗}จน^{๑๒๘}
 และ^{๑๒๙}ผล^{๑๓๐}ที่^{๑๓๑}ส^{๑๓๒}ก^{๑๓๓}ค^{๑๓๔}อ^{๑๓๕}การ^{๑๓๖}ทำ^{๑๓๗}ลาย^{๑๓๘} เหมือน^{๑๓๙}ผู้ปกครอง^{๑๔๐}เด็ก^{๑๔๑}บาง^{๑๔๒}ท่าน^{๑๔๓}
 ม^{๑๔๔}่ง^{๑๔๕}แต่^{๑๔๖}จะ^{๑๔๗}เอาชนะ^{๑๔๘}เด็ก^{๑๔๙}โดย^{๑๕๐}โท^{๑๕๑}โส^{๑๕๒} ลง^{๑๕๓}โทษ^{๑๕๔}แก่^{๑๕๕}เด็ก^{๑๕๖}นั้น^{๑๕๗}อย่าง^{๑๕๘}ไร^{๑๕๙}เหตุ^{๑๖๐}
 ผล^{๑๖๑} และ^{๑๖๒}รุนแรง^{๑๖๓} กำลัง^{๑๖๔}บ^{๑๖๕}บ^{๑๖๖}ค^{๑๖๗}น^{๑๖๘}ของ^{๑๖๙}ผู้ปกครอง^{๑๗๐}หนัก^{๑๗๑}เท่า^{๑๗๒}ไร^{๑๗๓}
 การ^{๑๗๔}ผล^{๑๗๕}ก^{๑๗๖}ต^{๑๗๗}ัน^{๑๗๘}และ^{๑๗๙}การ^{๑๘๐}ขัด^{๑๘๑}ข^{๑๘๒}น^{๑๘๓}หรือ^{๑๘๔}การ^{๑๘๕}ด^{๑๘๖}ำ^{๑๘๗}น^{๑๘๘}ท^{๑๘๙}าน^{๑๙๐}ของ^{๑๙๑}เด็ก^{๑๙๒}ก^{๑๙๓}
 จะ^{๑๙๔}มา^{๑๙๕}ก^{๑๙๖}จน^{๑๙๗}เป็น^{๑๙๘}ท^{๑๙๙}ว^{๒๐๐}คุณ^{๒๐๑} และ^{๒๐๒}ถ^{๒๐๓}า^{๒๐๔}เห็น^{๒๐๕}ว่า^{๒๐๖}ส^{๒๐๗}ไม่^{๒๐๘}ได้^{๒๐๙}แน่^{๒๑๐}แล้ว^{๒๑๑}
 ด้วย^{๒๑๒}ความ^{๒๑๓}ค^{๒๑๔}ิด^{๒๑๕}ส^{๒๑๖}ัน^{๒๑๗}ตาม^{๒๑๘}ส^{๒๑๙}ัน^{๒๒๐}ด^{๒๒๑}าน^{๒๒๒}ของ^{๒๒๓}เด็ก^{๒๒๔}ก^{๒๒๕}จะ^{๒๒๖}ค^{๒๒๗}ิด^{๒๒๘}ทำ^{๒๒๙}ลาย^{๒๓๐}เป็น^{๒๓๑}
 ประการ^{๒๓๒}ส^{๒๓๓}ก^{๒๓๔}ท^{๒๓๕}าย^{๒๓๖}

ผู้ปกครองเด็กบางคนอาจพบว่า เด็กแก่นแก้ว ชี้แจง
 เหตุผลไม่ฟัง ยิ่งขึ้นคือตนคิดว่าผู้ปกครองอยู่เสมอ ขอน
 เป็นความจริง เพราะการปฏิบัติต่อเด็กของผู้ปกครองตามที่
 ใ้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น จะเกิดผลต่ออย่างยิ่งถ้าได้ปฏิบัติ
 มาตั้งแต่เด็กนั้นยิ่งเล็กลง การปฏิบัติด้วยอำนาจต่อเด็ก
 จนกลายเป็นเด็กแก่นแก้วแล้ว จะเปลี่ยนแก่นของเด็กให้
 เป็นอ่อนน่นทำได้ยากมาก อาจทำได้บ้างแต่เหมือนนก
 ถ้าผู้ปกครองเด็กนั้นจะใช้ความพยายาม และเสียสละอย่าง
 มากในการกลั่นสยของเด็คนั้น แต่ได้ปฏิบัติถูกต้อง
 เสียแต่ตอนมอแล้ว แก่นของเด็กจะกลายเป็นแก้วไปไม่ได้เลย
 การที่กล่าวเช่นนั้นหาได้หมายความว่าตามใจเด็ก
 เหมือนที่ทุกคนชอบตามใจตัวเองอยู่ทุกโอกาสหาได้ หาก
 แต่ประสงค์จะให้ตามใจเด็กในสิ่งที่สมควร และเกิดความรั
 โดยหลักต้องการรู้ตามธรรมชาติของเด็ก และที่ททาน
 ขักขวางในสิ่งที่ไม่สมควรกระทำของเด็กโดยเหตุผล ให้
 เด็กทราบถึงความไม่ดีของการกระทำนั้น ใ้กล่าวไว้แล้ว

ว่าธรรมชาติของเด็กต้องการรู้ ฉะนั้น ขอให้รู้ตามความ
 ต้องการเท่านั้นเป็นพอ แม้จะได้รู้ความจริงว่าไม่ควรทำ
 เช่นนั้น เช่นนั้น เพราะเหตุนั้น เหตุนี้ เด็กก็จะเชื่อฟัง
 และเห็นจริงด้วย เพราะความคึกของเด็กรับการตามอย่าง
 ผู้ใหญ่ และจะเชื่อคำสั่งของผู้ใหญ่เสมอ ถ้าได้ปฏิบัติ
 ต่อเด็กด้วยดีมาแต่แรก ไม่ควรขบขันโดยไม่ให้เกิดผล
 และไม่ควรตำหนิการรบกวนของเด็ก เพราะเป็นธรรมชาติ
 ที่เด็กต้องการจะขยายความรู้กว้างขวางมากจนตามจำนวน
 วันที่เติบโตขึ้นจริง ๆ

อาศัยความสามารถในความนึกคิดและรู้สึกชอบ
 ควรถือว่าคนที่มีอายุต่ำกว่า ๒ ร้อยปี เป็นเด็กขนาดต่าง ๆ
 ทั้งสิ้น ควรเชื่อโบราณโศกาวัยเบญจเพศเป็นวัยสำคัญที่สุด
 ของคนที่จะเปลี่ยนฐานะพ้นจากการเป็นเด็ก เขาต้องการ
 เป็นผู้ใหญ่ ส่วนการมีภรรยาหรือสามีก่อนอายุ ๒๕ นั้น ไม่
 ทำให้กลายเป็นผู้ใหญ่ไปแต่เหมือนการรับรู้ตามกฎหมาย
 คนดังกล่าวแล้วคงอยู่ในสภาพเป็นเด็กอยู่คนเดียว เพราะ

การมีภริยาหรือสามีไม่ทำให้เกิดความสขมรอบคอบเหมือน
 ผู้ใหญ่จริง ๆ ใด คงมีสภาพพิเศษจนตรงทเช่นเตกมีภริยา
 หรือเตกใดสามเทานน

ฉะนนั้น ผู้ปกครองเตกจะไ้เตกที่อยู่ในโอวาท เคารพ
 เชอถผู้ปกครองอย่างน่าปลมใจที่สุด ถ้าผู้ปกครองไ้เริ่ม
 การปฏิบัติต่อก่กด้วยความเห็นใจ ประกอบด้วยความรัก
 ความเมตตา และโดยเหตุผลมาแต่เริ่มแรก ยิ่งใน
 ครอบครววมเตกต้องปกครองหลายคนด้วยแล้ว การแสดง
 ความเมตตาปรานีต่อเตกย้งต้องมีมาช่น และแสดงออก
 อย่างสม่ำเสมอเหมือนกันต่อทุกคน

เหตุประการอื่น ๆ ที่จะทำให้เตกเกิดความระอาเขอ
 หน่ายต่อความเป็นอยู่ช่น เช่น ทกล่าวกันว่าสังแวลลิม
 กติ การคบเพื่อนกติ หรือแบบอย่างของการแสดงและ
 มหรสพต่าง ๆ กติ และอื่น ๆ อีกทงสน เป็นเพียงกะพเทานน
 เนอแทและแก่นอยู่การปกครองทางบ้าน เมื่อเตกรัสกว่า
 บ้านควมมานช่นแล้ว แม้จะไ้รับความไม่พอใจทาง

โรงเรียนบ้าง ก็จะมีแต่มาสู่วิมานของคนในอัมมเขนอัน
 ขบอุ่นเย็นไปด้วยความรักความกรุณาของผู้ปกครอง เหตุ
 หนึ่งก็ไม่สามารถจะรังเ้าความสุขทางใจของเด็กนั้นให้เข
 ไปได้

คุณพ่อคุณแม่

พันเอก ปิ่น มุทุกันต์

เพื่อนกบเพื่อน หากซัดคอกัน จะเลิกเป็นเพื่อนกัน
เสียเมื่อไรก็ได้ ผนวกกับเมีย หากซัดใจกัน จะหย่าขาดจาก
กันเสียก็ได้ โลกก็ไม่ชั่วกรรมก็ไม่เสีย

มีสายสัมพันธ์อยู่สายเดียวเท่านั้น ที่ตัดขาดไม่ได้
ตลอดชีวิต คือความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก เพราะ
ว่าดวงชีวิตของลูกนั้นได้แบ่งภาคออกมาจากพ่อแม่ และ
สายเลือดจากห้วงแม่ ได้ถ่ายทอดเขาวงวนอยู่ทั่วสารพวง
กายของลูก ตลอดวันตลอดคืน จึงไม่มีอะไรอีกแล้วในโลก
นี้ที่ระคายสายสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกให้ขาดลงได้นอกจาก
ความตาย

แตกอกແຮລະ ความตายนั้นแม่จะมีหรือพลเห็น
 สัตว์โลก จะตกสายสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกได้ก็
 แะเลอกเนอและชวต อันเป็นส่วนรูปธรรมเท่านั้น ส่วน
 คุณธรรมทางใจระหว่างคนทั้งสองหาตกให้ขาดได้ไม่ ถึงพ่อแม่
 จะวาย ถึงแม่จะเลว ถึงลูกจะชั่วสาส์นที่ตาม เขา
 ก็ยังคงเป็นพ่อแม่และเป็นลูกของกันและกันอยู่นั่นเอง

เพราะฉะนั้นการเป็นพ่อคนแม่คนจึงไม่ใช่ของง่าย จะ
 ต้องมีความผูกพันอยู่กับลูกอยู่ตลอดเวลา ถ้าลูกเราไปติด
 คนทั้งหลายก็สรรเสริญเจริญพรมาดงพ่อดงแม่ แต่ถ้าลูก
 เราไปกระทำนอกกรณกรอย ให้คนทั้งหลายเคียดกรอน
 เสียหาย ชาวบ้านก็พากันแซ่งคำลามปามมาดงเราว่าเป็นพ่อ
 เป็นแม่ แม่แต่ตายแล้วสยบยสยบยกไม่พ้นที่จะถูกคนซัดเอา
 ซอชนมาโขกมาสับ ให้มันต้องอับอายแก่โลกชั่วลูกชั่ว
 หลาน ทางฝ่ายลูกก็เหมือนกัน ชนทำตัวเป็นลูกนอก
 คอก ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ หลงอวดตัวว่าเป็นคน
 เรือนมามาก ถูกหักคอคคนแก่ ใครเขาจะว่าเป็นคนดี

เพราะเหตุที่ชีวิตและความดีของลูกกับผิงเกิดเกล้าเป็นสิ่งที่
แยกกันไม่ออกอย่างนั้นแหละพระพุทธเจ้าจึงทรงพร่ำสอนให้
ทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจติดอกกัน และให้ยึดหลักปฏิบัติ
ร่วมชีวิต ๕ ประการดังต่อไปนี้ -

พระพุทธองค์ได้ทรงค้นพบแล้วว่า
อุปสรรคอันร้ายกาจในการสร้างชีวิตของ
คนเรา คือความชั่วและคนชั่ว หากเรา
ปล่อยชีวิตให้แปรเปลี่ยนด้วยสิ่งชั่วทั้งสอง
แล้วจะทำให้คุณค่าของชีวิตลดน้อยลง จน
กระทั่งกลายเป็นคนอาภัพอับโชค ทำความดีไม่ขึ้น เสียชาติ
เกิดเปล่า ๆ หากปล่อยตัวให้จมค้างอยู่ในความชั่วมากเกินไป
แผ่นกระดานที่เขื่อนเปราะเลอะเทอะด้วยสิ่งสกปรกจนทั่วแผ่น
แม้เราจะเพียรพยายามวาทะปรัให้สวยงามสักเท่าไร ก็ไม่
อาจทำให้ภาพนั้นดีเกินได้ เช่นเดียวกัน ชีวิตที่ถูกกละเลง
ด้วยความชั่วก็เป็นชีวิตที่จะทำให้งูเรงเรงไต่โดยยาก ด้วย

๑. ความคิดเห็น

และ ๒. ความต้องการ

ความคิดเห็นของเด็กกับผู้ใหญ่อาจต่างกันได้ง่าย เพราะฝ่ายหนึ่งเคยคิดและเคยเห็นมาก่อน อีกฝ่ายหนึ่งยังใหม่ต่อโลก เพราะฉะนั้นในเรื่องเดียวกันเด็กกับผู้ใหญ่อาจคิดเห็นไปคนละทาง อย่างเช่นการเที่ยวเตร่มาก ๆ ห้ามรุ่งห้ามค่ำแก่ ๆ เห็นว่าเป็นการสังคมและหาความร่ำรวยตัว เพื่อให้ตนเองหตาสว่างและกว้างขวางทันสมัย แต่ฝ่ายผู้ใหญ่กลับเห็นว่า ความประพฤติเช่นนั้นจะทำให้ลูกตัวเสียหลายหลาย ประการ เช่นอาจเสียเวลาเรียน สอรรถก ใจแตก หรืออาจถูกเพื่อนฝูงชักจูงไปในทางชั่วก็ได้ เพราะฉะนั้นจึงเห็นควรรังโลกไว้ไม่ให้ทำ ครั้นห้ามค้ำลักก็ไม่เชื่อ สองค้ำก็ยังกตองห้ามชกเป็นควรทสามทสี่และทต่อ ๆ ไป เพราะความรักในดวงใจของพ่อแม่มักท่วมท้นไม่รู้จักเหือดแห้ง ค้ำห้ามจึงไม่มีทสี่สุด แม้จะถูกเด็กบอกกล่าวหวัคคคนแก่ล้าสมัยก็ตาม

ไต่ปากผอนเอกเขนกอยู่กับบ้าน แต่ความสุขของเต็กอยู่ทีไต่
 แต่งตัวสวย ๆ ไปเดินแหวกว่ายอยู่ในที่ท่มคนมาก ๆ คงน
 เป็นตน เรื่องอย่างนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องเอาใจเข้าไป
 พบกันที่ “ความรัก” คือรู้จักผอนผ่นสนยาวตาม
 สมควร ยังมีลูกเป็นหนุ่มเป็นสาวยังลำบากมาก เหมือนกับ
 เล่นว่ากำลังโตลมบน ผอนไปนิตแล้วคงกลับมาหน้อย
 ใจจะเป็นผล

หลักปฏิบัติร่วมระหว่างพ่อแม่กับลูก
 หลักที่สอง คือการเสริมสร้างชีวิตจิตใจของ
 ลูกให้งดงาม ซึ่งเป็นเรื่องทำเป็นไม้น้อยไป
 กว่าหลักแรก โบราณท่านสอนเราต่อ ๆ มา
 ว่า “ไก่อ่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง”
 หมายความว่า พวกสัตว์เดรัจฉานทั้งหลาย เช่น เป็ด ไก่
 และหมู เป็นต้น ความงดงามของมันอยู่ในขนในหนังในเนื้อ
 ในตัวของมันแล้ว เพียงแต่เกิดมาเป็นตัว ก็นั่น ๆ นอน ๆ อยู่
 เท่านั้น ไม่ต้องแต่งอะไรอีก ไม่ต้องล้างหน้าไม่ต้องแปรงฟัน

แต่พวกมันก็มีราคา มันคนอยากซื้อมีคนอยากขาย เพราะ
 ราคาต่ำตัวของมันอยู่ในชนชั้นเนอกระดกของมันแล้ว แต่
 คนเรานี้ไม่เป็นอย่างนั้น เราไม่ไ้ไ้ถามที่ชนชั้นหนึ่ง แต่เรา
 งามทรจกแต่ง ใครแต่งมากก็มีค่ามาก ใครแต่งน้อยก็มี
 ค่าน้อย ใครไม่แต่งเลยก็ไม่มีค่าเลย พระพุทธเจ้าก็ทรง
 สอนอย่างนี้เหมือนกัน คือสอนให้แต่ง โดยที่เขาถึงจุด
 หัวใจของการแต่งที่เรียกว่า ให้ปลุกฝังในทางดี

ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งคนนั้น เราจะต้องคำนึง
 ไว้เสมอว่า คนเรานี้จะครบหรือเลวไ้ไ้สั่น คือ:-

ทางศาสนาสอนให้เราคอยแต่ให้ตบตงสั่น คืออารมณ์
 ประคับประคองให้สภาพเรยร้อย ต้องตามวัฒนธรรม และ
 ระเบียบของสังคม ไม่แต่งกายวิถาวรอันเป็นการส่อนเสีย
 ใจง่ายไม่นานยถอ ร่างกายก็ตบแต่งให้สะอาดและม่อนามย
 ก็ ไม่แต่งผมแต่งหน้าจนเกินความนิยมของสภาพชนคนค
 ึ่งหลาย มารยาทก็เหมือนกัน ต้องหัดต้องแต่ง ให้มี
 กิริยาวาจาให้คนเขารัก ไม่หลงนิยมแสดงความรักเค่นโดย
 วิธทำให้คนเขาสง จดลาคัญสุดท้ายคือจิตใจ ถึงแม้
 อารมณ์จะเพริศพิริ้ง ร่างกายจะผุดผ่อง มารยาทจะน่ารัก
 แต่ถ้าเป็นคนใจคอไม่ดำไม่รักดี ผลที่สุดก็จะเอาตัวไม่รอด

ใจคนเราน่าปรองไม่คึกเสยรส เป็นคนใจคึกเกินไป
 ย่าง ใจเค่มเกินไปย่าง และยังมีพวกใจแคบ ใจน้อย
 ใจดำ ใจอำมหิต และใจไม่เป็นเรื่องเป็นราวอีกหลายอย่าง
 รวมความแล้วคือใจไม่เป็นรส นี่แหละคนเรากเกิดมาเป็นคน
 มห่มตามแข่งมชา และเค่นไปเค่นมาอยู่บนพื้นโลกด้วย
 กณน ยางคนก่น่าชอย ยางคนก่น่าสง ยางคนก่น่าเฉย ๆ
 เพราะรสของใจไม่เหมือนกัน ถูกแล้ว กัยข้าวแต่ละ

อย่างที่เราพบปะกันอยู่ทุกวัน ถ้าจะไล่เรียงดูแล้วก็มี
 หลายคนทำ คนเลี้ยงไก่ คนปลูกผัก คนปลูกหอมปลูก
 กระเทียม จนกระทั่งคนทำครัว แกงแต่ละชนิดที่เราตกใจ
 ปากนั้นคนทำแทบไม่ถ้วน แต่ว่าถ้าแกงนั้นอร่อยหรือไม่
 อร่อยคนพบปะกันเขาก็ตกใจชิมเข้ากับคนปรุง คือแม่ครัว
 พ่อครัวเท่านั้น คนเลี้ยงไก่ คนปลูกผักทำนาพรกนั้นมัน
 พวกรวงนอก ใจลูกใครจะมีรสชาติอย่างไรก็ตาม ถ้าสำคัญ
 ที่พ่อแม่ซึ่งเป็นคนปรุงอยู่ข้างใน พวกครูอาจารย์และใคร ๆ
 อันซึ่งมีส่วนร่วมอบรมสั่งสอนให้มัน เป็นเพียงพวกรวงนอก
 สำคัญเหมือนกัน แต่น้อยกว่าพ่อแม่ ในการวิจัยปัญหา
 ความประพฤติของเยาวชนนั้น ไม่ว่าคณะไหน เมื่อไล่เรียง
 ถึงมูลเหตุที่ทำให้เด็กเสียจนถึงที่สุดแล้ว ก็ไปจับมุมอยู่ที่
 พ่อแม่ของเด็กเอง

ในการแบ่งใจดังกล่าวนี้ก็ต้องอาศัยความเข้าใจของ
 คนทั้งสองฝ่ายอีกเหมือนกัน คือพ่อแม่ต้องคิดอ่านอบรม
 สั่งสอนและปลูกฝังลูกไว้ในทางดี และในโอกาสเดียวกัน
 ลูกก็ต้องเป็นคนรักศรัทธา
 ขอน เป็นหลักปฏิบัติร่วมประการที่สอง

ทรัพย์ ยศ ไม้ตรี ช่อเสียง และ
 ทกสิ่งทุกอย่าง ซึ่งจะเป็นปัจจัยให้ชีวิตเรา
 มีความสุข เป็นเรื่องของคนอยากได้ของทำ
 เอาทางสั้น ของที่ไม่ต้องทำก็ได้เองมีแต่
 ความทุกข์เท่านั้น การที่จะทำความสุขให้
 แก่ตัวก็ต้องรวี ถ้าใครไม่รวีทำไม่ได้ ถึงแม้จะเอา
 ทำได้บ้างก็ไม่ได้ดี เพราะฉะนั้น ความจริงเป็นสิ่งจำเป็น
 สำหรับชีวิต ถ้าหากลาภยศสรรเสริญสุขที่เราต้องการเป็น
 แก้วแหวนเงินทอง ก็เปรียบเหมือนว่าสังเหล่านใดถูกเก็บ
 ไว้ในห้องลับกุญแจแน่นหนา วิชาความรู้เปรียบเหมือนลูก
 กุญแจที่จะไขเอาสมบัติเหล่านั้น ใครมีความรู้ไว้มาก ๆ ก็
 เหมือนมีลูกกุญแจไขได้หลายดอก วิชาไขผ่านประตูห้อง
 มหาสมบัติเข้าไปได้หลายชั้น มีหวังจะได้พบโชคกลางแห่ง
 ชีวิตเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นพระพททเจ้าจงทรงพราสอน
 เราไว้ให้ยืนแสวงหาความรู้เข้าตัว พระพททโอวาทน
 ประทานไว้เมื่อ ๒๕๐๐ ปีเศษมาแล้ว ยังเหมาะแก่กาลสมัย
 อยู่เสมอ

เมื่อเราจำเป็นต้องใช้ความรู้อย่างเป็นลูกกัญญาในชีวิต แทน
 ครนหันกลับมาดูที่ตัวของคนเรากลับปรากฏว่า คนเราไม่ได้
 มีความรู้ที่คิดขึ้นมาแต่เกิด จะมีอย่างก็เพียงเป็นอาการของจิต
 ตามธรรมชาติเท่านั้น รู้จักหิวข้าวแต่ก็ไม่รู้จักหาข้าวกิน
 รู้จักว่าตัวเจ็บแต่ไม่รู้จักวิธีรักษาตัวให้หาย ตกลงก็เฝ้ากับ
 ไม่มีความรู้นั่นเอง เหมือนคนมีกระเป๋าดูแต่ไม่มียี่สิบห้า
 กยงคงตกเป็นคนจนอยู่ดี ด้วยเหตุนี้งานแสวงหาความรู้
 จึงเป็นงานใหญ่ประจำชีวิตของคนเราทุกคน

ส่วนปัญหาที่ว่า เราควรจะสนับสนุนให้ลูกใดเรียน
 ความรู้เรื่องใดบ้าง จะต้องย้อนกลับมาพิจารณาความจำเป็น
 ในตัวเราก่อน เหมือนเราจะซื้อเครื่องนุ่งห่มต้องซื้อตาม
 ตัว ตัวเราต้องการกี่ตัวต้องซื้อเครื่องแต่งตัวให้ครบทั้งสี่
 ส่วน ซื้อเสื้อมาแต่งท่อนบน แล้ววกซื้อกางเกงหรือกระโปรง
 มาแต่งให้ท่อนล่าง จึงจะเป็นอันได้แต่งตัวครบ ในการ
 ครองตัวนี้เราก็คงทราบอยู่แล้วว่าเราต้องการมีทั้งใจ เราจะ
 ทำอะไรทุกสิ่งทุกอย่างก็เพื่อสองอย่างนี้

การบริหารกายเนืองด้วยโลกเป็นส่วนมาก เพราะ
ร่างกายเป็นวัตถุธาตุของโลก จะมีชีวิตอยู่ได้ก็ด้วยกินธาตุ
ของโลกเป็นอาหาร เช่น ข้าว น้ำ ผัก และอื่น ๆ และถา
วรกายนั้นแตกดับลงไปเราก็ต้องทิ้งขันธ์ลงในโลกนี้ งาน
บริหารชีวิตร่างกายทั้งส่วนท่านจึงเรียกว่า “คตฺติโลก”

ส่วนการบริหารจิตใจต่างจากการบริหารกายอยู่มาก เพราะใจเป็นธรรมชาติชนิดหนึ่งต่างหาก คือเป็นของทิพย์ สว่างใจก็ต้องเป็นของทิพย์เหมือนกัน สันนคือธรรมะ เพราะฉะนั้นการปฏิบัติทางจิตใจท่านจึงเรียกว่า “คดิธรรม”

เพราะเหตุที่ทางชีวิตของเราทั้งสองทางควบกัน คือคติ
โลกกับคตินิยม เราจึงจำเป็นต้องมีความรู้ไว้ใช้ทั้งสองทาง
ทางโลกก็ให้รู้ ทางธรรมก็ให้รู้ ต่างแต่ว่าใครจะดำเนิน
ชีวิตอยู่ในทางใดก็ให้เรียนหนักไปในทางนั้น มีบางคนท
ศึกษาวิชาชีวิตเพียงอย่างเดียว มองคตวไม่รอบคว มักจะทงคตินิยม
เสีย แลวก็คอยค่อนขอคณทสนใจหาความรู้ทางธรรมว่า
เป็นคนครลลลลล ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดหาชีวิตผิดพลาดไป

การให้การศึกษาแก่ลูกเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ที่
จะต้องทะนุบำรุงจนเต็มความสามารถ และในโอกาส
เดียวกัน ผู้เป็นลูกก็ต้องตั้งใจเรียนวิชา สมอง
ความหวังดีของพ่อแม่ด้วย.

ตามวิสัยของมนุษย์ เมื่อเจริญ
วัยขึ้นมาถึงระยะเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้ว
เขาย่อมมีความรักใคร่ และมีความ
ใฝ่ฝันที่จะมีครอบครัว ซึ่งถือว่าเป็นการ
วิเศษยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด เพราะฉะนั้น
การวิวาห์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก
ควรสยเชอสาวยวงศ์สกุลต่อไป พระพุทธเจ้าทรงแนะนำว่า
เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่พ่อแม่กับลูกจะร่วมกันคิดอ่าน ใน
การสืบวงศ์สกุลนี้ไปเป็นไปตามทำนองคลองธรรมและเป็นผล
ดีทุกฝ่ายแก่คนทุกฝ่าย พระองค์ทรงสอนหลักปฏิบัติไว้อย่าง
กว้าง ๆ ว่า จงจัดแจงให้ลูกได้แต่งงานกับคนดี และทรง
สอนผู้เป็นลูกว่า ให้ประพฤติตนสมกับเป็นผัวเสียทุก

ประเพณีของคนไทยเราก็คือไปตามพระพุทธรูป
อยู่แล้ว คือ พ่อแม่มีความสนใจกับเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ ของ
ลูก และพยายามที่จะสนับสนุนให้ลูกได้คู่ครองที่ดีที่สุด แต่
ในขณะที่เขากำลังตกลงตกลงกันลูกไว้ มิให้เกยวข้องกับคนบาง
คนที่พ่อแม่เห็นว่าไม่เหมาะสม ในประการหลังนี้แหละ ลูก
มักจะขัดใจกับพ่อแม่ ถ้าหากยังเอื้อมลูกไปขัดใจลูกสมัครรัก
ใคร่กับคนที่พ่อแม่ไม่ชอบมาก่อนแล้ว ลูกก็ถอนใจจากความ
รักใคร่ไม่ได้ พ่อแม่ก็เอื้ออวยกับลูกไม่ลง ผลที่สุดก็ขัด
ใจกัน ทำให้ชีวิตสมรสต้องมีความยุ่งยาก รอยนัยเสียตาย ความ
จริงคนทั้งสองฝ่ายก็เจตนาอย่างเดียวกันอยู่แล้ว คือ พ่อแม่
ก็อยากให้ลูกได้คู่ครองที่ดี ฝ่ายลูกก็อยากได้คนที่สมควร
เป็นคู่ครอง รวมความก็คือ อยากได้คนที่เหมือนกัน นาน
จะทำความเข้าใจกันได้

เด็กหนุ่มเด็กสาวมักจะมองเพศตรงกันข้ามในแง่ดีเกิน
ไป คือเห็นใคร ๆ ก็ไปเสียหมด เฉพาะอย่างยิ่ง คนที่ไ
่รักกันก่อน และนิยมกันว่าความรักแรกพบเป็นความรัก

บริสุทธิ์ ไม่มีความรักอันเสมอเหมือน แต่ถ้ายิ่ง ผ่าน
 วัยหนุ่มสาวมาเป็นผู้ใหญ่แล้วจึงจะรู้ว่าคนกินน้อยและหายาก
 กว่าที่เคยคิด และทวารครั้งแรกพบเป็นความรักที่สดชื่นไม่
 แน่นก ปลายากัน พวกกุ้ง พวกหิว เรามักจะพบก่อน
 ปลาข้าวปลาเทโพเสมอ

ความผิดพลาดในเรื่องนี้อยู่ที่ลูก ๆ มักจะคิดผิด เขา
 ใจว่าพ่อแม่จะรักกันความรักของตน จึงพากันปักขั้วไฉน
 ความลับ จะเปิดเผยต่อเมื่อนับที่ไม่อยู่แล้ว ทางที่พ่อแม่
 ควรจะไต่เป็นบทปริกษาหารอของลูก และลูกก็ควรจะมอบ
 ความไว้วางใจให้กับพ่อแม่ปริกษาหารอท่าน ก่อนที่จะรักใจ
 รักใครจริงจริง เพราะเรายังเห็นโลกน้อยไป อาจตัดสินใจ
 ผิดพลาดง่าย และการผิดในเรื่องรักนั้นมันแก้ยาก เพราะ
 ความรักมันถ่วงถ่วง แลลลลลลลล เวลาอันหมดเขาไม่กลัว
 แล้ว ยิ่งกลัวอยู่อย่างเคี้ยวแต่แผลรักที่หัวใจ คายกันมาไม่
 ไรเท่าไรแล้ว

ปัญหาที่ว่า ใครควรจะเป็นผู้ตัดสินใจการแต่งงานของ
 ลูก เช่นว่า ควรแต่งงานหรือยัง และควรแต่งงานกับใคร

เหลานเป็นต้น ข้าพเจ้าคิดว่า ทางที่ประเสริฐที่สุด ก็
 คือปรกษาหารอิ และตกลงกัน พ่อแม่เห็นว่าควรแล้ว
 แต่ลูกเขายังไม่สมัครใจก็ต้องรอไว้ เพราะพ่อแม่เป็นเพียง
 ผู้ปรกษา ไม่ใช่เป็นเจ้ากเจ้าการถึงยกจะแต่งเสียเอง การ
 เลือกคนก็เหมือนกัน ต้องให้เขาได้แต่งกับคนที่เขารัก
 เพราะความรักเป็นมูลฐานของการสมรส ฝ่ายลูกจะเลือก
 ใคร ก็ต้องให้พ่อแม่เห็นชอบด้วย เพราะการทำให้ท่าน
 มีความสุขใจได้นั้น เป็นความกตัญญูกตเวทีของเรา และ
 จะเป็นศรีสวัสดิมงคลแก่ครอบครัวต่อไป แต่ถ้าหากเป็นไปได้
 ไม่ได้เช่นนั้น พ่อแม่ก็ควรจะต้องถือว่า--- “คนที่เราไม่
 ชอบ แต่ลูกเขารัก ดีกว่าคนที่เรารักแต่ลูกไม่ชอบ”

หลักปฏิบัติรวมลำดับสุดท้าย คือ
 การให้ทรัพย์สินสำหรับใช้จ่าย พระ
 พุทธองค์ทรงสอนว่า ให้มอบให้
 ตามกาลอันสมควร ซึ่งหมายถึง
 กาละทั้งสอง คือ

เริ่มด้วยการยืมเพื่อนหากพอจะยืมได้ ครั้นเมื่อตนต้องเป็น
หนี้เพื่อนฝูงก็เกิดปมค้อยทางจิตใจ ต่อไปก็อาภลักขโมย
เงินของพ่อแม่เอง หรือขโมยของเพื่อนฝูง แล้วแต่
โอกาสจะอำนวย การปล่อยให้เด็กแร้นแค้นเกินไปมีผล
เสียอย่างนั้น

๒. จ่ายทรัพย์สินให้เด็กมากเกินไป ทรัพย์สินจะมี
ขึ้นสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยเมื่อเด็กได้รับเงินใช้จ่ายเหลือ
เพื่อเด็กจะเสียสละ ไม่รู้จักค่าของเงิน กลายเป็นคนสุร
ร่ายในที่สุด และเงินที่เหลือใช้จากสิ่งจำเป็นนั้นจะเป็น
สิ่งชักนำเด็กไปในทางเสียได้ง่าย

เพราะฉะนั้น ในเรื่องการจ่ายทรัพย์สินให้ลูก พระ
พุทธเจ้าจึงทรงวางเงื่อนไขไว้ด้วยว่า ให้จ่ายให้ตาม
กาลอันควร มิใช่มีเงินจ่ายให้แล้วจะทิ้งเสียไป ไม่ใช่
อย่างนั้น คำว่ากาลอันควรนั้น หมายความว่า ควรด้วย
กตทงสองฝ่าย คือพ่อแม่เห็นว่าตนควรที่จะได้

รับทรัพย์ไว้ใช้จ่าย และในขณะที่เดียวกัน ลูกก็มีความรัก
รักผิดชอบ พอที่จะไม่ใช้จ่ายทรัพย์ในทางที่เสีย คำนึง
ไว้เสมอว่า ทรัพย์ก็คือของเมาชนิคหนึ่ง หากไม่รู้จัก
ประมาณพอกก็ให้โทษ

ความทุกข์ในครัวเรือน

นางแม่นันมาศ ขวาลิต

“ลงบันไดไ้สามชั้น เหมือนชนสวรรค์ทั้งเป็น”

เมื่อขยับขาเข้ามาแล้ว ก็เดินไ้ขึ้นค้ำกล่าวอย่างน

ช้า ๆ ซาก ๆ จากปากของเด็กผู้ชายคนหนึ่ง แน่ละ บันได

ในทณคอยนไ้ขาน ดิฉันรคว่า ทเ็กฝนนพรากล่าวขอความ

นอยซาซาก หาไ้เพราะเขาเกทมอรรณภว หรือเพราะ

เขาเบอต่อกรไ้ป้ากอย่นงเฉย ๆ เช่นเคยวกบ้เ็กในวัยรุ่น

บางคณชงจำเ็นต้องกลาวอย่างไคอย่างหนงอยุ่เสมอ เพอ

ไ้ห้ของเขไ้บ้นอะไรสักอย่างหนง และไ้ป้ากไ้ทำอะไร

เสียสักอย่างหนง เ็กฝนกลาวชกมาค้วยความรุ้สึกว่าบ้าน

ของเขานั่นเป็นนรกเสียจริง ๆ เพราะว่าหลังจากที่เขาพบว่า
กล่าวตงนไม่นานนัก เขาก็หนีออกจากบ้านไป

ในสมัยนั้น ก็ฉันยังอยู่ในวัยไล่เลี่ยกับเขา น่าจะ
เห็นใจในความทุกข์ของเขา แต่สมัยนั้นฉันไม่ได้เห็นใจ
เขาเลย และบางครั้งก็ไม่เข้าใจเลยว่า ทำไมเขาจึงเดือด
ร้อนนัก เราทั้งสองอยู่ในบ้านเดียวกัน เขาเป็นบุตรของเจ้า
ของบ้าน ก็ฉันเป็นเพียงผู้อาศัย เราต่างก็ต้องอยู่ในระเบียบ
และความเข้มงวดของแม่บ้านเช่นเดียวกัน ระเบียบและ
ความเข้มงวดต่าง ๆ เหล่านั้นไม่ได้ทำให้ฉันเป็นทุกข์ และ
บางครั้งก็รู้สึกขอบคุณที่ท่านเจ้าของบ้านได้เข้มงวดกวดขัน
ในการบางอย่าง แต่ความกวดขันต่าง ๆ กลับทำให้เด็กอีก
คนหนึ่งเกลียดเขี้ยวไป

เขาคิดว่า คุณแม่ไม่รักเขาเลย จึงได้คอยห้ามโน่น
ห้ามนี้

คิดว่าคุณดีแล้ว ที่ท่านห้ามเรารักเพราะท่านรักและ
 เอาใจใส่ เราเป็นแค่เพียงผู้อาศัยร่มไม้ชายคา ท่านยัง
 อดส่ำหเป็นกงวลถึงเพียงนี้

เด็กสองคนในวัยไล่เลี่ยกัน อยู่ในภาวะเดียวกัน
 รสก็แตกต่างกันไป

ท่านผู้ปกครองของท่านในสมัยนั้นอยู่ด้วยกับท่าน
 อย่างที่พอจะกล่าวได้ว่า มีความสุข แต่อยู่กับบุตรชายของ
 ท่านอย่างไม่ดีมีความสุขมากนัก

ถ้าจะมีคำถามว่า ทำอย่างไรคนต่างวัยกันจึงจะอยู่
 ร่วมกันได้เป็นอย่างดี คำตอบที่เป็นสูตรสำเร็จรูปก็คงมีอยู่
 บ้าง ท่านผู้เขยวชาญหลายท่านก็ได้แจ้งไว้แล้วในหนังสือ
 เล่มนี้ ความรู้ในสิ่งเหล่านั้นคงจะช่วยท่านได้มาก ถ้าท่าน
 สามารถปฏิบัติตามได้

ที่คิดจะเขียนนี้ อาจไม่สอดคล้องกับทฤษฎี และข้อ
 ค้นพบของผู้ชำนาญทางจิตวิทยาสำหรับเด็กวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่

เลยก็ได้อีก ก็ฉันเพียงแต่เสนอข้อเท็จจริง เท่าที่ใครพบเห็น
และสังเกตมาอย่างเท่านั้น

การที่เด็กวัยรุ่น และผู้ใหญ่ซึ่งเป็นพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
อยู่กันไปโดยไม่ผาสัสนัน มักเนื่องด้วยเหตุต่าง ๆ ดังนี้

๑. ทุกข้อนี้เนื่องจากความเห็นขัดแย้งกันและไม่มีทาง
ประนีประนอมกันได้ เมื่อลูกเริ่มจะเข้าวัยรุ่นหนุ่ม
รุ่นสาว ลูกอยากจะมีความคิดเห็นของตนเองบ้างแล้ว
ในเรื่องที่เขาคิดว่าเกี่ยวข้องกับตัวเขาโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า
เขาควรเรียนอะไรดี เขาควรจะทัศนคติอย่างไรบ้าง เขา
อยากคบเพื่อนคนไหนเพราะถูกใจกว่าเพื่อนคนไหน เขาเห็นว่า
การอยู่ในบ้านในวันหยุดเรียนนั้นเป็นการขัดขวางเสียจริง ๆ
เพื่อนที่โรงเรียนพูดกันถึงแพทยบาล ศาลาเฉลิมไทย มวก
เหล็ก เขาไม่เรื่องเหล่านี้อย่างไรก็ได้ ข้าง
ตรงถ้าเขาอยู่ในกลุ่มเพื่อนซึ่งมีความคิดเห็นทางการเมือง
และใจเขาก็โน้มเอียงไปทางนั้น เขาก็อยากจะทำความคิด
เรื่องการเมืองบ้างเหมือนกัน

ในขณะที่อยู่กับผู้ใหญ่ก็มีความเห็นของผู้ใหญ่ เพราะ
 ว่าผู้ใหญ่ได้ผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตมามากแล้ว คาค
 กระเนได้ไกลกว่าเด็กว่าความคิดเช่นนั้น เช่นทำให้เกิดผล
 เสียอย่างไรว่าง ด้วยความรัก และความหวังดีเป็นแรง
 หนุน และบางครั้งก็เพื่อความพอใจของตนเอง พ่อ แม่
 และผู้ปกครองมักจะต้องการให้ลูกเรียนอย่างนั้น เป็นอย่างนี้
 ที่ผมอย่างโน้นจึงจะดี เพื่อนคนนั้นไม่ควรคบ ความไม่
 ฉลาดก็จะเกิดตรงที่ความเห็นเหล่านี้ขัดแย้งกัน และถ้าหาก
 ว่าวิเศษเห็นความเห็นเป็นไปอย่างไม่สมควรแล้ว ต่างฝ่ายก็
 ไม่มีทางจะให้ อีกฝ่ายหนึ่งรับฟังความคิดของตนได้บ้างเลย
 ความทุกข์จะทวีขึ้น

“เจ้าใหญ่นะ อวดดี จงหอง บอกอะไรต้องเถียง
 ไม่ขาดปาก รู้ว่าผิดแท้ ๆ ก็ยังอวดเถียงไม่ได้” คุณพ่อว่า
 “พ่อของเรานะหรือ ไม่เคยฟังเสียงเราเลยนะ” ลูก
 ชายยืนกบเพื่อน “พ่ออาปาก ท่านก็เข็ดอะไรเสียแล้ว เเร

มีคนอวดดี จงหอง ท่านว่า ลูกคนไหน ๆ ท่านไม่เกลียด
หน้าหน้าอย่างเราดอก”

ดังนั้น ลูกชายก็ตบตบเถียงต่อไป เพราะอยากให้
ผู้ใหญ่ฟังเสียงตนสักวันหนึ่ง หรือถ้ากำลังใจไม่แข็งพอก็
กลายเป็นเด็กซมไปในไม่ช้า ส่วนพ่อเมื่อลูกเถียงอย่างรุนแรง
พ่อซึ่งเป็นป่ดชนคนหนึ่งก็อดมิไต่ส่ไม่ได้ หรือมีฉะนั้น
พ่อก็อ่อนใจ เลยต้องปล่อยลูกไปตามแต่เขาจะคิดอย่างไร
เพราะหมกกำลังใจจะเถียงเสียแล้ว

ดังนั้น การอ่อนตามให้แก่อีกข้างหนึ่ง เพราะไม่ทราบ
ว่าทำอะไรอีกฝ่ายจึงจะรบฟังความคิดของตนบ้างนั้น ใน
บางครั้งก็หาได้ทำให้เกิดความสขไม่ บางครั้งข้างหนึ่ง
ต้องเป็นทกข บางครั้งก็เป็นทกขทั้งสองข้าง

किनเคยรู้จักเด็กนักเรียนชั้นมัธยมปีที่แปดคนหนึ่ง เป็น
เด็กทตมาก คิว่านอนสอนง่าย เวียนคิอย่างข้ง และเรียน
ไคตททวิชา บัณเธเรียนในแผนกวิทยาศาสตร์ พ่อใกล้
จะสขไค่ ครุทสอนรู้สึกว่เด็กผู้นี้ไม่มีความสขเลย สข

ถามไ้ความว่าอยากเรียนวิชาอักษรศาสตร์ เพราะรัก
ทางนั้น แต่ต้องสนใจเรียนวิทยาศาสตร์ เพราะคุณพ่อ
ต้องการให้เรียน และต้องการให้เรียนวิชาแพทย์ต่อไป พอดี
กับคุณพ่อขอเปลี่ยนวิชาเรียนท่านก็ไม่ยอม จึงมีความไม่
สบายใจเลย

ในกรณี ถ้าคุณครูประจำชั้นไม่เอาเป็นอิสระช่วยชี้แจง
วิจารณ์ให้ผลเป็นที่ยอมรับให้บุตรเปลี่ยนวิชาเรียน ความ
ทุกข์อาจจะเกิดขึ้นทั้งในตัวเด็กและผู้ใหญ่ก็ได้ ทุกวันนั้น เรา
ยังได้ยินผู้ใหญ่บ่นเสมอว่าทำไมได้ด้อย่างนั้นอย่างนั้น เพราะ
ไม่ได้เรียนวิชานั้น ไม่ได้ทำงานอย่างนั้นตามใจชอบ ถูก
พ่อแม่บังคับให้เรียนอีกอย่างหนึ่งแทน เด็กนักเรียนเมื่อ
ได้เปลี่ยนไปเรียนแผนกอักษรศาสตร์ ก็สอบชิงทุนรัฐบาลไป
เรียนต่อที่ต่างประเทศในบั้นแรกที่เขาฯ ฟ้าลงกรรมหาวิทยาลัย
นั้นเอง

๒. ทุกข้อนี้เองแต่ผู้ใหญ่กลัวว่าเด็กจะเสียหรือ
จะเดือดร้อน ความรัก และความกลัววนทำให้ผู้ใหญ่พูดและ

กระทำหลายอย่าง ซึ่งทำให้เด็กตีความหมายไปว่าผู้ใหญ่
เกลียดตน คุกคามตน และไม่ไว้วางใจตน ผู้ใหญ่เองก็เสียใจ
และอยากจะทำให้เด็กรู้เหลือเกินว่า หัวอกของผู้ใหญ่เป็น
อย่างไร ความหวาดกลัวภัยพิบัตินั้นจะเกิดขึ้นกับเด็กนั้นทำให้
ผู้ใหญ่เป็นทุกข์เพียงไร

เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น ร่างกายเจริญเติบโตขึ้น การ
เปลี่ยนแปลงของร่างกายยังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิต
ใจ ที่เด็กรู้สึกมากที่สุดคือการเปลี่ยนแปลงของจิตใจ ความ
เหงา ความโหยหา ความปรารถนาจะได้รับความอบอุ่น
และความเป็นเพื่อนจากผู้อยู่ในวัยตรงข้าม เป็นความรู้สึก
ที่รบกวนเด็กในวัยรุ่นอยู่ไม่น้อย ความรู้สึกเช่นนั้นเรามัก
ทุกคน แม้ว่าอาจจะเกิดขึ้นในระยะเวลาต่างกันบ้าง ความ
รู้สึกเช่นนั้น ถ้าไม่มีอะไรมาช่วยให้คิดเป็นอย่างอื่น ก็เป็น
ความสุขอย่างหนึ่งของเด็กในวัยรุ่น และไม่เป็นอันตรายแต่
อย่างใด

ขอทำให้เป็นทุกข์ อยู่ตรงที่ว่า เมื่อคนเราเฒ่า
 มากขึ้น เรามักจะลืมความรู้สึกในสมัยรุ่นหนุ่มสาวเสีย
 แล้ว เรามักจะมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายเฉพาะ
 ในด้านร่างกาย เราลืมไปว่าในขณะที่เรานั่งเขียนจดหมาย
 รักหวานฉ่ำ (ซึ่งเราไม่อาจทนอ่านได้เลยเมื่อเราเป็นผู้ใหญ่
 ชนแล้ว) ถึงกันและกันนั้น เราไม่กล้าแม้แต่จะปรากฏกาย
 ให้อีกฝ่ายหนึ่งเห็นเลย อย่างกล่ากเพียงแต่มองดูตากันเท่า
 นั้น เรามักมีความสุขในการประคิษฐ์คำรัก มีความสุขที่จะไ้
 เก็บจดหมายไว้เป็นความลับ หรือไม่ก็เอาไว้อวดเพื่อนร่วม
 ใจ ความคิดและความรู้สึกของเด็กในวัยนั้นถ้าไม่มีสิ่งภาย
 นอกช่วยๆ นอยนงก็จะเลยไปถึงการสัมพันธ์ระหว่างเพศทาง
 ร่างกาย

แต่ พ่อแม่และผู้ปกครอง ญาติพี่น้องที่เฒ่ามากแล้ว
 ได้พบเห็นชีวิตมามากพอแล้ว รู้ว่าความรู้สึกเช่นนี้จะนำไปสู่
 สิ่งใดในที่สุดก็มักจะมีคามกลัว ความโกรธ และความทุกข์
 อย่างยิ่งในเมื่อใดที่ทราบว่าลูกสาวลูกชายหรือเด็กในปกครอง

ของคนที่ได้รับจดหมาย หรือเขียนจดหมาย หรือมีการติดต่อ
กับเพื่อนต่างเพศ

ความกลัว ความโกรธ และความทุกข์เหล่านี้เป็น
เหตุให้ผู้ใหญ่กระทำรุนแรงเกินกว่าเหตุได้เสมอ และเด็ก
ก็ไม่เข้าใจว่าทำไมผู้ใหญ่จึงทำเช่นนั้น มักคิดว่าความไปว่า
ผู้ใหญ่เกลียดชังตนจึงทำไปอย่างนั้น เราได้อ่านพบใน
หนังสือพิมพ์บางครั้งเรื่องเด็กวัยรุ่นฆ่าตัวเอง เพราะถูก
พ่อแม่ลงโทษเรื่องการติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ เรื่องเช่นนั้น
ยากหัวใจใ้ง่ายทั้งผู้ใหญ่และเด็ก

เพื่อนร่วมชั้นมัธยมปลายของดิฉันคนหนึ่ง เป็นคน
สวยน่ารัก และ “เป็นสาว” เร็วกว่าเพื่อนร่วมชั้นอีกหลาย
คน เขาจึงมีเด็กหนุ่มและชายหนุ่มนั่งรถผ่านหน้าโรงเรียน
มาคอยคุยเสมอ ได้รับจดหมายบ่อย ๆ วันหนึ่ง เขาร้องไห้
นำตานอง บอกว่า

“คุณเธอ พชวยเขาวาฉันทำให้เสื่อมเสียวงศ์ตระกูล
ฉันทำอะไรนะ อยากรณ์”

ในสมัยนั้น แพ้จนฆ่าตัวเองยังไม่เกิดขึ้น แต่เพื่อน
 คิดกันคนกันก็ไม่ได้นอนไม่หลับ รู้สึกตนเองว่าเป็นคน
 แสบแล้ว และมองหน้าตนเองไม่ได้อยู่หลายเวลา และ
 ผู้ปกครองของเขาคิดเองขึ้น และเกลียดหน้าเขาอยู่หลาย
 เวลาจริงๆ

เด็กที่อยู่ในวัยรุ่นนั้น มีพลังงานในตัวมาก พลัง
 ความคิดกำลังขยายตัว เด็กในวัยนี้อยากทำอะไรหลาย
 อย่าง อยากทำอย่างผู้ใหญ่บ้าง อยากลองหาความรู้ด้วย
 ตนเอง อยากจะโต้เถียงว่าทำอะไรๆ ได้เหมือนกัน

แต่ผู้ใหญ่ซึ่งได้เห็นทั้งด้านร้ายและด้านดีของชีวิตมา
 แล้วนั้น ย่างเท้ากลัวไปทุกอย่าง กลัวจะเป็นอันตราย กลัว
 จะลำบากทีหลัง กลัวจะพลั้งพลาด

“ผมรู้จักชีวิตทั้งแง่ทรมานและครมครน ได้รู้
 หมดคนหนึ่งเคยคุยให้ฟัง เขาภูมิใจมากที่ได้กล่าวว่า “ผม
 ใช้ชีวิตอย่างโชกโชนเช่นเขวณะครับ”

“แล้วคุณพ่อคุณแม่เธอรหรือเปล่าว้าเธอทำอะไรบ้าง”
 คณณถามเขา บ้านของเขาอยู่ต่างจังหวัด เมื่อคณณถาม
 คณณ ไบหน้าของเขาก็สลดลง และรีบบอกว่า

“ท่านไม่ทราบดอกครับ คุณพ่อย้ายออกท่านเป็นอันขาด
 เชยชนะ คุณแม่ผมคงเป็นลมตาย คุณพ่อจะต้องเอาไม่
 กระบของฟาคหัวผมแน่”

เมื่ออยู่ที่บ้าน เขาไม่เคยได้ทำอะไรเลย จะขจิกรยาน
 คุณแม่ก็ลวรถชนเอา จะว่ายนาก็ลวมน้ำตาย เขาคิด
 จะทำอะไรก็มโนตาของคุณแม่ ก็ไม่เรียวของคุณพ่อขวาง
 อยู่ตลอดเวลา คณณเมื่อพนบ้านมาได้ ก็ลองทำอะไรทำให้
 สมใจอยาก เขาเพียงแต่อยากลองดูเท่านั้น เด็กฝัน ใน
 ระยะเวลาทำให้หนักไปคิดว่าคงจะเสียคน แต่เขาก็เรียนจบชั้น
 มัธยมศึกษา และเวลานับรชการมีตำแหน่งสูงอยู่

เด็กไม่เข้าใจเลยว่า ทำไมผู้ใหญ่จึงกลัว จึงเป็นห่วง
 นัก ไม่เห็นมีอะไรน่ากลัวน่าเป็นห่วง ผู้ใหญ่ก็ไม่เข้าใจ
 เหมือนกันว้า ทำไมเด็กจึงไม่เชื่อว่า การกระทำอย่างนั้น

น่ากลัว อย่างน่าเป็นห่วง ผู้ใหญ่มีประสบการณ์ และสติ
ปัญญาจะสอนให้ แต่เด็กก็อยากจะลองหาความรู้เองบ้าง
เหมือนกัน

๓. ทุกข้อนี้เนื่องจากการที่ผู้ใหญ่เห็นเด็กวัยรุ่นเป็น
เด็กเล็กอยู่ และทุกข้อนี้เนื่องจากผู้ใหญ่เห็นว่า เด็กวัยรุ่น
เป็นผู้ใหญ่แล้ว

เด็กชายชนมชยมีที่ ๔ คนหนึ่ง มีความละเอียดอ่อน
อย่างยิ่ง เพราะคุณแม่ของเขาต้องตามไปส่ง และรับที่
โรงเรียนทุกวัน เพื่อนร่วมชั้นของเขาวันแต่ไปโรงเรียน
และกลับบ้านตามลำพังกันทั้งนั้น เมื่อเขาขอรับว่า ให้
ปล่อยเขาไปโรงเรียนตามลำพังบ้าง คุณแม่ก็บอกว่า

“โอ้ลูกยังเล็กอยู่นะจ๊ะ”

“ผมโตแล้วนะครับคุณแม่” ลูกเถียง และถ้าลูกขอคน
ทำตามใจตนเองให้ได้ คุณแม่ก็จะนอนไม่หลับเพราะนึกเห็น
แต่ภาพลูกถูกรถบีบข้าง ถูกคนล้อลงไปยัง เธอไม่ยอม
รับว่าลูกโตพอจะคุ้มครองตนเองได้แล้ว

ในทางตรงกันข้าม เพื่อนร่วมชั้นของเด็กคนดังกล่าว
แล้ว เป็นผู้ซึ่งผู้ปกครองต้องการให้ทำทุกอย่างด้วยตนเอง
ผู้ปกครองของเขากำลังเป็นทุกข์อย่างยิ่ง เพราะผู้ปกครอง
ของเขาเห็นว่า เขาโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว

“เขาแค่จะเล่นละ โตจนขี้่านแล้ว ไม่รู้จักทำงาน
การข้างเลย ตอนทีพ่อโตเท่าแกนะ พ่อทำงานหาเลี้ยงน้อง
แล้วนะ”

“โตเป็นควายแล้ว ทำงานแค่นี้ให้ผิดได้”

ลูกก็ทุกข์เพราะทำอะไรก็ไม่ถูกใจพ่อแม่ และจะมี
ความผิดไปหมดทุกอย่าง และบางครั้งลูกก็อาจจะทำอะไร
ที่ พ่อแม่ก็เป็นทุกข์ เพราะลูกทำอะไรไม่เหมือนใจ บางที
พ่อแม่ก็ไม่เหมือนกันว่าลูกควรจะทำอย่างไร แต่อยากให้
เขาทำอะไรสักอย่างหนึ่งทีพ่อแม่จะภูมิใจ

เด็กวัยรุ่นคือเด็กวัยรุ่น เขาพัฒนัยเด็กเล็ก พันเขต
แห่งความเป็นเด็ก แต่ยังคงเสียตายนความเป็นเด็ก และยังคง

จะได้ความประคยประหงม ความรัก ความเอ็นดู อย่าง
สมยที่เขาเป็นเด็กอยู่

ในขณะเดียวกัน เขายังไม่ใช่ผู้ใหญ่ ไม่มีความรู้
ความคิด ความสันติจิตใจในงานพอจะทำงานได้อย่าง
ผู้ใหญ่ แต่กำลังกายของเขามากขึ้นกว่าเดิม ความรู้ และ
ประสบการณ์ของเขามากกว่าในสมัยหนึ่ง เขาอยากจะทำ
อะไรอย่างผู้ใหญ่ อยากให้ความคิดและการกระทำของเขา
ได้รับความนิยม และเห็นชอบด้วยจากผู้ใหญ่บ้าง

๔. ความทุกข์อันเนื่องจากสนองความต้องการให้กัน
และกันไม่ได้ตามสมควร

เหตุของความอับเฉาอย่างหนึ่งของเด็กวัยรุ่น ก็คือ
การที่เขามีความต้องการหลายอย่าง และความต้องการ
เหล่านั้นไม่มีใครรับสนองตามสมควร ในขณะเดียวกันพ่อแม่
ก็ต้องการบางอย่างจากลูกเหมือนกัน เมื่อลูกไม่อาจสนอง
ให้ได้ตามสมควร พ่อแม่ก็เกิดความทุกข์

ความต้องการของคนเราทั้งหลายอย่าง เมื่อเด็กเจริญ

ความต้องการเหล่านั้น เด็กก็ไม่อาจสนองได้ทุกอย่าง
 วิถีแสดงความต้องการของคนเรานั้น บางครั้งทำให้ฝ่ายที่
 จะให้ขัดเคือง และไม่เข้าใจว่าต้องการอะไร เลยไม่สามารถ
 จะให้ได้

เด็กวัยรุ่น บางคนเห็น ผู้ปกครองไม่สนใจกับตน ทั้งใน
 สมัยเล็ก ๆ คิดว่าผู้ใหญ่เฉยเมยเพราะเกลียดตน ความ
 อยากได้ความสนใจคืนมา ในบางครั้งทำให้เขาทำสิ่งแปลกๆ
 เช่น เกยจรวดให้มากขึ้น แกล้งทำผิดให้มากขึ้น ให้พ่อแม่
 เสียใจที่ไม่รักตน วิถีเช่นนี้เป็นวิถีเสนอความต้องการที่ไม่
 ถูก ผลที่ได้อาจคือพ่อแม่ว่า เกลียดชัง หรือเสียใจมาก
 ขึ้นไปอีก

ผู้ปกครองบางคน มีความลำบาก ในการหาเลี้ยงชีพ
 อยากให้ลูกเห็นใจในเรณั้น และไม่เรียกร้องขอชื้อหนังสือ
 ใหม่ เสื้อผ้าใหม่บ่อยนัก เพื่อจะให้ลูกเห็นความลำบากในใจ
 ที่บ่นต่าง ๆ นานาตลอดวัน หรือมีฉันทนกว่าเอาเงิน
 ผลคือ ลูกรำคาญ โกรธ เสียใจ แต่ไม่มีวันเข้าใจเลยว่า
 พ่อแม่เดือดร้อนเรื่องเงินทองเพียงไร

๕. ความทุกข์อันเนื่องมาแต่การต่างวัยกัน

“โฮย ชิบเกยจอยบ้าน คอยกับคนขาย ราคามือออก ของ
นั่งพอยเพยบเรยบรอย หวเราะตังกไม้โต เตนตังกเคาะสน
เท่า จะเบควิทยฟังกว่าหนวกห”

“คุณแม่นั้นละ จนกเชยวเชยเฮย เขยเสียมตันทหนึ่ง
ก็ไม้โต ให้เลาะแล้วเลาะออกอยู่นั้นแหละ กระเสื่อไต่เล่นแค
นจะเอายังไงหนักหนา เสียเวลาเสียแรงงาน”

ในขณะที่เดียวกัน คุณยายก็ว่า

“เด็กสมัยนั้นมันเบยบงใจนะ ไม่มีการยามารยาท จะ
นั่งจะลุก หลุกหลิกเหม็นกลิ่น อยากรจะหวเราะ ก็หวเราะ
กัก ไม่รู้จักสำรวมกิริยา อยู่บ้านละหนวกหเสียมจริง ๆ หา
เวลาทำใจให้สงบไม่ได้ มันแต่เสียงเพลงออกของทงวน”

คุณแม่มักไม่สบายใจ

“ทำงานสระเพร่ากันเหลือเกิน สักแต่ว่าทำเอาหน้า
ทำสก ๆ จะให้เสร็จเร็ว ๆ มันง่ายอย่างนี้ โตขึ้นละแย
ทเคยว”

ทุกซ์และสาเหตุแห่งทุกซ์ต่าง ๆ เหล่านี้หาใช่จะหลีกเลี่ยงได้เสียทีเดียวไม่ คิดฉันเชื่อว่าท่านผู้อ่านทุกท่านที่ได้อ่านข้อความนี้แล้ว ย่อมระลึกได้ถึงหนทางที่จะหลีกเลี่ยงและแก้ทุกซ์ คิดฉันไม่อยู่ในฐานะที่จะเสนอแนะวิธีให้อยู่ร่วมกันด้วยความผาสุกได้ แต่คิดว่าถ้ามีความไม่ผาสุกเกิดขึ้นในบ้าน พ่อแม่และพี่ปกครองก็อยู่ในฐานะที่จะต้องเผชิญและแก้ไขตามหน้าที่ของผู้ใหญ่ในบ้าน ลักษณะของการเผชิญปัญหานั้นมีอยู่หลายแบบ บางแบบก็ทำให้ความทุกข์ยืนยาวต่อไป บางแบบก็ทำให้เป็นสุขทั้งสองฝ่าย

สมมติว่า ท่านต้องเผชิญปัญหาต่อไปนี้ ท่านจะตอบด้วยวิธีใด

๑. เด็กของท่านมีความคิดขัดแย้ง กับความต้องการของท่าน ท่านดักขบที่ไม่ฟังเสียงเด็กเลย และยังคงบังคับทำตามท่านอย่างนั้น ๆ หรือว่าท่านยอมให้เขาพจนจบตอนใดก็ได้ผลลัพท์ที่พึง ทอนใดเหตุผลอื่น ท่านก็เข้มแข็งเหตุผลของท่านบ้าง

๒. เมื่อทราบว่าลูกสาวหรือลูกชายของท่านคิดต่อกับเพื่อนต่างเพศ ท่านเรียกเขามาคว่ำอย่างหยายคาย เขาไม่เร็ววหวกหลัง กักขังให้อยู่แต่ในบ้าน หรือว่าท่านแสวงทำเป็นไม่ว แต่ให้ความรักความสนใจ และความสนิทสนม แกล้งเพิ่มขนอก เมื่อลูกคุยถึงเพื่อนของเขา ท่านยอมรับฟัง หรือเห็นว่าเป็นเรื่องเหลวไหล

๓. ถ้าลูกของท่านกลับบ้านค่ำผิดเวลา ท่านเตรียมอะไรไว้ให้เขา? ไม่เร็วว น้ากา หรือการสอยถามอย่างธรรมดา และเมื่อลูกของท่านรายงานตัวแล้ว ท่านคิดว่าลูกคงพดปด ท่านช้หน้าเขาว่า แก่โกหก หรือท่านม่วธินทแนบแนบนกว่านน

๔. รายได้ของท่านน้อยลง แต่ลูกต้องการเงินมากขึ้น ท่านเอ็ดอะไรเอาว่า เขาใช้เงินเปลือง ผลาญพ่อผลาญแม่ หรือท่านช้แรงให้เขาทราบว่า ครอบครัวย้าเป็นต้องประหยัด ท่านเคยเตรียมลกขของท่านให้ร้จักประหยัดกินประหยัดใช้มาตั้งแต่เล็ก ๆ หรือไม่

๕. เด็กของท่านไม่ยอมอยู่ติดบ้าน ท่านคอยอยู่ด้วย
 โต๊ะเร้าอื่น ไล่หน้าเข้ามาเมื่อไหร่ เป็นโดนตี หรือว่า
 ท่านลองสำรวจว่า มีอะไรกพร่องที่ท่านบ้าง ตัวท่านเอง
 ได้ทำให้เขารัก หรือกลัว หรือเบียด หรือเกลียด

๖. เด็กของท่านต้องการสิ่งใด ท่านให้เขาเสมอ
 ไม่ว่าความต้องการนั้นจะจำเป็นจริงหรือไม่ ท่านสามารถ
 ทนคลกรักหรือให้เพราะไม่อาจเอาพระจันทร์ และดาว
 เดือนมากอดไว้ได้หรือไม่? ท่านกลัวเสียเหลือเกินว่า ลูก
 จะอาละวาดแสดงฤทธิ์เอาหรือไม่?

เด็กวัยรุ่นและผู้ใหญ่ จะอยู่ร่วมกัน ด้วยความสุขมาก
 น้อยเพียงไร ย่อมแล้วแต่ว่า ในสมัยที่เด็กนั้นยังเล็กอยู่
 เคยได้อยู่กับพ่อแม่ผู้ปกครองมาอย่างเป็นสุข ทั้งสองฝ่ายมาก
 น้อยเพียงไร การเตรียมเด็กให้เป็นคนน่ารัก และไม่ก่อ
 เรืองนอนไม่หลับให้ผู้ใหญ่โดยไม่จำเป็นนั้น ต้องเริ่มต้น
 ตั้งแต่เด็กยังมีอายุน้อย ๆ ผู้ใหญ่ของท่านตามใจเด็กหรือ
 เข้มงวดกับเด็กจนเกินไป ในระยะแรกต่างฝ่ายอาจจะอยู่

ด้วยกันเรียบร้อยดี เพราะเด็กยังเล็กเกินไป และผู้ใหญ่ยังไม่หวังอะไรจากเด็กมากนัก แต่พอเด็กย่างเข้าวัยรุ่น ความบกพร่องจะปรากฏตัวให้เห็น เด็กที่ถูกตามใจจนไม่ชอบเขตก็จะทำจะพดทุกอย่างตามใจตน เพราะเด็กไม่เคยรู้จักขอบเขตมาก่อน ส่วนเด็กที่ถูกจำกัดไว้ก็จะเป็นคนว่านอนสอนง่าย จนไม่รู้จักคิดเองเลย ไม่รู้จักขบปัญหาเองเลย ของผู้ใหญ่ทุกอย่าง กลายเป็นภาระและความทุกข์ไม่มีวันจบสิ้น

เด็กผู้ใหญ่จะอยู่กับกันเป็นสัชนน ผู้ใหญ่จำต้องเตรียมเด็กให้เป็นคนน่ารักมาตั้งแต่เล็ก ๆ ต้องปรียปรุงตนเองให้เหมาะแก่การปกครองเด็กและเป็นผู้นำแนวทางเด็ก และต้องรู้จักและเข้าใจเด็กของเราดี ที่จะรู้จักเด็กใดคนหนึ่ง เราต้องให้ความสนใจในตัวเขา ในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์ด้วยคนหนึ่ง และต้องสามารถวางใจของเราให้เป็นกลางอย่าให้ความรัก ความหลง ความโกรธ และความกลัวมาบังใจเสียจนไม่อาจจะรู้จักเด็กของเราอย่างที่เขาเป็นจริงได้เลย

ข้อควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ

เรื่อง “ปัญหาเยาวชน”

นายแพทย์ประสพ รัตนากร

เราได้อ่านสารจากในรายชิตแล่นว่ามีปัญหาอะไรอยู่ในความสนใจของประชาชน และนำศึกษามากที่สุด ปรากฏว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดในรายชิตของแต่ละคน แต่ละพวก ก็แตกต่างกันไป และมีการเปรียบเทียบไปตามเหตุการณ์ เช่น ปล้นในรายชิต ชำในรายชิต ตลอดจนในด้านสังคมอื่น ๆ เช่น การเลี้ยงดูที่ใหญ่ที่สุดในรายชิต การแต่งงานที่หรรษาที่สุดในรายชิต ต่าง ๆ เหล่านี้ หาได้มีความสำคัญต่อคนทุกคนไม่ และเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องทมกมแตกต่า ไม่มีอนาคตมากนัก ส่วนเรื่องทมทงอกต ทงขจขบ และทงอนาคต

เกยวข้องกับชีวิตประจำวันของไทยเรามากในขณะนี้ คือเรื่อง
 ปัญหาเยาวชน เพราะทุกบ้านก็มีเด็ก ทุกตำบล ทุกเมือง
 ก็มีเด็ก และปัญหาเรื่องเด็ก จึงได้เกิดการศึกษาจนจนเป็น
 สภาใหญ่ ๆ ของสภาผู้ร้ง ๒ สภาได้แก่ สภาการศึกษา
 แห่งชาติ และสภาวิจัยแห่งชาติ และหากเราจะปรับปรุง
 บ้านเมืองก็มีกันหลายบ้าน เช่น บ้านเศรษฐกิจ บ้านสังคม
 บ้านการศึกษา บ้านสาธารณสุข บ้านการทหาร แต่ไม่ว่า
 บ้านใด ๆ ก็ตาม ลงท้ายก็อยู่ที่ปัญหาของคน ทำอย่างไร
 จึงจะได้คนดี ทำอย่างไรจึงจะปรับปรุงให้คนที่มีอยู่แล้วเป็น
 คนดีขึ้น สิ่งนี้เป็นเรื่องปัจจุบัน และบางเรื่องก็แยกกัน นอก
 จากเปรย ๆ กันว่า “รอก่อนค่อยก็หมดไปเอง” แต่
 เราจะปล่อยให้เสียเวลาที่มีอยู่ไปทำไม เราควรจะเริ่มเข้าหา
 ทางแก้ปัญหาก็จะทำให้อนาคตแจ่มใสจะมีดีกว่าหรือ สำหรับ
 เรื่องอนาคตนั้น ก็เป็นที่ยอมรับกันว่าขึ้นอยู่กับเด็ก ๆ นี้แหละ
 โดยเฉพาะก็เด็กที่กำลังอยู่ในวัยรุ่น

การที่จะเข้าใจและแก้ปัญหาเรื่องเค้กวัยรึนั้นนั้น มักจะ
 ไม่ค่อยตรงจุด โรงเรียนก็บอกว่าน่าจะเป็นเรื่องของบ้าน
 บ้านกว่าเป็นเรื่องของโรงเรียน ในที่สุดก็เกิดคณะกรรมการ
 ชนจนแทบจะตกหน่วยงานที่เกี่ยวแก่เด็ก แต่อยากบอกว่า
 ผุ้เป็นเจ้าของเด็กนั้นละ จะต้องสนใจเอาใจใส่รับผิดชอบ
 กันให้เต็มภาคภูมิหน่อย ในที่นี้หมายถึง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง
 และพยานาอา นนเอง เพราะถ้าเด็กของท่านเป็นคนดี ท่าน
 ก็จะเป็นสุข และคงจะไม่มีอะไรสุขยิ่งไปกว่าลูกหลานเป็น
 คนดี ขยั้นเรียนหนังสือ มีมรรยาทดี ไม่เห็นเที่ยว ไม่ลุ่ม
 หลงและเสเพล จึงอยากจะฝากไว้สักคำว่า “เด็กดี มี
 สุข” คือถ้าเด็กในความปกครองของท่านดี ทั้งบ้านก็จะ
 เป็นสุข พ่อ แม่ ก็ไม่ต้องทะเลาะกัน ครูบาอาจารย์ก็ไม่
 หนักใจ บ้านเมืองก็จะสววยรายรึน ไม่ต้องมีลาชยาวไม่ต้อง
 มรังสิด สำหรับท่านที่ยังไม่คุ้นหู คำว่า “ลาชยาว” ทน
 ก็คือทอปปรมอนรพาล และทรงสิดก็คือทสึงเควระหคนคคณ

ความที่ไต่เคียบพบหลายครั้ง หลายหน ถ้าจะนับเป็น
 ก ๑๒ ปีเข้าแล้ว ทพพยายามให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทาง
 วิทย ทางโทรทัศน์ และทางบรรยายรวม ๑๐๐ ครั้ง
 ซึ่งให้เห็นเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในปัญหาเรื่องเด็กเกเร และ
 วนนกรมขอคิดใหม่ออกประการหนึ่งสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ใน
 การแก้ปัญหาเรื่องเด็ก ผู้ที่เกี่ยวข้องของทวานกรมหลายท่าน
 เช่นผู้ปกครอง ครู เจ้าหน้าตำรวจ นักสังคมสงเคราะห์
 และแพทย์ เป็นต้น อย่างเช่นการประชุม White House
 Conference ที่โตมชนในสหรัฐอเมริกา ในเดือนเมษายน
 พ.ศ. ๒๕๐๒ และมีทุก ๑๐ ปีนั้น ก็มีผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ
 ถึงกล่าว แต่เป็นผู้ทำเรื่องเกี่ยวกับเด็ก และมีความ
 จำแนกมาแต่ละท่านมาก ๆ

ข้อที่ควรปฏิบัติในการแก้ไขปัญหายาวชนโดยหลักใหญ่
 มีอยู่ ๒ ประการ คือสิ่งที่ควรปฏิบัติประการหนึ่งและไม่
 ควรปฏิบัติอีกประการหนึ่ง

สำหรับสิ่งที่ควรปฏิบัติดังนี้

๑. การที่จะแก้ปัญหาเยาวชนควรพิจารณา โดยรอบคอบ เพราะในเวลาเดียวกันเด็กก็มีความคิด เด็กกรจก เรา เราจะทำสิ่งใดคิดสิ่งไรก็ย่อมจะมีผลไปถึงเด็กเหมือนกัน และอิทธิพลแรงใจเหล่านั้น อาจมีผลทางกฎหมาย และผลทางสังคมก็อาจเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความสุข อารมณ์รอน เพราะมีใช้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะแก้ปัญหาความประพฤติของเยาวชนได้แต่เพียงเรื่องเดียว เช่นบางกว่า ครอบครัวยังดีกว่าหนึ่ง บางกว่าเพลงอะไรเหล่านั้น

๒. การจะเข้าลงปัญหาช่วยเด็ก ต้องแสดงความเป็นเพื่อน เห็นอกเห็นใจ เพราะเด็กเหล่านั้นมักจะมองไปในแง่ที่ว่าทุกคนจะเอาเรื่องกับเขาเสียเรื่อย อย่าให้เด็กต่อต้านขึ้นมาได้ เพราะบางคนเกิดสุขขึ้นมา หรือท้อจนมากเกินไป พลากเรहनกัน บางคนกล่าวว่า จะหวังให้เครื่องบินครึ่งล้าลอยอยู่บนอากาศนั้นเป็นไปได้ไหม เช่นเดียวกัน เราจะหวังว่าเด็กซึ่งอารมณ์ไม่เจริญตามวัย ยังไม่เป็นผู้ใหญ่นั้น

จะให้ประพุดกันอย่างผู้ใหญ่ว่าจะเป็นไปไม่ได้ จึงต้องมีความเห็นใจ พยายามเข้าใจ

๓. ต้องมีความมั่นคง หนักแน่น เอาจริง ในการที่จะช่วยแนะนำเด็ก เพราะเด็กก็มีปัญญา มีเหตุผล มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เราก็ต้องทำทุกสิ่งให้เป็นไปตามคำพูดให้มื้หลักโดยแน่นอนมั่นคง ให้มีความเลื่อมใส เกิดขึ้นเสมอ

๔. พยายามค้นหายุทธวิธีให้เข้าใจ เพราะบางทีเราไม่ทราบยุทธวิธีที่แน่นอนก็ได้ แต่ทำรวลอมกว้าง ๆ เอาไว้ เช่น เด็กคนหนึ่งหนีโรงเรียน โรงเรียนก็โทษบ้าน บ้านก็โทษโรงเรียน ไม่มีใครที่จะจับจอบยุทธวิธีได้โดยชัดเจน ผลสุดท้ายก็ทราบว่า เป็นผลจากการที่เด็กคนนั้นถูกชักจูงง่าย หรือพูดง่าย ๆ ก็คือใจอ่อนน้อมเอง ตามเพื่อนไปเรื่อย ๆ เมื่อเราทราบและแก่ใจคน ทุกสิ่งทุกอย่างก็คิดไปได้ ทำให้เกิดความมั่นใจขึ้น ทั้งตัวเราและทั้งเด็ก เช่น เกี่ยวกับการรักษาไข้ จะพอใจแต่เพียงกว้าง ๆ รู้ว่าเขาเป็นไข้ แม้เพียงเท่านั้น

ไม่พอ ต้องรู้ให้แน่ลงไปว่าเป็นไข้มาลาเรีย หรือไทฟอยด์
 ปอดบวม หรือโรคอะไรกันแน่ แล้วให้กักรักษา มิฉะนั้น
 ก็อาจจะเป็นท่านองที่ว่าไข้ให้เพนิซิลลิน แต่ความจริง
 เป็นไข้มาลาเรีย ซึ่งควรจะใช้ควินินมากกว่า

๕. ผู้ที่จะช่วยเด็กต้องสร้างความศรัทธา เชื่อถือ ไว้
 วางใจ และเป็นที่เคารพของเด็ก พยายาม ๆ ก็คือทำให้เป็นท
 พึ่งได้ เพราะเด็กต้องการผู้นำ ถ้าพ่อแม่ครูบาอาจารย์ไม่เป็น
 ผู้นำ แยกไปหาทางของแกลเอง ไปในทางนกเลงเกเร เสีย
 ไปอีก ผู้ที่จะช่วยเด็กอย่าลืมนึกว่าเด็กนั้นเป็นคนทวิรศหอาจ
 จะทำอะไรไปโดยไม่ตั้งใจ แต่ถ้าเขาเชื่อเราในความศรัทธา
 ในเรา เขาก็ทำตามเราได้

๖. อย่าลืมนึกว่าเด็กมีความสำคัญต่อสังคม และเด็ก
 มีความสนใจ เมื่อเขาเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ความรู้สึกเช่นนี้นกยง
 คงอยู่ เช่น เมื่อตอนเด็ก ๆ เกิดทะเลาะกับตำรวจ เมื่อโตขึ้น
 ก็ยังมีความรู้สึกสนใจอยู่ ดังนั้นนโยบายที่ให้ตำรวจเป็นญาติ
 กับเด็กไว้นั้น จะต้องปฏิบัติให้สม่ำเสมอ

๗. ผู้ที่จะส่งเคราะห์แก่ใคร ก็ต้องเล็งผลเลิศอยู่เสมอ ไม่ใช่แต่เพียงความรู้สึกในใจ ทำที่ต่าง ๆ ก็ต้องมีความหวัง เช่นเดียวกัน ถ้าหากเขยขึ้นมาก็ไร้มันแต่คำว่า เห็นจะไปไม่รอด คงจะหมดหวัง มองเห็นแต่ความมืดอย่างนี้ เรา ก็แพ้มาตั้งแต่ต้นแล้ว เพราะฉะนั้น เราต้องมีหวัง หวังดีเอาไว้ อธิษฐานยอมพ่ายแพ้ต่อเหตุการณ์ ต้องเชื่อมั่นว่าแก่ใคร ทำได้ วนันไม่ได้อีก ก็มียกหลายร้อยวันในยี่สิบวันว่างที่จะทำได้ ต้องพยายามไปเรื่อย ๆ และให้ทุกคนมีหวัง

ในประการที่ ๒ เกี่ยวกับสิ่งซึ่งไม่ควรปฏิบัตินั้น
มดงน

๑. อย่าแก่งัญหาด้วยความหยาบ ขาดมารยาท และใช้ถ้อยคำเปรยบเปรยเสียกลต่าง ๆ เช่นเด็กไปโรงเรียน แล้วหันเหยว ผู้ใหญ่คอยตักหน้าประตู ลงมือลงไม้ อย่าง นักขาดความเข้าใจติดต่อกัน หรืออบรมสั่งสอนโดยใช้คำหยาบ เปรยบเปรยกับสิ่งที่เลวทรามไม่มีอะไรเกิดขึ้น คนที่พูดคนทักากเสียจนเสียด้วย เด็กก็มีความรู้สึกฝาดฝานต่อท่าน

เลยซักจะปลื้มตัวเอง ไปคบค้ากับคนที่ถูกเปรียบเปรย จึง
ควรระวังข้อนี้ไว้ให้ ๆ ก็ง่าย ๆ การที่เราจะซักผาดงแม
สมัยนี้จะมีผาดงอย่างคึกคักมายลึกล้ำเพียงไร แต่ถ้าเรา
ซักด้วยน้ำโคลนน้ำครำ ก็จะมีแต่เปรอะเข็นย่งจน จะต้อง
ใช้น้ำใส่สระอาคนใด การปฏิบัติต่อกันก็ต้องมีความบริสุทธิ์
สะอาดคนนั้น

๒. จะช่วยเด็ก อย่าประณามเด็ก เช่นที่พูด ๆ กัน
เหลือ ๆ ไปว่า ชี้อย่าง หรือชีโกหก เด็กนอกคอก
อะไรเหล่านี้ ย่อมขัดกับความรู้สึก และความเป็นจริง และ
ความซื่อสัตย์ของตัว เพราะคนชอว่าเป็นเด็กแล้ว เป็นเรื่อง
ที่ไม่ดีสัก เราจะไปตอกตราตรา เป็นพวกนั้นพวกนี้
เหมือนนกบ่ไรอื่น ๆ นั้น มีแต่ทางเสีย และผมขอวิงวอน
มาด้วยว่า บางคนชอบเปรียบเปรย หรือปรักปรำ หรือพูด
แรง ๆ หนอยกว่า ตราหน้าลูกหลานของตัวเองต่อคนอื่น
ไม่ใช่นั่น เกรงอย่างนั้น เหลวไหลอย่างโน้น เป็นสิ่ง
ที่เสียคนทางจิตใจอย่างร้ายแรง มีแต่ประทุเสียไม่มีประทุได้

มีแต่ความขุ่นเคืองและความพยายามปลุกตัวจากคนอื่น ถ้าไม่เกรงหนักยิ่งขึ้นก็เป็นโรคภัยไข้เจ็บทางจิตใจไปเลย

๓. ผู้ที่จะช่วยเด็กต้องรู้จักปกครองตัวเอง ในทันทีหมายถึงปกครองอารมณ์ของตัวเอง จะโมโหฉุนเฉียว หรือทำแก๊ตแก๊สอย่างลมเพลมพัดนั้นไม่ได้ เพราะความบกพร่องเช่นนี้ของท่านเอง จะเป็นสื่อทำให้เด็กคอยขัดขืน ในเมื่อเวลาอารมณ์ไม่ตกเขยิบนที แต่ปรกติก็ปล่อยเสียเหิง จึงควรมีความคงเส้นคงวา และไม่ปล่อยตัวโมโหฉุนเฉียวในการช่วยเด็ก ชี้แจงเด็ก

ตามทฤษฎีมานักเป็นข้อซึ่งควรและไม่ควรปฏิบัติ สำหรับผู้ใหญ่ที่จะช่วยเด็ก แต่มีอากัฏฐ์ซึ่งง่ายไปกว่านั้นในการที่จะดูแลเด็กของท่านให้สงบสุขกันทั้งครอบครัว อย่างที่ว่าไว้ว่า “เด็กดี มีสุข” คือ

๑. ความรัก เด็กที่ได้รับความรักความเอาใจใส่โดยสมบูรณ์ คือไม่ใช่แต่เพียงทำท้าวว่ารัก มีแต่ท่านแต่ไม่มี

การกระทำ แต่ก็ขาดความรุ่มเย็นเป็นสุขทางใจ มองเห็น
อะไรน่าเกลียด น่าอิจฉาไปหมด

๒. ความซื่อตรง ทำให้เด็กไม่ค้อ ไม่พูดปด และ
ไม่เสเพล แต่ถ้าผู้ใหญ่เฉลย และไม่พยายามรักษาความ
ซื่อตรงในการปฏิบัติต่อเด็ก ไม่ว่าหลาย ๆ คน หรือคน
เดียว แต่ก็ขาดความเลื่อมใส ไม่เชื่อฟังทำให้ยุ่งยากจนได้

๓. ความยุติธรรม เรื่องนี้ทำให้เด็กประพฤติก
เสียมามากต่อมากเพราะรู้สึกน้อยอกน้อยใจ รู้สึกขุ่นเคือง
รู้สึกเกลียดชัง ในเมื่อไม่ได้รับความเป็นยุติธรรม

เท่าที่กล่าวมานี้เป็นเรื่องการแก้ปัญหาเยาวชน ซึ่ง
อยากจะฝากไว้เป็นข้อคิดสำหรับท่านผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และถ้าท่านนึกอย่างง่าย ๆ ว่า
“เด็กดี มีสุข” แล้ว จะทำให้ท่านมีความหวังและเชื่อว่า
ความหวังของท่านคือการเป็นความหวังในอนาคต ถ้าเด็ก
เป็นคนดี อนาคตของเราทั้งมวล ก็แจ่มใส มีความสุขโดย
ทั่วกัน

เด็กวัยรุ่นเขาคิดกันอย่างไร

นางเสนาะจิตร สุวรรณโพธิ์ศรี

ทุกวันนี้ เราท่านมักได้ยินผู้เฒ่าผู้แก่บ่นถึงเรื่องความ
ประพฤติของเด็กในสมัยนี้ว่าเสื่อมทรามลงมาก ผิดกับสมัย
ก่อน และมีความเห็นกันต่าง ๆ นานา บางท่านกล่าวว่า “เด็ก
สมัยนี้หลงทางหลงชายเหมือนนกกระทา ไม่มีความเคารพ
ยำเกรงผู้ใหญ่ คอต่าน ผู้ใหญ่ว่าอะไรก็เถียงไม่เชื่อฟัง”

บางท่านกล่าวว่า “เด็กหนุ่มสาวสมัยนี้ชอบแต่งตัวแปลก ๆ
ไว้ผมทรงแปลก ๆ เด็กชายชอบนุ่งกางเกงทรง “หางจิ้ง
เหลน” เด็กหญิงก็ชอบนุ่งกระโปรงทรง “ส้มไก่” บาน
ไปไหน ๆ หรือไม่ชอบนุ่งกางเกงอย่างผู้ชาย นุ่งรัดรูป
เสียจนคิไม่ได้ สักคิฉาด”

บางท่านกล่าวว่า “เด็กชายสมัยนี้เล่นมอม การงานไม่ทำ ชอบ
ไปนั่งคุยกันตามร้านกาแฟ ฟังเพลง แล้วลุกขึ้นเต้นกระโดด

ข้าพเจ้าจึงคิดว่าถ้าจะนำเอาความคิดเห็นของเเต่ก ซึ่งเขียน
 ทอบข้อสอบวิชาจดหมายเหตุไทย ซึ่งประโยคเตรียมอุดมศึกษา
 ยการศึกษา ๒๕๐๒ ซึ่งเพิ่งผ่านไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ มาประมวล
 คแล้ว เราท่านซึ่งเป็นผู้ใหญ่ จะเป็นพ่อแม่มาก เป็นผุ้ปกครอง
 กติ หรือเป็นครูกติ จะได้อะไรกันพิจารณาว่า เเต่กของเรา
 เป็นจริงถึงคาคาลาวหานหรือไม่ หากเป็นจริงแล้ว มีสาเหตุ
 เนืองมาแะอะไร และมีทางใดที่เราผู้ใหญ่จะช่วยกันหาทาง
 เพื่อให้เเต่กของเราได้ปรับปรุงตนเป็นผุ้ใหญ่ทิดในภายภาคหน้า
 สามารถปกครองและพัฒนาประเทศชาติให้เจริญวัฒนาถาวร
 ไปได้คากาลสมัย สืบมรดกคอกจากบรรพบุรุษ ซึ่งได้พยายาม
 ก่อร่างสร้างประเทศมาด้วยหยาดเหงื่อและเลือดเนื้อ ให้ได้
 มากที่สุดที่จะมากได้

ข้อสอบวิชาจดหมายเหตุไทยมีว่าดังนี้

ให้นักเรียน ในนามประชาชนผุ้หนึ่ง เขียนจดหมาย
 ถึงนายแพทย์ประสพ รัตนกร ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
 ประสาท พญาไท อำเภอกุสิต จังหวัดพระนคร แสดงความ

คิดเห็นเกี่ยวกับความประพฤติของเยาวชนในปัจจุบันตามที่
นายแพทย์ประสพ รัตนกร ได้ประกาศทางสถานีวิทยุโอร-
สสันไทยทวเฒอนที่ ๒ พุศัจกายน ๒๕๐๒ กัังตอไปน

บคนทางราชการไคตังกรรการชนคณะหนง เรียก
ว่าคณะกรรการวิเคระหะปัญหาเยาวชนของคณียบียงกัน
อาชญากรรม เพือพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติ
ของเยาวชน ฅมไคเรียว่า คณะกรรการชุนคณมีความ
ยันทบ่เป็นอยางยััง ทัจะรยพ้งความคิดเห็นของประชาชน
ทวไป หากทานผู้ไคมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความประพฤติ
ของเยาวชนของเราในปัจจุบันแต่ประการไคแล้ว ขอไค
ไปรตส่งความคิดเห็นนมายงข้าพเจ้า เพือคณะกรรการ
วิเคระหะปัญหาเยาวชนจะไคนำมาปรกอบการพิจารณาและ
คึกษาคณควาเพือประโยชน์ของเยาวชนของเราทอไป”

ในจำนวนคำตอบทข้าพเจ้าตรวจประมาณ ๒๐๐๐
คบบั ซึ่งผู้คอบออยู่ในพระนครทงหมคทงหึงและชายมีอายุ
ระหวาง ๑๖ - ๒๐ ปี ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณทวยรุ่น ปรากฏ

ว่าไม่ถ่วงรอยละ .๐๒ ที่มีความเห็นว่าความประพฤติกของ
 เยาวชนในสมัยนี้ไม่เสื่อมทรามแต่ประการใดเลย ที่เหลือ
 นอกนั้นมีความเห็นว่า ความประพฤติกของเยาวชนในปัจจุบัน
 เสื่อมทรามลงมาก เนื่องแต่สาเหตุต่าง ๆ กัน

ผู้หนึ่งมีความเห็นว่า การที่ความประพฤติกของเยาวชน
 ปัจจุบันเสื่อมเสียมากทั้งทางกาย วาจา และใจเช่นพดจา
 หยาบ ไม่สุภาพอ่อนโยน ชอบเที่ยวเตร่ไปในทางไม่ดี
 ชอบสับขู่หรือ แต่งกายไม่สุภาพ จิตใจฟุ้งซ่าน หรือคิดแต่
 ทางเพื่อสนุกไม่คำนึงถึงผลอันจะเกิดแก่ตัวและสังคม
 สังคมเป็นประเด็นสำคัญ เป็นต้นว่า เอาตัวอย่างผู้ใหญ่ที่
 ประพฤติกไม่ดี เอาตัวอย่างจากภาพยนตร์ และหนังสืออ่าน
 เล่น สิ่งเหล่านี้ล้วนชักจูงให้เยาวชนประพฤติกตาม

อีกผู้หนึ่งมีความเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติก
 ของเยาวชนในปัจจุบัน เช่นมักก่อเหตุวุ่นวายมีการแบ่งส
 แบ่งชนกัน มักเลียนแบบอย่างที่ไม่ดีไม่งามต่าง ๆ จากเยาว
 ชนตะวันตกทางภาพยนตร์ ซึ่งโดยมากเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

โดยเห็นว่าการกระทำนั้นเป็นเรื่องสนุกและถือว่าเป็น
 ความโก้ โดยเห็นผิดเป็นชอบดังนั้น เห็นจะเป็นเพราะ
 เยาวชนของเราในปัจจุบันไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อความประพฤติ
 และผลเสียหายนะของตน และกระทำไปโดยไม่รู้เท่าถึงการณ
 ะนั้น สิ่งต่าง ๆ คือ ขาดการสั่งสอน
 แนะนำจากทางบ้านและทางโรงเรียน พ่อแม่มีแต่ทำมาหา
 กิน ไม่มีเวลาอบรมลูก ทางโรงเรียนก็มักเรียนมาก
 ครุดต้องสอน ๒ ผลัก จึงไม่ได้อบรมสั่งสอนนักเรียนอย่าง
 เต็มที่

อีกผลหนึ่งมีความเห็นว่า ความประพฤติของเยาวชน
 จะทรุดเสียขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและผู้ใหญ่เป็นสำคัญ การ
 แนะนำเกี่ยวกับความประพฤตินั้น ผู้ใหญ่ต้องทำตัวอย่าง
 ควบ เท็จจริงจะทำตาม เรืองนอยที่ผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นบิดา
 มารดาและครูอาจารย์ ต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีก่อน
 การที่จะแก้ความประพฤติของเยาวชนต้องแก้ที่ผู้ใหญ่ก่อน

เมื่อแก่ผู้ใหญ่แล้ว การแก่เด็กก็ง่าย เพราะเขาวชนมจิตใจ
อ่อนต่อสิ่งแวดล้อมทั่วไป ถ้าสิ่งแวดล้อมดี เขาวชนกตด้วย

อีกผู้หนึ่งมีความเห็นว่า การศึกษาก็เป็นสาเหตุ
ประการหนึ่งที่ทำให้ความประพฤติกของเด็กลดลง สถานที่
เรียนไม่พอ เด็กเมื่อไม่มีที่เรียนก็เกเรไปตามเรื่อง หรือ
กลายเป็นอันธพาลไป และการเรียน ๒ ผลคน ก็เป็นอีก
ประการหนึ่งที่มีส่วนทำให้เด็กเสีย เพราะเด็กมีเวลาว่างมาก
และได้เรียนน้อย ครตองสอนนักเรียนมาก การเรียนก็ไม่
ทั่วถึง หรือครูที่สอนตอนเช้าแล้วมาสอนตอนบ่ายก็เหนื่อย
หรือครูที่สอนตอนบ่ายเป็นครูใหม่ ไม่ค่อยมีความชำนาญ
จึงทำให้เด็กหนีโรงเรียน ไปเที่ยวควาพยนตร์ ไปเที่ยวตาม
สวนลุมพินี หรือสถานทอง ๆ แล้วก็ไม่ใคร่รู้ ทางบ้านก็
คิดว่าไปโรงเรียน ทางโรงเรียนก็คิดว่าอยู่ทางบ้าน

อีกผู้หนึ่งมีความเห็นว่า การที่ความประพฤติกของ
เด็กในสมัยนี้เสื่อมทรามลงมากกว่าสมัยก่อนจะโทษเด็กไม่ได้
เป็นเพราะวิวัฒนาการของโลกเป็นไปโดยรวดเร็วมาก จึง

ทำให้สภาพบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไป น่าจะกล่าวได้ว่า เป็น
 เเรื่องทางปัญหาสังคม ปัญหาทางครอบครัวและปัญหาทาง
 การศึกษามากกว่า

ปัญหาทางสังคม เมื่อวิวัฒนาการของโลกได้เป็น
 ไปอย่างรวดเร็วมาก ทำให้มนุษย์เราคิดต่อกันได้อย่าง
 รวดเร็ว วิวัฒนาการทางตะวันตกจึงแพร่หลายมาในประเทศ
 เรามาก เด็กตามธรรมชาติเป็นคนชอบเอาอย่าง จึงแต่ง
 ตัวและแต่งท่าทางอย่างในภาพยนตร์ เพราะคิดว่าโก้
 หรอบางทีก็เอาอย่างหนังสืออ่านเล่น เอาอย่างละครในวิทยุ
 และเอาอย่างผู้ใหญ่ประพฤติไม่ดี หรือเด็กบางคนมาจาก
 ต่างจังหวัดมาเข้าบ้านอยู่รวมกันในหมู่บ้านที่มีสิ่งแวดล้อม
 ไม่ดี กลมตัวเทยวเทร และใช้เงินฟุ่มเฟือย จนเสียคน
 ไปก็มี

ปัญหาทางครอบครัว เนื่องจากการครองชีพสูง จึง
 ทำให้ครอบครัวส่วนมากต้องออกประกอบอาชีพนอกบ้านกัน
 ทั้งพ่อและแม่ ไม่มีเวลาเอาใจใส่ในการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน

ลูก ให้ความรักหรือความสนิทสนมกับลูกไม่พอเพียง บาง
 ครอบครัวยังตามใจลูกมากเกินไป จนทำให้ลูกไม่รู้จักผิด
 รจากถูก หรือบางครั้งครอบครัวยังค้ำใจลูกมากเกินไป จึงทำ
 ให้ลูกไม่สนิทสนมด้วย เมื่อมีปัญหาอะไรเกิดขึ้น ก็ไม่
 ปรึกษาหารือ ทำไปตามที่ตนคิดหรือตามทเพื่อนแนะนำ
 หรือผู้ปกครองเมื่อส่งเด็กเข้าโรงเรียนแล้ว ก็คิดว่าหมดธุระ
 ของตนแล้วดังนั้นจึงเกิดผลเสียหลายประการ

ปัญหาการศึกษา เนื่องจากสถานทีเรียนไม่พอ เด็ก
 ที่ไม่มาเรียนตอ้เกะกะไป การเรียน ๒ ผลัด ทำให้การ
 เรียนการอบรมไม่ทั่วถึง เด็กไม่สนใจในการเรียนใน
 โรงเรียน ก็หนีโรงเรียน โรงเรียนไม่ให้ความอบอุ่นใจแก่
 เด็ก ก็ทำให้เด็กเกลียดครู เกลียดโรงเรียน

นอกจากนี้ยังมิให้ความเห็นอกหลายประการ เช่นว่า
 เนื่องจากขณะระดัการศึกษาในพระนครและส่วนภูมิภาคไม่
 เท่าเทียมกัน จึงทำให้ผู้ปกครองในส่วนภูมิภาคพากันส่งเด็ก
 ของตนเข้ามาเรียนในพระนคร เพราะเข้าใจว่าจะเข้าเรียน

ต่อชั้นสูง ๆ ใดสักวง ครั้นเมื่อเข้ามาแล้วก็มาอาศัยญาติ
อยู่ หรือถ้าไม่มีญาติก็มาเข้าบ้านอยู่รวมกัน หรือไม่ก็อยู่
ในหอพักของเอกชน เช่นยอมเป็นทางให้เด็กเสียหยาได้
ง่าย เพราะไม่มีผู้ปกครองที่จะคอยอบรมสั่งสอนอย่างใกล้ชิด
ชิต หอพักบางแห่งก็สักแต่ให้นักเรียนอาศัยอยู่เท่านั้น -

โรงเรียนส่วนมาก มุ่งสอนแต่เนื้อหาวิชาเป็น
สำคัญ มิได้มีการให้เด็กได้ทดลอง หรือทำกิจกรรมอัน
จะทำให้บทเรียนน่าเบื่อ เด็กก็หนีโรงเรียน การสอน
ก็ล้าสมัยไม่เป็นประโยชน์ เพราะครูสอนแต่ทฤษฎีไม่
มีการปฏิบัติ ครูบางคนไม่ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี

ระบบการบริหารโรงเรียนบางแห่งก็เคร่งครัดเกินไป
จนทำให้นักเรียนเกลียดครู และเกลียดโรงเรียน บางแห่ง
ก็ปล่อยปละละเลย ปล่อยไปตามเรื่อง จนนักเรียนไม่อยู่ใน
ระเบียบวินัยเลย

สรุปได้ว่าสาเหตุใหญ่ที่ทำให้ความประพฤติของเด็ก
เยาวชนเสื่อมทรามลงนั้น เนื่องมาแต่เหตุ ๓ ประการ คือ

๑. ปัญหาทางสังคม
๒. ปัญหาทางครอบครัว
๓. ปัญหาทางการศึกษา

ในการแก้ไขความประพฤติกของเยาวชนนั้น ผู้ตอบ
จำนวนไม่น้อยให้ความเห็นว่า จำต้องร่วมมือกันทุกฝ่าย
คือทางบ้าน โรงเรียน และรัฐบาล จะทำไปแต่ฝ่ายใดฝ่าย
หนึ่งย่อมไม่มีทางสำเร็จได้ และได้แสดงความคิดเห็นว่า
ทางบ้าน ทางโรงเรียน ตลอดจนรัฐบาล ควรปฏิบัติอย่างไร
ไว้อย่างน่าฟัง

ปัญหาทางครอบครัวนั้น ผู้ให้ความเห็นว่า พ่อแม่
จะต้องถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องอบรมสั่งสอนเด็กของตนตั้งแต่
เกิดจนบรรลุนิติภาวะ ให้เป็นคนดี พ่อแม่ต้องสร้าง
บรรยากาศในบ้านให้ดี อย่าให้มีความเคียดแค้น เช่น
พ่อแม่นอกใจกัน เมาะเหล้า เล่นการพนัน เพราะสิ่งเหล่านี้
เป็นอันตรายต่อจิตใจของเด็กอย่างร้ายแรง และเป็นสาเหตุ
ที่ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข ในการอบรมเด็กนั้น พ่อแม่ควร

ดำเนินสายกลางไม่ยังคับเกินไปหรือปล่อยตามใจเกินไป และควรทำตัวเป็นกันเองกับเด็กให้มาก เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กปรึกษาหารือ เมื่อมีข้อข้องใจ พยายามให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจการในบ้าน เช่น การกำหนดงบประมาณการใช้จ่ายในบ้าน การรักษาความสะอาดในบ้าน ตลอดจนยกย่องบ้านเมื่อเด็กทำอะไรดีก็ควรชมเชยเพื่อให้กำลังใจ ถ้าทำอะไรผิดก็ควรหาโอกาสตักเตือนแต่โดยดี เพื่อให้เด็กกลับใจประพฤติดี ไม่ควรด่าว่าให้ได้อาย และเมื่อส่งเด็กไปโรงเรียนก็ต้องติดต่อกับโรงเรียนโดยสม่ำเสมอ และใกล้ชิด ข้อสำคัญพ่อแม่ควรทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี มีงานอดิเรกที่จะชักจูงให้เด็กสนใจอยู่กับบ้าน และไม่รังเกียจงานการเที่ยวเตร่นั้นควรอนุญาตให้บางครั้งบางครั้ง และอธิบายชี้แจงให้เข้าใจถึงโทษของการเที่ยวเตร่มากเกินไป

ในการชักจูงใจเด็กให้อยู่กับบ้านนั้น มีผลให้ความเห็นว่า หากพ่อแม่มีงานอดิเรก เช่น ปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ ทำงานช่างไม้ ซ่อมแซมบ้าน ทำเครื่องใช้ไม้สอย หรือ

ทำขนม ทำอุตสาหกรรมในบ้านแต่อย่างใดแล้ว ย่อมมุ่งใจ
เต็กให้สนุกไปปฏิบัติงานเหล่านั้นได้มาก

มีหลายคนที่มีความเห็นว่า ผู้ใหญ่ไม่ควรบังคับเด็ก
เพราะเด็กรับรู้ในข้อของความอิสระ เกลยการบังคับ

ปัญหาทางการศึกษา มีผู้ให้ความเห็นว่าควรจัดให้
ระดับการศึกษาในส่วนภูมิภาคทัดเทียมกับในพระนคร จัด
ส่งครูดี ๆ ออกไปให้มาก ควรขยายโรงเรียนให้พอกับ
จำนวนนักเรียน การเรียนสองผลัดนั้นควรเลิก เพราะมี
คุณน้อยกว่าไทย โรงเรียนควรจัดระบบการปกครองให้
เหมาะสมไม่เข้มงวดหรือหย่อนเกินไป โรงเรียนควรเอาใจ
ใส่นักเรียนให้มากขึ้น มีการอบรมสั่งสอนให้มากยิ่งขึ้นและ
เป็นไปโดยสม่ำเสมอ

มีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอบรมศีลธรรมว่าควรมอบ
ให้ครูที่มีประสิทธิภาพมาก ๆ เป็นผู้อบรม ในเวลาอบรมนั้น
ควรชักชวนอย่างให้เห็นจริงจริง ไม่ใช่ครูเปิดตำราอ่านข้อ
ธรรมะให้นักเรียนฟังหรือนักเรียนอ่านตำราเอง โรงเรียน

ควรนิมนต์พระมาเทศน์บ้าง หรือพานักเรียนออกไปวัดบ้าง
เป็นครั้งคราวและการฟังอนุศาสน์อาจารย์บรรยายก็เป็นประ
โยชน์มาก เพราะเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศได้เป็นอย่างดี

ในการฝึกให้เด็กใช้เวลาว่างนั้น โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น จัดการกีฬา ป่าลูกเสือ ไร่
วาทิ อภิปราชัย งานค่านศิลป์ นิทรรศการ และจัดงาน
โรงเรียน ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกในทางที่ถูก
เพื่อตักเตือนความสนใจของเด็กไม่ให้ไปเที่ยวเตร่ ละคร ภาพยนตร์
หรือเที่ยวเตร่ไปในทางเป็นโทษ และกิจกรรมที่โรงเรียนจัด
ยังอาจเป็นทางให้นักเรียนนำไปเป็นงานอดิเรกของตนได้อีกด้วย

เรื่องการกีฬาโรงเรียน มีผู้ให้ความเห็นว่า โรงเรียน
ทุกแห่งควรสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้เล่นกีฬา ไม่ใช่เล่นแต่
เฉพาะผู้ที่จะไปแข่งขันให้โรงเรียนเท่านั้น การฝึกนักเรียน
ให้เล่นกีฬา นอกจากจะทำให้ร่างกายแข็งแรงแล้ว ยังฝึก
ความเป็นผู้นำใจในกีฬาอีกด้วย เป็นการจำเป็นอย่างยิ่ง

จะต้องฝึกทั้งเล่นและฝึกให้เป็นผู้นำในกักฟ้า ในการ
พานักเรียนไปทำการแข่งขันกักฟ้า ครูกักต้องควบคุมไปด้วย
อย่างใกล้ชิด เพื่อดูคอยเตือนสติเด็กซึ่งกำลังคึกคะนอง การ
แข่งขันกักฟ้าวระหว่างโรงเรียนนทาให้เด็กรู้จักรักโรงเรียน

เรื่องตัวครู มีผู้ให้ความเห็นว่า ครูซึ่งตามธรรมดา
เด็กส่วนมากเชื่อถือเสียยิ่งกว่าผู้ปกครองอีก จึงควรทำตน
เป็นตัวอย่างที่ดี เป็นทั้งครูและทั้งเพื่อนช่วยเหลือแนะนำ
ให้ความสนิทสนมแก่เด็ก ไม่ว่า ภาระงาน เสียดีเสียเปรียบ
เปรียบ ไม่ใช่หรือยังคับแค้น หรือปล่อยปละละเลยจนเกินไป
ผู้ตอบจำนวนหนึ่ง ที่แสดงความเห็นป็นข้อจริงว่า
“อาจารย์ควรพึงศิษย์บาง

เรื่องการลงโทษนั้น ส่วนมากให้ความเห็นว่า ควรลง
บ้างตามสมควรภายหลังที่ไต่ถามกล่าวแต่โดยดีแล้ว ยังไม่
เชื่อฟัง แต่ควรลงให้เหมาะแก่เหตุ เช่น เด็กมาสายลง
โทษให้ขาดพน หรือเก็บกระต่าย เช่นนั้นย่อมทำให้เด็ก
เกลียดการทำงาน และพลอยเกลียดครูเกลียดโรงเรียนไป

ด้วย และระบบไม่เรียนไม่ควรยกเลิกที่เคย เพราะ
 ทารุณมาก

มอญ ๑ ราย ทมความเห็นว่า สาเหตุที่ความประพฤติ
 ของเด็กปัจจุบันเสื่อมลง ก็เพราะผู้ใหญ่ใจไม่เรียวกัน
 และโรงเรียนส่วนมากเลิกการลงโทษคงที่เคยปฏิบัติในสมัย
 ก่อน จึงทำให้นักเรียนเลิลง

นอกจากนี้ผู้ให้ความเห็นในเรื่องการศึกษา สรุปได้
 ดังต่อไปนี้

๑. ควรมีโครงการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อ
 ช่วยให้นักเรียนได้ทราบตัวเองให้เขากลับสภาพแวดล้อมได้ ช่วยให้
 นักเรียนแก้ไขปัญหาค้าง ๆ ทางที่เกี่ยวกับส่วนตัว ปัญหาการ
 ศึกษา และปัญหาอาชีพ

๒. ควรมีแพทย์ประจำโรงเรียนเพื่อช่วยรักษา หรือ
 แนะนำของกินโรคให้แก่นักเรียน

๓. ควรมีโครงการศึกษาค้นคว้าผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ
 และรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง

๔. ควรปรับปรุงการสอน โดยมุ่งให้เด็กมีประสบการณ์ในชีวิตมากกว่าที่จะเรียน โดยท่องจำความรู้ต่าง ๆ จึงควรสอนให้เด็กเรียนด้วยการกระทำ แทนที่จะฟังครูบอกแต่อย่างเดียว

๕. ควรมีวิชาเพศศึกษา วิชาว่าด้วยครอบครัว และวิชาวัฒนธรรมไทยในชั้นมัธยมศึกษา

๖. ควรมีการสอนศีลธรรมจรรยาทุกระดับของการศึกษา คือตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย

๗. ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีการศึกษาสูง มีฐานะเมื่อเป็นพ่อแม่แล้วจะไม่เข้าใจการอบรมลูก หรือไม่มีกำลังที่จะเลี้ยงดูลูกได้

๘. ควรเปิดโรงเรียนวิชาชีพศึกษาในตอนค่ำ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ศึกษาหาวิชาชีพเพิ่มเติมได้

๙. ควรสอนวิชาชีพให้แก่เด็กที่อดิศักดิ์ และติดคอหางานให้ทำด้วย

เกยวดยปัญหาทางสังคม มีผู้ให้ความเห็นสรุปได้
ดังนี้

๑. ควรจัดให้มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อ
ชักจูงให้เด็กนิยมชมชอบในสิ่งดีงามของชาติ ตามทฤษฎี
ศิลปการกำลังจิตอยู่นั่นแล้ว ควรจัดให้มากยิ่งขึ้น หาก
ของต่างประเทศจะแพร่หลายเข้ามา ก็จะไม่เคลือบเคลือบหลง
ไปด้วย

๒. ควรจัดให้มีสถานพักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชา
ชน เช่น มีสวนสาธารณะ มีสนามเด็กเล่น มีสโมสรเด็ก
ในความควบคุมขององค์การเทศบาลใด มีศาลาวันเด็กทั่ว
ทุกจังหวัด มีสนามกีฬาและส่งเสริมกีฬาประชาชนให้มาก
ยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๓. ควรมีโครงการอบรมจิตใจเยาวชนทางเครื่องสื่อ
สารสาธารณะต่าง ๆ เช่น มีละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ มี
การอภิปราย มีปาฐกถา และภาพยนตร์ ๆ ฉายในท
สาธารณะ

๔. ควรมีโครงการให้ความรู้แก่พ่อแม่ในการอบรม
เลี้ยงดูเด็ก ทั้งนี้อาจมอบหมาย กระทรวงสาธารณสุข
หรือสมาคมสุขภาพทางจิตจัดทำเนื้องาน

๕. ควรควบคุมภาพยนตร์ หนังสือหรือสิ่งพิมพ์
ที่ออกสู่ประชาชนหรือเพลงที่เราร้อง และขอความร่วมมือ
จากสถานีวิทยุและโทรทัศน์มิให้ออกเรื่องราวเป็นภัยต่อจิตใจ
เด็กหรือจะเป็นตัวอย่างไม่ดีแก่เด็ก ตลอดจนมีการควบคุม
หอพักนักเรียน

๖. ควรออกกระเบียบ หรือกฎหมายว่าด้วยความ
ประพฤติของเยาวชน เช่นกำหนดสถานที่จะเยาวชนจะเข้า
ได้ กำหนดอายุที่เยาวชนจะเข้าไปในโรงมหรสพ ให้
นักเรียนทุกคนทั้งในพระนครและส่วนภูมิภาคมีบัตรประจำตัว

๗. ควรเก็บเด็กที่พ่อแม่ไม่เอาใจใส่เข้าไปฝากสอน
อาชีพแต่ไม่เรียกว่าเป็นอันธพาล และเอาโทษกับพ่อแม่ที่ไม่
เอาใจใส่ต่อเด็กของตน

๘. ควรมีเจ้าหน้าที่สองคนประพาศของเต็กตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ใดออกกระเบียดห้ามไว้แล้ว ปรายปรามผู้ใหญ่ที่ฝ่าฝืนกฎหมายอย่างจริงจัง โดยไม่ดูหน้าปะจมูก และยกย่องผู้กระทำดีให้แพร่หลาย

ท่านผู้อ่านทั้งหลาย เมื่อท่านได้อ่านเรื่องความนึกคิดของเต็กวียนตงจนแล้ว ท่านรู้สึกอย่างไรบ้าง ผู้เขียนเองมีความเห็นใจท่านผู้เฒ่าผู้แก่อยู่เป็นอันมาก เพราะการแสดงออกของเต็กในสมัยนั้น เช่นการแต่งตัว การเดินรอกแอ่นตัว ไรล การพดจา หรือขับเพลงตามร้านกาแฟนั้น หากไม่ได้ในสมัยก่อน ออกประการหนึ่ง แบบการปกครองและประเพณีวัฒนธรรมเดิมของเราแต่โบราณกาลนั้น ลูกต้องอยู่ในโอวาทพ่อแม่ ถ้าพ่อแม่สั่งให้ทำอะไร อย่างไรแล้ว ลูกต้องปฏิบัติตามจะปรีปากถาม คัดค้าน หรือขแข็งอะไรไม่ได้ทั้งสิ้น ลูกบ้านกตของเขอพยพบ้าน ลูกเมืองกตของเขอพยพเมือง การปกครองของประเทศก็อยู่ภายใต้พระมหากษัตริย์ สมบูรณาญาสิทธิราช เป็นต้นมาแต่ดึกดำบรรพ์แล้ว และ

ไม่เป็นแต่ชาติเราเท่านั้น ชาติอื่น ๆ ก็มีลักษณะเช่น
 เทียวกัน แต่เมื่อโลกได้วิวัฒนาการไป เกิดความคิดใหม่ ๆ
 ขึ้น ประเทศของเราก็มีส่วนได้รับความเจริญต่าง ๆ ด้วย
 จึงได้เปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศเป็นระบอบรัฐธรรมนูญ
 โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และได้้นำความ
 คิดในเรื่องประชาธิปไตยมาใช้ในการปกครองประเทศ ใน
 โรงเรียนบางแห่งก็นำความคิดอันเนื่องจากการค้นคว้า
 ของนักจิตวิทยาในต่างประเทศในสมัยหนึ่งมาใช้เกี่ยวกับวิธี
 สอนและการปกครองนักเรียน เป็นต้นว่า การให้นักเรียน
 ประพฤติไม่ดื้อหรือไม่ตั้งใจเรียนนั้น ต้องลงโทษกวัดขั่นให้
 มาก ๆ จึงจะแก้ไขได้ได้ ในการสอนก็สอนให้ท่องจำ
 มาก ๆ เพราะเชื่อว่าจิตใจของคนเราแบ่งเป็นส่วน ๆ และ
 ต้องฝึกแต่ละส่วนนั้น บางโรงเรียนก็มีให้หุ้ยคอยู่แค่นั้น ได้
 ทิตตามผลการค้นคว้าของนักจิตวิทยาต่อ ๆ ไป มีความ
 เห็นว่าการจะแก้แค้นเสียเด็ก หรือให้เด็กตั้งใจเรียน โดยการ
 บังคับหรือลงโทษนั้นย่อมไม่ได้ผล แต่ควรจะล่อให้เด็ก

เรียนด้วยความสนใจ หรือในการอบรมเด็กก็ควรมุ่งให้เด็ก
รู้จักแก้ไขตนเองมากกว่าจะบังคับหรือลงโทษ เพราะเป็น
การสืบทอดที่ผู้ใหญ่จะติดตามไปแก้ไขหรือสั่งสอนเด็กอยู่ทุก
หนทุกแห่ง หรือตลอดไป ดังนั้นโรงเรียนแบบนิจจวง
หลักสูตรให้เหมาะสม มีกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้
ทำ ได้ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนมี
ประสบการณ์ ฝึกความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น
ฝึกการแก้ปัญหา การตัดสินใจ ส่งเสริมให้นักเรียนได้
มีส่วนร่วมในการวางกิจกรรมของนักเรียน หรืออภิปรายวาง
ระเบียบสำหรับพวกเขาเองจน ถอดว่า “โรงเรียนคือชุมชน
ขนาดเล็ก” ตามคำกล่าวของท่านนักการศึกษา จอห์น ดีวีย์
(John Dewey) เด็กเมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่จากการ
ปกครองประเทศบ้าง จากโรงเรียนบ้างและจากสิ่งแวดล้อม
ทางสังคม ก็แสดงออกตามความคิดเห็นของตนและหวัง
จะได้สิทธิเสรีภาพตามที่เขาเข้าใจว่า “ประชาธิปไตย
คือการทำอะไรได้ตามใจชอบ” จากทางบ้านอีกด้วย

จึงน่าจะเห็นใจเด็กอยู่มากเหมือนกัน เมื่อยานกัมพูชาถาวรอย่าง
หนึ่ง โรงเรียนกัมพูชาอย่างหนึ่ง สังคมก็เป็นอยู่คงทนเห็น เด็ก
ไม่รู้จะปฏิบัติอย่างไร

เราผู้ใหญ่ทุกคนต่างรักเด็กของเรา ต่างมีความ
ปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเห็นเด็กของเรามีความรู้ ความ
สามารถประกอบอาชีพได้เป็นหลักฐานด้วยความสุขกาย
สบายใจ หากเราจะหันหน้าเข้าหากัน ปรึกษากัน ทั้งทาง
บ้าน ทางโรงเรียน และทางรัฐบาล ช่วยกันพิจารณา
ถึงสภาพของสังคมของเราในปัจจุบันนี้ ช่วยกันกลั่นกรอง
ความระเบียบวัฒนธรรมอะไรของเราอย่างใดที่เด็กของเราควร
รักษาไว้ ตลอดจนวัฒนธรรมของต่างชาติที่หลงใหล
เข้ามาในประเทศเราทุกวันนี้ ว่ามสิ่งใดบ้างที่เด็กของ
เราควรเอาอย่าง แล้วทำความตกลงกันถึงวิธีอบรม
เด็กของเราให้สอดคล้องกันทุกทาง ทั้งนี้แล้ว เรา
จะอยู่ร่วมกับเด็กได้ โดยปกติสุขและจะช่วยให้เด็กของเรามี

จิตใจแข็งแกร่งที่จะเผชิญกับโลก ซึ่งนับวันแต่จะมีความ
ยุ่งยากซับซ้อนยิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ

จากการค้นคว้าทางจิตวิทยาในประเทศสหรัฐอเมริกา
ปรากฏว่าธรรมชาติของเด็กวัยรุ่น ซึ่งมีอายุระหว่าง ๑๓-
๒๐ ปี นั้น จะเป็นเด็กที่ไม่ใช่ ผู้ใหญ่ที่ไม่เชิง อยาก
จะแสดงตัวว่าเป็นผู้ใหญ่ แต่ในขณะเดียวกันก็ยัง
ต้องการให้พ่อแม่โอบอุ้ม เช่น ต้องการความรักและ
อยากหางานทำ อยากหารายได้ของตนเอง แต่ไม่สนใจ
ใจในตนเองนัก อยากจะแสดงความสามารถเต็มที่ แต่
อดมีอุปาทานในตนเองไม่ได้ เนื่องจากความเปลี่ยนแปลง
ทางร่างกาย มีลักษณะของความเป็นหนุ่มเป็นสาวของตนเอง
จึงทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกกังวลใจ และมีอารมณ์หวน
ไหวง่าย บางรายถึงกับไม่พอใจออกไปจากบ้าน หรือเมื่อ
มีความเสียใจเล็กน้อยถึงกับทำลายชีวิตของตนเองก็มี ด้วย
ความคิดอยากเป็นอิสระตนเอง เด็กวัยรุ่นจึงอยู่ไม่ติดบ้าน
ชอบท่องเที่ยวไป เขาเที่ยวไป เขาพากันไปเที่ยวเล่น ซึ่ง

เขารักและเชื่อฟังมากกว่าคนอื่น แม่แต่พ่อแม่หรือครูเสีย
 อีก เขาคิดจะไปหาความร่ำหาประสบการณ์ใหม่ เมื่อเพื่อน
 ชวนไปร้านกาแฟ ก็ไปกัน ฟังเพลงร ก็ฟังด้วยกัน เต้น
 รอคแอนด์โรลร ก็เต้นด้วยกัน สดแต่เพื่อนฝูงจะชักชวน
 ไปทางไหน ไปทำอะไร ก็ไปทั้งนั้น การแต่งตัวก็เช่นกัน
 เขาต้องแต่งให้เหมือนกัน ชายก็สวมเสื้อเชิ้ตพับแขนและ
 กางเกงทรงหางจิ้งเหลน หญิงสวมกระโปรงทรงสุ่มไก่ หรือ
 ไม่ก็กางเกงแนบเนื้อ สวมเสื้อเชิ้ตหางยาวอยู่นอกกางเกง
 ถ้าท่านสังเกตกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ไปไหนด้วยกัน ท่านจะเห็น
 ว่าเขาแต่งตัวแบบเดียวกัน จะแตกต่างกันก็สีเท่านั้น เด็ก
 วัยนี้เริ่มมีความสนใจในเพื่อนต่างเพศ เขาจึงสนใจในการ
 แต่งตัวมาก ด้วยเหตุดังกล่าวแล้ว ผู้ใหญ่จึงเห็นว่า “เด็ก
 วัยนี้ การงานไม่น่าพา เอาแต่หัวผมผัดหน้า แต่งตัวแล้ว
 ก็ไปเที่ยว” และด้วยความรู้สึกอยากเป็นอิสระเหมือนกัน
 ที่เด็กวัยนี้มักทำอะไรตามทศนคติว่าถูก หรือโดยไม่ปรึกษา
 หรือใครหากเขาไม่รู้สึกว่าใครที่เขาจะไว้วางใจปรึกษาหารือได้

ผู้ใหญ่มองลงความเห็นว่า “ก็ท่าน ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่”
ก็เขินไป

อนึ่ง เด็กวียนเป็นผลเลิศ ห่วงว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกจะต้องถูกทิ้งและยุติธรรมไปเสียทั้งหมด หากเขาถูกผู้ใหญ่กล่าวหาในข้อใดและเขาคิดว่าเขาไม่ผิดแล้ว เขาก็พยายามชี้แจงให้ผู้ใหญ่เข้าใจ ทั้งคำขอร้องของผู้ตอบหนึ่งว่า “อาจารย์ควรฟังศิษย์บ้าง ถ้าเขาจะชี้แจงทวนนาเสียงอันสุภาพ เหมาะแก่กาลเทศะแล้ว ผู้เขียนก็คิดว่าผู้ใหญ่น่าจะให้ออกาสเขา เพื่อฝึกให้เขาเป็นคนมีเหตุผล แต่หากเขาชี้แจงทวนอารมณ์ความรู้สึกตามธรรมชาติของเขานั่น ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ จะต้องแนะนำสั่งสอน

เด็กวียนมีธรรมชาติคงกล่าวแล้ว เราผู้ใหญ่จะยอมให้เด็กแสดงออกตามธรรมชาติของเขาหรือไม่ เช่นยอมให้เขาร้องว่า พ่อแม่หรือครูไม่สำคัญเท่าเพื่อน ยอมให้เขาเชื่อเพื่อน ยอมให้เขาแค้นตัวเหมือนเพื่อน ยอมให้เขาชี้แจงทำความเข้าใจกับเรา และยอมให้เขาออกไปหา

ประสพการณ์นอกบ้านบ้าง นั่นเช่นเรื่องน้ำคึดอยู่ หากเราผู้
 ใหญ่จะรับฟังคำชี้แจงของเต็กอย่างใจเย็น สละกใจไม่
 โกรธเขา หรือเมื่อเห็นว่าเขาคิดผิด ก็แนะนำแต่โดยดี
 หรืออาจฟังไว้ก่อน โดยไม่ต้องตอบแต่ประการใดเลย รอ
 ไว้ในโอกาสเมื่อเห็นเขาอารมณ์ดี จึงค่อยแนะนำตักเตือน
 จะรอไว้เร็วช้าเมื่อใดไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่โอกาสและการ
 พูดของเรา หรือถ้าเขาทำอะไรไปโดยพลการก็ให้อภัยว่า
 เพราะเขาอยากจะแสดงความสามารถและเป็นการทำให้เขาตก
 สิ้นใจ และถ้าเกิดพลาดชนก็ควรอธิบายว่า “ผิดเป็นครู”
 ก็จะช่วยให้เขารู้จักเหตุรู้จักผล รู้จักตกสิ้นใจและรู้ว่าอะไรดี
 ไม่ดีไปทีละน้อย แล้วรู้จักปรับปรุงตัวเองในที่สุด แต่
 ความรักที่ไต่จากความผิดนั้นอาจจะมราคาแพงเกินไปก็เป็น
 ได้ ฉะนั้นจึงจำเป็นที่ผู้ใหญ่จะต้องทำตัวสนิทสนมกันเองกับ
 เต็ก เอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด ยินดรับฟังเรื่องราวที่เขา
 เล่าด้วยความเห็นอกเห็นใจ พุดจาแนะนำสั่งสอนอย่าง
 อารมณ์เย็น ไม่จู้จี้ข่มขู่พร้าเพร้อ หรือดุดัน ช่วยเหลือเขา

กลัวใจจริง เมื่อเกิดมีปัญหามาแต่กักจะรักและสนิทสนม
 กลัว อะไรที่เขาไม่แน่ใจ หรือเมื่อเขามีความทุกข์แก่ไม่
 ตก เขาก็จะนำมาปรึกษา มาขอความช่วยเหลือและไม่ทำ
 อะไรไปโดยพลการ หรือทำไปตามคำแนะนำของเพื่อน
 ซึ่งอาจต้องขอความรู้นั้นด้วยราคาแพงเกินไป

ถ้าผู้ใหญ่อยากให้เด็กอยู่ติดบ้าน ก็ต้องทำบ้านให้น่า
 อยู่ มีความรักใคร่ปรองดองกัน มีงานอดิเรกที่ล่อใจเด็ก
 ให้ไม่อยากทำบ้าง และหากจะอนุญาตให้เขาชวนเพื่อน ๆ
 มาร่วมเล่นกันในบ้านด้วยก็จะช่วยไม่ให้เขาพากันไปชกชน
 เสียทองได้ ด้วยความรักและเป็นกันเอง ที่ผู้ใหญ่แสดง
 ต่อเด็กนั้นเด็กจะรู้สึกอบอุ่นใจ และเป็นเครื่องผูกใจให้เด็ก
 เกิดความรักเชื่อถือและเกรงใจผู้ใหญ่ได้

โรงเรียนมัธยมซึ่งเป็นที่รวมของเด็กวัยรุ่นมาก ๆ นั้น
 ก็มักมีปัญหาเช่นกัน ท่านดัทตัน (Dutton) ผู้อำนวยการ
 การฝึกหัดครูในมหาวิทยาลัยลอสแอนเจลิสสหรัฐอเมริกา

และคณะ มีความเห็นว่า สิ่งแวดล้อมมีส่วนในการเจริญเติบโตของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กวัยรุ่นนี้ไม่ช้าแต่จะต้องเผชิญกับอุปสรรคความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเท่านั้น ยังต้องเผชิญกับความกดดันของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อีกด้วย ความเติบโตของร่างกายนี้ ยังคับให้เขาต้องหาเพื่อน อยากมีอิสระ อยากมีรายได้ มีบ้านของตัวเอง หากินด้วยลำแข้งเพชรเป็นผลไม้ของดีในระบอบประชาธิปไตย หากเขาทำได้สำเร็จตามความมุ่งหมายนั้น ก็ย่อมเป็นประโยชน์ทั้งทางส่วนตัวเด็กและแก่ประเทศชาติอีกด้วย ฉะนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถานที่สำคัญรวมกับบ้านที่จะสร้างสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับความเจริญงอกงามของเด็กวัยนี้ โรงเรียนต้องยอมรับว่าเด็กทุกคนมีความสามารถในสิ่งต่าง ๆ กัน ซึ่งจะต้องเสริมให้เกิดขึ้นได้

การที่โรงเรียนจะสร้างสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้เด็กวัยรุ่นเจริญงอกงามและเรียนรู้อะไรได้นั้น มีอยู่ ๗ ประการ คือ

* Gilchrist : Dutton : Wrinkle ผู้เขียนหนังสือเรื่อง Secondary Education for American Democracy

๑. มีโครงการแนะแนว เพื่อให้เด็กรู้สึกอบอุ่นใจ
ว่ามีใครสักคนหนึ่งที่ปรึกษาหารืออะไรก็ได้ หากเขาคุ้น
แนะนำทางบ้าน หรือแม้ว่าเขาจะมีผู้แนะนำทางบ้านอยู่แล้ว
หากได้รายการแนะแนวจากโรงเรียนอีก ก็จะทำให้เกิดความ
มั่นใจยิ่งขึ้น ฉะนั้นโรงเรียนจึงมีความจำเป็นมากที่จะต้อง
ติดต่อประสานงานกับบ้านอย่างใกล้ชิดเสมอ โรงเรียนมีวชิ
การปกครอง การอบรมแนะแนว ตลอดจนวิธีสอนอย่างไร
ก็ควรให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อว่าเขาจะได้ไม่รู้สึกลำบากใจ
ว่าทางบ้านกับโรงเรียนมีความเห็นขัดแย้งกัน และตนเอง
ก็ไม่ใช่ปฏิบัติอย่างไร

๒. ให้โอกาสเด็กได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงาน
เช่นการเรียนในห้องเรียน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การ
พาไปศึกษานอกสถานที่ เพราะเด็กจะเรียนได้ผลดี ก็เมื่อ
เขามีส่วนรับผิดชอบหมายปลายทางของเขา และรู้สึกภูมิใจว่า
เขาได้มีส่วนวางแผนโครงการนั้นด้วย การวางแผนโครงการร่วม
กันนี้ เป็นวิถีทางแห่งประชาธิปไตย หากครูจะอ้างกว่า

โรงเรียนเป็นสถาบันแห่งสังคม และทำให้เกิดการถึงความรับผิดชอบต่อกันแล้ว การวางแผนการนั้นย่อมจะได้ผลดีกว่าที่เด็กจะวางแผนโดยตามใจตัว

๓. จัดประสบการณ์โดยมีความหมาย เด็กบางคนเรียนไปโดยไม่มีความเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเป็นผู้พูดให้ฟังแต่ฝ่ายเดียว หรือเป็นเพราะเด็กท่องจำมาก หรือเพราะไม่มีความรู้เดิมที่จะเชื่อมกับความรู้ใหม่ที่ครูสอนได้ ครูต้องคำนึงว่าในการสอนวิชาใหม่นั้น เด็กมีความรู้เดิมพอหรือไม่ ความรู้เดิมที่เด็กมีอยู่ต่อเนืองกับเรื่องที่เรียนใหม่ พอเป็นแนวให้เกิดความรู้ความเข้าใจหรือไม่ ฉะนั้นครูต้องช่วยโยงความรู้ที่เด็กเรียนแต่ละวันเข้าด้วยกัน ดังเช่นการเรียนแบบหน่วย

๔. มีการฝึกในการปฏิบัติให้มาก ๆ เช่นเมื่อครูให้เด็กไปค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือในห้องสมุด ก็ต้องบอกข้อหนังสือตลอดจนหน้าที่จะไปค้นคว้าให้ เมื่อเด็กเข้าไปใน

ห้องสมุด ก็ต้องฝากวิชาให้ห้องสมุด วิชาคนหนึ่งสืบทอดจากยंत्र
รายการ วิชาหนึ่งสืบทอดในตู้ ตลอดจนฝึกมรรยาทในการ
อ่านหนังสือในห้องสมุด

๕. ให้เรียนโดยใช้สัมพัทธ์ต่าง ๆ ให้มาก แต่ก็ยัง
ได้ใช้สัมพัทธ์มากครั้งมากอย่าง ก็ยังเกิดความรู้ความเข้าใจ
มากยิ่งขึ้น อุปการะทางสัตตภัณฑ์ศึกษาช่วยในการสอนได้
มาก

๖. ไม่ควรลืมว่ามนุษย์เรามีความแตกต่างกัน แยก
ต่างกันในความสามารถ ความรู้ สติปัญญาและอื่น ๆ คุ
จะหวังให้เด็กทุกคนเรียนได้เท่ากัน เรียนได้ด้วยวิธีเดียว
กัน หรือในระยะเวลาเท่ากันนั้น ย่อมเป็นไปได้ เป็น
หนทางของครูที่จะให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองและส่งเสริม
ให้เขาทำงานจนเป็นผลสำเร็จ ชวนให้เขามานะ ชมเชย
เมื่อเขาทำงานสำเร็จ ถ้าทำไม่สำเร็จก็จงเห็นใจเขา คุ
จะต้องส่งเสริมให้เด็กรู้จักทำงานตามลำพังและทำงานเป็น
หมู่ให้สัมพันธ์กัน ข้อสำคัญจะต้องส่งเสริมให้เด็กมี

ความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้จัก
ตัดสินใจทุก

๗. ควรเรียนด้วยการปฏิบัติจริง ในสถานการณ์
จริง ๆ ปัจจุบันเชื่อว่า การเรียนรู้ คือการเปลี่ยนในตัว
บุคคล ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ที่ใหม่ หรือจากการ
ที่มีปฏิกริยาตอบสนองสิ่งแวดล้อม เมื่อเด็กได้ประสบกับ
สถานการณ์ใหม่เกี่ยวกับการเรียน เขาก็จะอาศัยประสพ-
การณ์เดิม เพื่อการเรียนรู้ หรือเพื่อแก้ปัญหา หากเขาไม่
สามารถแก้ปัญหาได้ เขาก็จะพยายามหาวิธีใหม่ ถ้า
เขาแก้ไขได้สำเร็จ เขาก็จะพอใจ ถ้าไม่สำเร็จก็จะไม่พอใจ
แล้วเขาก็จะเกิดความเข้าใจพอถ่วงงันเกี่ยวกับการแก้
ปัญหานั้น ๆ ทฤษฎีนี้แตกต่างจากทฤษฎีเก่า ๆ ที่เชื่อว่าจิตใจของ
คนเราสามารถฝึกได้เป็นส่วน ๆ เช่น ความจำ ความคิด
คำนวณ และการหาเหตุผล ครั้นจึงสอนให้เด็กท่องจำมาก ๆ
โดยหวังว่าเด็กจะสามารถจำสิ่งที่ต้องการได้ ก็ หรือให้
เรียนเรขาคณิตก็เพราะต้องการให้เด็กรู้จักหาเหตุผล และ

หวังว่าเด็กจะสามารถคิดหาเหตุผลในเรื่องอื่นๆ ได้ดีกว่า
 ทวญ หรือทฤษฎีที่วางใจคือสิ่งที่ต้องเติมให้เต็ม ครูจึง
 ใช้วิธีสอนโดยให้เด็กเรียนจากตำราหรือปราชญ์มากมาย เช่น
 เมื่อสอนศีลธรรม ครูก็พราสอนให้เด็กประพฤติดี แล้วก็
 หวังว่าเด็กก็จะประพฤติดีเอง เหล่านักไถลสามัญเสียแล้ว
 ปัจจุบันนี้เชื่อว่า จิตเป็นวิชาการเฉพาะในการแสดงพฤติกรรม
 และมีความสัมพันธ์ระหว่างกายกับการกระทำของจิตอยู่เป็น
 อันมาก หรืออาจพูดได้ว่าจิตคือหอบังคับการของพฤติ-
 กรรมกว่าใด แต่จิตคืออะไร อยู่ที่ไหน นั้นไม่มีใครรู้
 ส่วนพฤติกรรมนั้นเราเห็นได้ เราอาจปรับปรุงได้ ฉะนั้น
 การสอนจึงควรมุ่งปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียนให้ดีขึ้น ผล
 ของการสอนก็วัดได้ คือวัดความเปลี่ยนแปลงในวิธีประพฤติ
 ปฏิบัติของผู้เรียน ครูจะต้องวางแผนการว่าเราต้องการให้
 ผู้เรียนประพฤติอย่างไร แล้วจิตประสพการณ์ ซึ่งผู้เรียน
 จะประพฤติปฏิบัติอย่างที่ต้องการให้มาก ๆ เพื่อผู้เรียนจะได้
 ใช้ประสพการณ์ที่มีอยู่ในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโอกาส

ต่อไปได้ เช่นในการหัตถกรรมยาทาในการรับประทานอาหาร
ครูก็ต้องหาทางให้เด็กเข้าใจว่าควรปฏิบัติอย่างไร เพราะ
เหตุไร แล้วให้โอกาสเด็กได้ปฏิบัติจริง ๆ ตลอดจนจัดหา
เครื่องมือเครื่องใช้ให้ ครูคอยควบคุมให้เป็นไปตามที่ควร
หากมีข้อควรแนะนำเพิ่มเติมอย่างไรก็แนะนำให้ แล้ว
เด็กจะได้ประสบการณ์ในอันจะนำไปเป็นเครื่องตัดสินใจใน
การปฏิบัติในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

ตามข้อเสนอนี้ ๗ ประการของท่านนักศึกษาอเมริกัน
คงกล่าวแล้ว โรงเรียนของเราบางแห่ง เช่น โรงเรียน
สาริกัลโยกกำลังทดลองปฏิบัติอยู่แล้ว หากเป็นผลดีคงจะ
ได้ทำการเผยแพร่ต่อไป โรงเรียนที่ยังไม่ได้จดขนนนักคง
จะได้จัดขนนบ้างในโอกาสอันสมควร เช่นท่านยืนยันว่าความ
คิดเห็นของผู้ที่คอยข้อสอบจดหมายไทยนั้น มีหลายข้อที่
รัฐบาลได้มีโครงการอยู่แล้ว หรือได้เริ่มดำเนินการอยู่แล้ว
เท่าที่ทราบมีดังต่อไปนี้

๑. การจัดการศึกษาในส่วนภูมิภาคให้เจริญทัดเทียมกับในพระนครนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำลังดำเนินการอยู่แล้ว เรียกว่า โครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการศึกษาทั่วประเทศออกเป็น ๑๒ ภาค มีวัตถุประสงค์จะบริหารและปรับปรุงการศึกษาโดยทั่วไป และการศึกษาชั้นสูงให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่อาชีพของประชาชน และสภาพทางภูมิศาสตร์ของแต่ละจังหวัด จะมีการปรับปรุงทั้งคุณภาพและปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งส่งเสริมทางด้านวิชาการ แต่ละภาคมีศูนย์ทางวิชาการ เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานอันเป็นส่วนรวมของภาคให้ก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว และได้จัดส่งครูผู้มีความรู้และความสามารถออกไปประจำแล้ว

๒. โครงการแนะแนว กระทรวงศึกษาธิการได้วางโครงการนี้ไว้แล้ว โดยจะมีการค้นคว้าทดลอง จัดทำอุปกรณ์ในการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนที่สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเร่องเด็ก วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสาน

มีกร จักให้โครงการแนวนั้นไว้ในโรงเรียน ครูเป็นผู้แนวนั้น
 ปัญหาส่วนตัว ปัญหาการศึกษาและอาชีพให้แก่เด็ก แต่
 เรื่องโครงการแนวนั้นเป็นเรื่องใหญ่ และต้องใช้เงิน ใช้
 คน ตลอดจนเวลาเป็นอันมาก เมื่อยังไม่สามารถจัดโครงการ
 แนวนั้นได้อย่างเต็มที่ใด จึงจัดโครงการ “ครูผู้ปกครอง”
 ขึ้นโดยคัดเลือกครูที่เหมาะสม มอบหมายให้เป็นผู้ดูแล
 นักเรียนจำนวนหนึ่งโดยใกล้ชิด และมีสัรวัดนักเรียน
 สอดส่องดูความประพฤติของนักเรียน

๓. การเรียน ๒ ผลดี กระทรวงศึกษาธิการดำริ
 จะยกเลิกอย่างแน่นอน

๔. การอบรมศีลธรรมในโรงเรียน กระทรวงศึกษา
 ธิการมีโครงการอยู่แล้ว และได้ปรับปรุงระเบียบสวัสดิการ
 ให้พระของนักเรียนชนและได้ออกเป็นระเบียบปฏิบัติแล้ว

๕. การปรับปรุงระเบียบบริหารโรงเรียน การ
 ปรับปรุงการสอน การจัดกิจกรรมในโรงเรียน การปรับ

ปรังค์วัตร เหล่านกระทรวงศึกษาธิการกำลังเร่งรัดดำเนินการ
การอยู่โดยมีไต่ถามนอนใจ

๖. การส่งเสริมการกีฬา การจัดหาแพทย์ หรือ
พยาบาลประจำโรงเรียนเหล่านี้อยู่ในโครงการของ
กระทรวงศึกษาธิการ แต่สนใจด้วยเรื่องงบประมาณ

๗. หนังสือและสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เป็นภัยต่อจิตใจ
เด็ก กระทรวงมหาดไทยก็มีโครงการควบคุมอยู่แล้ว และ
กระทรวงศึกษาธิการกำลังเร่งรัดหาหนังสือสำหรับเด็กอยู่

๘. การควบคุมหอพักนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
ได้ร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย และได้วางระเบียบรับรอง
หอพักนักเรียน และระเบียบยกย่องผู้ปกครองนักเรียนชน
แล้ว นอกจากนั้นกระทรวงมหาดไทยก็ได้หยิบยกปัญหา
เรื่องหอพักชนพิจารณาอีกทางหนึ่ง

๙. การพัฒนาวัฒนธรรม อยู่ในความดำริของรัฐบาล
ขณะนี้กรมศิลปากรก็ได้ดำเนินการเรื่องนี้อยู่แล้วโดยจะมี
แผน

๑๐. การกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่เกินกว่า
จิตใจเด็กก็เป็นที่น่าเป็นห่วงว่าทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทย ที่
ได้ประกาศแล้วว่าจะไม่รับบทความ หรือบทละครที่มี
ลักษณะดังกล่าว

๑๑. การพักผ่อนเด็กเล่น และสวนสาธารณะ
เฉพาะในพระนคร เทศบาลนครกรุงเทพฯ กำลังเร่งรัดจัด
ทำอยู่แล้ว หวังว่าจะได้แพร่หลายไปในส่วนภูมิภาคในไม่ช้า
นอกจากนี้ยังมีสมาคมหรือคณะอาสาสมัครที่ได้อุป
มือกับรัฐบาลในการช่วยเหลือเด็กของเราให้บริการแก่ประชาชน
และส่งเสริมวัฒนธรรมประเทศอย่างน่าชื่นชม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เราผู้ใหญ่ได้ร่วมมือกันอยู่แล้วเพื่อ
เด็กของเรา โดยมีใจนุ่งนอนใจ แต่เราจรร่วมมือกันยิ่งขึ้น
ต่อไป เพียงไร และอย่างไรนั้น โปรดช่วยกันคิดดู.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ตรา
นายกำจร ดิทรกุล ผู้พิมพ์และโฆษณา

๘ สิงหาคม ๒๕๐๓

